

**Upseerin kuva –
Vastaavatko toiveet
todellisuutta s. 5**

**1234
1988**

KYTKIRAUTA

**PRESIDENTIN
MIEHET**

MAAYTUOLUUSIOCHALINTELLINEN AIKAKAUSLEHTI

Tampella
DEFENCE

KÄÄKÄUS PÅ SVENSKA

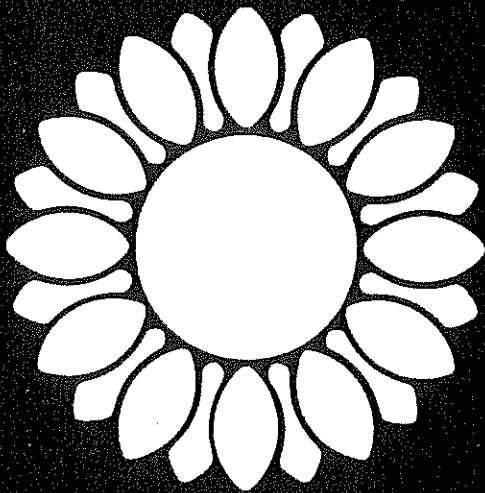
Hotel Fontell'issa sekin onnistuu. Viihtyisä liikemies,- kokous,- ja lomahotelli ruotsinkielisellä Pohjanmaalla

- 100 huonetta
- 4 eri tyyppistä ravintolaa
- Kokoustiloja
- 4 saunaa
- 8 sviittiä
- Edulliset myyntimies paketit
- Arctia -Card- edut

Soita 967-30366/myyntipalvelu ja pyydä uusi kokouksesitteemme

Kanavapuiistikko 13, 68600 Pietarsaari
puh. 967-30366 telex telex 7558

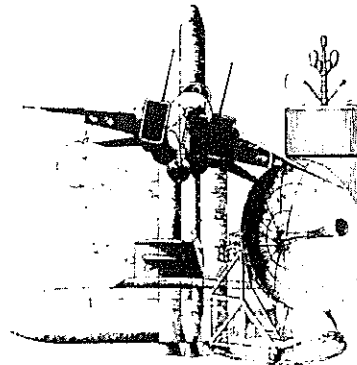

**VALTION
MARGARIINITEHDAS**

Puh. vaihde 736 211
Lautatarhankatu 2,
PL 35, 00501 Helsinki

RF-tekniikan asiantuntija

- maalla
- merellä
- ja ilmassa

ELTICOM

Alaportti 1 B, 02210 ESPOO
Puh. (90) 803 0257, Fax (90) 803 1955

normet ORION-YHTYMÄ OY
normet
74510 PELTOSALMI, FINLAND

MAINOSPAINATUKSET AITOOSTA

T-paitoihin, collegeihin, urheiluasuihin, pyyhkeisiin ym.
tekstiileihin tekstiilivärein 6-väriautomaattikoneella

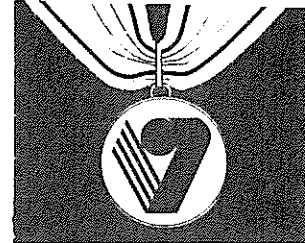
- * T-paidat
- * Urheiluasut
- * Pyyhkeet

SF-36720 AITOO
PUH. 936-87282 TELEFAX 936-87272

VVAPO OY

**Virkapuvun
Arvomerkki.**

valvilla oy

SAAB
Se. Varna. Kotimainen.

PIIRIEDUSTAJA
PORIN TALOUSALUEELLA

HERRALAHTI HELMENTIE 16
PORI Puh. (939) 414 810

SILMÄOPTIKKO

VALANTA

LAHTI, Aleksanterinkatu 1

Puh. (918) 372 00

Rautatiekatu 18

Puh. (918) 512 300

MIKKELI, Maaherrankatu 12

Puh. (955) 360 200

JOHTAMISTAIDON OPISTO

**OSAAVAT ESIMIEHET -
MENESTYVÄ YRITYS**

Aavaranta
02510 OITMÄKI
puhelin (90) 814 11

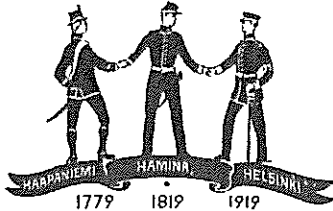
**VALMISTAMME
KORKEALAATUISIA
ASUSTEKÄSINEITÄ
MYÖS PUOLUSTUSVOIMILLE**

Myynti: alan liikkeet

KÄSINE

Kaustarink. 37-39, 67100 Kokkola
Puh. 968-311 300

Vyötti miekan vyötärölle
Kupeellensa kylkiraudan

Kadettikunta ry:n jäsenlehti
n:o 159 3/1988
ilmestyy 4 kertaa vuodessa

PÄÄTOIMITTAJA

Maj Kari F Jääskeläinen
Taistelukoulu
PL 5 04401 JÄRVENPÄÄ
puh. 90-2581 296

TOIMITUSSIHTEERI

Maj Martti Haavisto
Topografikunta
Pasilan Virastokeskus
PL 60 00521 HELSINKI
puh. 90-154 3860

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET, TALOUDENHOITO

Marjukka Lehtinen
Kadettikunnan toimisto
Töölönkatu 35 B
00260 HELSINKI
puh. 90-490 759

ILMOITUSHANKINTA

Ilmoitus - Böök
Liusketie 3 A
00710 HELSINKI
puh. 90-373 634

TOIMITUSNEUVOSTO

Niilo Palme'n, puheenjohtaja
Timo Apajakari
Matti Kausto
Jyri Paulaharju
Martti Sinerma
Kari F Jääskeläinen

PÄÄTOIMITTAJAN NEUVOTTELURYHMÄ

Jaakko Isotalo
Hannu Karpo
Matti Kohva
Eero Sauri
Seppo Sarlund
Tauno Äijälä

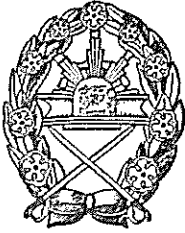
TILAUSHINNAT

vuosikerta 40,-mk
irtonumero 10,-mk
ISSN 0454-7357
Loimaan Kirjapaino Oy 1988

KANSIKUVA

Matti Kaltokari

Tarvitseeko taktiikkamme tuuletusta – pääkirjoitus	3
Upseerin kuva Millainen on upseerin etiikka? Riittääkö sotilasvala ja kadettilupaus sen määrittämiseen tämän päivän upseerille? – ev Asko Sivula	4
Toiveet ja todellisuus – arvoselvityksen tuloksia Helsingin kadettiipiiri selvitti keskuudessaan, miten upseerien arvostukset vastaavat käytännön todellisuutta – maj Arto Nokkala	5
125 Uutta luutnanttia Tasavallan presidentin puhe ja ylennetyt luutnantit	9
Kovanpehmeä johtaminen ”Kovassakin” ympäristössä tarvitaan ihmisen huomioonottamista ja ”pehmeässäkin” johtamisessa on oltava selkeät säännöt – teol. tri Seppo Alaja	14
Koulutustarve taittuu yksilöön Makrotason ja mikrotason koulutustarpeet kohtaavat toisensa yksilössä – fil.lis. Juha Varila	16
Alue, ja kuinka sitä puolustetaan Synnyttääkö piirtoheitin riippuvuutta? – maanpuolustuskurssille osallistuneen tunnelmia – erikoistoimittaja Aino Suhola	18
Kunnon kadetteja Kadettikoulusta valmistuu kovakuntoisia upseereita – maj Pentti Hintsala	24
Kaadereita hirvijahdissa Yhteiset harrastukset yhdistävät kainuulaisia kadettiveljiä – ev Arvo Lauri ...	26
66 päivää valtameripurjehdusta ”Pohjanmaan” koulutuspurjehdus kadetin kokemana – kad Juha Lehtinen	30
Kurssikuulumisia	33
Pääsihteerin palsta	36
Vuosien varrelta	38
Kirjat	40
In memoriam	42
Itse asiasta	43
Uusiin tehtäviin – ”Tarkkailija”	43
Palautetta – toimitussihteerin maj Martti Haavisto	44

Tarvitseeko taktiikkamme tuuletusta

Hyvä taktinen ratkaisu voi joskus syntyä vahingossa. Sattuman ja onnen varaan upseerin taktista taitoa ei kuitenkaan voida rakentaa.

Taktiikassa ja operaatiotaidossa Suomi on ollut mahtimaita. Hakkapeliitit herättivät hyökkäystaktiikallaan ihailua ja pelkoa kautta Euroopan. Yrjö Maunu Sprengtporten oli aikansa johtavia taktikoita. Upseerit eri puolilta maailmaa ovat tutustuneet Raatteen taistelun taktiikkaan. Asiantuntijat antavat yhä suuremman arvion kesän 1944 Karjalan kannaksen taisteluille, joissa suomalaiset torjuivat suurvallan massiivisen hyökkäyksen. Niistä ajoista taistelukentän kuva on kuitenkin rajusti muuttunut.

Taktisessa työssä innovoivinta ja älyllisesti kiihottavinta on yrittää ratkaista asiat hieman toisin kuin ennen. Mutta miksi omaehtoinen, liturgiasta ja kaavoista vapaa uurastus taktiikan parissa kuitenkin on harvinaista? Lujia taktisia väittelyjä ei ole virinnyt. Onko koulutuksemme liian vähävirikkeistä vai olemmeko kirjanneet taktiset oppimme liian tarkasti ja monisanaisesti ohjesääntöihimme? Tai onko lisääntynyt työpaine vienyt ajattelusta luovuutta?

Upseeri tarvitsee hyvää taktista silmää joka tilanteessa. Merkittävä osa ammattitaitoamme on taktiikan oppien hallinta. Sitä tulisi arvostaa nykyistä enemmän. Tätä pyrkimystä saattaisi edesauttaa tutkintojärjestelmä, johon voisi kuulua myös vapaaehtoinen etäisopiskelu.

Hyvä taktinen taito on pitkäjänteisen työn tulos. Nousujohteisessa ja koko virkauran kattavassa upseerikoulutuksessa opetetaan sotahistoriaa sekä tutkitaan suurten sotapäälliköiden ratkaisuja. Johtamistaidon ja tekniikan opetus on integroitu taktiikan koulutukseen. Eri kursseilla teemme systemaattisesti omia taktisia ratkaisujamme. Sotaharjoituksissa joudumme aina uusien, vaikeiden ja reaaliaikaisten tilanteiden eteen, laadimme myös operatiivisia suunnitelmia. On opiskeltava vastustajien suorituskykyä, toimintaedellytyksiä ja taktiikkaa. On osattava oma organisaatio sekä sen käyttö läpikotaisin, jotta sillä päästään maksimaaliseen suoritukseen oikealla hetkellä oikeassa paikassa. On hallittava todella paljon asioita, jotta taktisella taidolla on onnistumisen edellytykset.

Mikään taistelukentän tilanne ei sellaisenaan toistu. Siksi upseerin tulee altistaa itsensä mahdollisimman monenlaisiin tilanteisiin, joissa asiat joudutaan "ajattelemaan auki" ja joissa voiton edellyttämä idea – taktinen ratkaisu – syntyy. Vaikka taktinen ajattelu voikin olla maakunnallista, niin sen tulee silti olla kansainvälisesti kilpailukykyistä.

Uudet organisaatiot antavat nyt oivan lähtökohdan luovalle ajattelulle ja taktisen taitomme tuulettamiselle sekä edelleen kehittämislle. Myös viimeaikaisten sotien taktiset ratkaisut tulee ottaa soveltuvilta osin käyttöön. Tämän lisäksi jokainen upseeri tarvitsee ennakkoluulontonta sekä uudistuvaa ajattelua taktiikan saralla.

Kari F. Järveläinen

”Upseerin kuva”

Varsin usein todetaan, että sodan hävittävä luonne estää sellaisten käsitteiden, kuin sotilasetiikka tai -moraali, olemassaolon oikeutuksen. Kuitenkin tätä aihepiiriä on maailmalla tutkittu paljon ja siitä on kirjoitettu useita kirjoja. Aiheen problemaattisuudesta huolimatta myönnetään, että olisi erittäin tarkoituksenmukaista niin poliitikoille kuin sotilaillekin kaikilla tasoilla tutustua kysymykseen.

Suomen lähihistoria sotineen on ilmeisesti luonut yhteiskuntaamme vahvan näkemysnäkemyksen sotiemme oikeutukseen, eikä 50–70 -lukujen aatteellinen kuohunta pystynyt muuttamaan näitä käsityksiä. Suomalainen identiteetti, sotilaittemme identiteetti, vakaumus ja kutsumus sekä vahva kansallistunne ja usko itsenäisyytemme oikeutukseen, ovat olleet riittävä henkinen pohja keskusteluille. Sotilasetiikan teoreettinen tarkastelu ei ole ollut tarpeen. Tähän saakka on riittänyt, että turvallisuuspolitiikkamme on ollut hyvin eritelty ja uskottava ja näin infrastruktuuri kunnossa. Yksilötaso ei ole kaivannut syvempää lähestymistapaa.

Kadettikunnassa on kuitenkin aika ajoin keskusteltu aiheesta ja viime syksynä Helsingin piiri päätti tutustua kysymykseen siten, että lähestymistavaksi valittiin yritysmaailmasta tuttu organisaatiokulttuurin analysointimenetelmä. Aiheen käsittely innosti piirihallitusta siinä määrin, että se ryhtyi alustavasti selvittämään UPSEERIN KUVAA – upseerin ammattiin liittyviä moraalisia ja eettisiä kysymyksiä; arvoja, normeja ja ominaisuuksia. Työhön ei otettu alkuvaiheessa liian dogmaattista ja eksaktia käsittelypohjaa. Haluttiin käynnistää keskustelu aiheesta ja samalla saada hieman aineistoa jatkokäsittelyyn.

Selvitystyölle asetettiin kaksi tavoitetta. Ensiksi haluttiin selvittää onko tarpeen ja ajankohtaista koota ja analysoida suomalaisen upseerin henkistä säännöstöä käytettäväksi henkisen kasvatuksen ja kasvun välineenä. Samalla pyrittiin selvittämään eroja eri ominaisuuksien arvostuksen ja todellisuuden välillä ja käsitysten mahdollista muuttumista palvelusajan karttuessa tai siirryttäessä ajassa eteenpäin jolloin yhteiskunta muokkaa nuorten ihmisten ajatusmaailman lähtökohtia uudella tavalla. Mikäli jatkossa osoittautuisi tarkoituksenmukaiseksi tutkia perusteellisemmin aihepiiriä katsottiin, että työ tulee aloittaa tieteelliseltä pohjalta ja sen tulisi kattaa koko upseerikunta. Tämän asian ratkaisioon Kadettikunta saamansa aineiston pohjalta. Toisena tavoitteena oli pyrkimys käynnistää Helsingin kadettiopiston alueella olevissa joukko-osastoissa ko aihetta käsittelevä keskustelu, joka toteutuessaan jo itsessään olisi suuriarvoinen asia ajatellen upseereitten aatemaailman kehittymistä.

Työ on saanut osakseen suurta mielenkiintoa. Erityisen paljon palautetta on saatu tutkimustyöhön orientoituneiden upseerien (akt. + evp) taholta, mutta myös toinen tavoite on aivan ilmeisesti saavutettu arvioiduna saatujen tietojen pohjalta.

Työ esitellään tässä lehdessä niin, että muutkin kadettiopistot voisivat tutustua asiaan. Toivon, että aiheesta käytäisiin monipuolista ja avartavaa keskustelua.

Haluan vielä lopuksi esittää mitä parhaat kiitokset työn vetäjälle maj evp Pertti Huhtaselle, koko arvotyöryhmälle sekä Helsingin kadettiopiston alueen joukko-osaston komentajille ja kaikille aktiivisesti palautetta antaneille. Tämän työn kehittymistä on ollut ilo seurata.

Kadettiterveisin

Asko Sivula

Majuri **Arto Nokkala** on tutkijana Sotatieteen Laitoksen strategian toimistossa. Hän opiskelee Helsingin yliopistossa kansainvälistä politiikkaa ja sosiologiaa tavoitteenaan lisensiaattitutkinto.

TOIVEET JA TODELLISUUS

Arvoselvityksen tuloksia

Upseeri antaa ammattikunnastaan kuvan sanoilla, teoilla, ja olemuksellaan. Millaisia hyveitä, arvoja, piirteitä ja ominaisuuksia hänen pitäisi edustaa? Miten hyvin eri piirteet toteutuvat upseerin itsensä mielestä tämän päivän upseerissa? Tällaisia kysymyksiä muotoutui Helsingin kadetti-piirin työryhmässä syksyllä 1987, jolloin se ryhtyi selvittämään suomalaisen upseerin kuvaa. Työllä oli myös kasvatustavoite: osallistujia haluttiin auttaa jäsentämään ja sisäistämään kuvaa, miettimään esimerkillisen upseerin mallia ja toimia joilla sellaiseen päästäisiin.

Selvitys ei ole tieteellinen tutkimus. Sellaista ei pidetty tarpeellisenä työn väljän, kasvatuksellisen ja vain ajattelua ja pohdintaa herättävän luonteen vuoksi. Tarkoituksena oli kuitenkin luoda pohjaa mahdolliselle tieteelliselle tutkimukselle.

Selvitystä ei haluttu yksiselitteisesti liittää minkään tieteenalan teoriasuuntauksiin. Lähtökohdaksi ei myöskään otettu aikaisempia tutkimustuloksia.

Työn viitekehys koostuu upseeria koskevasta kirjoituksesta säännöstöstä, johon kuuluvat esimerkiksi sotilasvala, kadettilupaus, virkavala, puolustusvoimien ohjesäännöt ja vanhat historialliset moraali-ohjeet, joita upseerikasvatuksessa on käytetty jo Haapaniemen ajoista lähtien. Mukaan otettiin myös muutamia arvoja, jotka ilmaistään nykyaikai-

sin käsittein tai joiden muuten oletetaan olevan tärkeitä yleisemmän sosiaalisen merkityksensä takia. Ryhmätyön tuloksena syntyi kuvassa 1 esitetty upseerin kuvan piirreluettelo. Sen eri piirteiden tärkeyttä ja kunkin osalta vallitsevaa tilannetta päätettiin kysyä upseereilta.

Vastaako todellisuus toiveita

Kysely suunnattiin kadetti-piirin toimialueen joukko-osaston ja sotilasopetuslaitosten vakinaisessa palveluksessa oleville upseereille sekä 150 evp-upseerille. Aineisto kerättiin tammi-helmikuun kuluessa 1988.

Evp-upseereista 58 palautti lomakkeen. Vakinaisia upseereita tavoitettiin 96, joten tuloksissa on mukana yhteensä 154 upseerin mielipiteet. Näyte edustaa tyydyttävästi koko upseeristoa. Vakinaisten upseerien kysely toteutettiin ryhmäkyselynä, jossa yksilötyövaiheen jälkeen oli ryhmävaihe.

Osallistujia pyydettiin pe-rehtymään 18 piirteen luetteloon, jossa kutakin piirrettä vielä oli määritelty selventävillä käsitteillä. Sen jälkeen osallistuja arvioi kuvan 2 numeroin, miten tärkeä kukin piirre on ja miten hyvin se toteutuu hänen mielestään tämän päivän upseerissa.

Luettelo sisälsi tarkoituksellisesti päällekkäisiä ja toisiaan

lähellä olevia piirteitä. Etukäteen voitiin odottaa, että useimmat piirteet arvioitaisiin tärkeiksi ja todellisuudessa hyvin toteutuviksi. Työryhmä oli ensisijaisesti kiinnostunut siitä, millaisia eroja löytyisi toiveiden ja todellisuuden väliltä. Työryhmä halusi myös selvittää, eroaisivatko henkilöryhmät mielipiteidensä puolesta toisistaan. Tätä varten taustamuuttujina käytettiin vastaajien joukko-osastoa ja arvo-luokkaa.

Itsekritiikkiä löytyi

Luotettavimmat päätelmät voidaan tehdä kaikkien vastaajien mielipiteiden keskiarvoista kunkin piirteen osalta. Odotetusti kaikkia kuvan osia pidetään vähintään tärkeinä. Luotettavuuden suomalaisen upseeri asettaa arvostuksissaan ensimmäiseksi (kuva 3). Seuraavina ovat kansallisen turvallisuuden arvostus ja oikeudenmukaisuus. Vähiten tärkeitä piirteitä ovat asema yhteiskunnassa, voima ja kansainvälisen turvallisuuden arvostus.

Upseerit arvioivat lähes kaikkien tarjottujen piirteiden toteutuvat vähintään kohtalaisesti upseerin kuvassa. Ainoastaan yhteiskunnallisen aseman arvostuksen arvioidaan jäävän kohtalaisen ja melko huonoon välimaastoon. Voimakkaimmin upseeri edustaa kansallisen turvallisuuden arvostusta, kuuliaisuutta, luotet-

tavuutta ja osaamista. Hieman yllättäen arvioidaan upseerien käytös vain kohtalaiseksi.

Upseerit näyttävät pitävän erityisesti aloitekykyä, henkistä ryhtiä, luotettavuutta, oikeudenmukaisuutta ja tehokkuutta piirteinä, joissa todellisuus jää tavoitetilaa heikomaksi.

Kansallinen – kansainvälinen turvallisuus

Piirreparin kansainvälinen ja kansallinen turvallisuus eritelly on erityisen mielenkiintoista siksi, että sillä on yhteytensä arvoina isänmaallisuus-kansainvälisyys -ulottuvuuteen. Parin sisäinen jännite heijastuu aina upseerin ammattiin.

Arviot hajaantuvat eniten juuri kansainvälisen turvallisuuden kohdalla. Tämä saattaa osittain johtua siitä, että varsin monet vastaajat asettavat piirteen vastakkain kansallisen turvallisuuden kanssa. Vastaajista 9 % pitää piirrettä vähemmän tärkeänä mutta toisaalta 11 % erittäin tärkeänä.

Kansallisen turvallisuuden arvostamista pidetään yleensä hyvin tai erittäin tärkeänä. Vain 4 % vastaajista katsoo sen enintään melko tärkeäksi ja 7 % arvioi sen toteutuvan huonosti tai melko huonosti.

Nuoret arvostavat osaamista ja tehokkuutta

Ajatteleeko nuori upseeri ammattiaan eri tavalla kuin vanhempi? Tavallisesti vanhemman odotetaan sitoutuneen organisaatiokulttuurin pysyviin piirteisiin paremmin kuin nuoremman. Vanhempi on erityistä enemmän ”yhtiön mies”. Tämän perusteella voisi odottaa, että vanhemmat upseerit korostaisivat sellaisia piirteitä kuin henki, henkinen ryhti, kuuliaisuus, käytös tai rohkeus. Nuorten haluamia piirteitä voisivat olla aloiteky-

Kuva 1.

UPSEERIN KUVAN PIIRRELUETTELO

Piirre

Osatekijät

1. Aloitekyky
 - luovuus
 - neuvokkuus
 - aktiivisuus
 - palvelualltius
2. Asema yhteiskunnassa
 - ammatin arvostus
 - koulutustaso
 - elintaso
 - yhteiskunnallinen osallistuminen
 - ulkopuoliset henkilösuhteet
3. Avoimuus
 - yhteistyökyky
 - suoruus
 - rehtiys
4. Henki
 - me-henki
 - kyky innostaa, saada mukaansa
 - myötäelämisen kyky
 - aatteellisuus
 - perinteet
5. Henkinen ryhti
 - kunniantunto
 - kyky seistä sanojensa ja tekojensa takana
 - vastuun kantaminen
 - epäitsekkyys
6. Itsekuri
 - omatunto
 - velvollisuudentunto
 - omaehtoisuus
 - harkinta
7. Kansainvälinen turvallisuus
 - rauhantilan edistäminen
 - sodan syiden etsiminen
 - sodan ennaltaehkäisy
8. Kansallinen turvallisuus
 - Suomen vapaus ja itsenäisyys
 - puolustustahto
 - kansalaisten hyvinvointi
 - laillinen yhteiskuntajärjestys
9. Kuuliaisuus
 - valliota kohtaan
 - lait
 - esimiehiä kohtaan
10. Käytös
 - kyky sopeutua tilanteisiin
 - esimerkillisyys
 - huomaavaisuus ja kohteliaisuus
 - käytöstavat
 - ryhdikkyys
 - pukeutuminen
11. Luotettavuus
 - rehellisyys
 - uskollisuus
 - kurinalaisuus
 - vaitiolovelvollisuus
12. Oikeudenmukaisuus
 - tasapuolisuus
 - lahjomattomuus
13. Osaaminen
 - ammattitaito
 - taistelutaito
 - johtamistaito
 - koulutustaito
14. Rohkeus
 - pelon hallinta
 - kyky toimia vaaratilanteissa
15. Tahto
 - määrätietoisuus
 - sitkeys
 - paineensietokyky
 - tinkimättömyys
 - terve kunnianhimo
16. Tehokkuus
 - päätöksentekokyky
 - toimeenpanokyky
 - keskittyminen oleelliseen
 - johdonmukaisuus
 - ahkeruus
17. Vastuuntunto
 - esimiehet, työtoverit, alaiset
 - perhe
 - kansalaiset
18. Voima
 - kunto
 - kestävyys
 - väsymättömyys

ky, asema yhteiskunnassa, osaaminen ja tehokkuus.

Oletus näyttää todentuvan-kin heidän käsityksissään: nuori upseeri (ltn-kapt) pitää osaamista ja tehokkuutta selvästi tärkeämpinä kuin vanhempi kadettiveli. Yllättävää on, että yliluutnantit ja kapteenit korostavat myös kansallista turvallisuutta enemmän kuin vanhemmat upseerit. Vanhemmista upseereista erityisesti everstiluutnantit korostavat aloitekykyä, luotettavuutta ja rohkeutta. Evp-kenraalit erottuvat muista vastaa- jista. Heidän arvostamiaan piirteitä ovat henki, henkinen ryhti, kansallinen turvallisuus ja oikeudenmukaisuus.

Vanhemmilla upseereilla on mielipide-eroja eri piirteiden tärkeydessä. Everstiluutnantit ja majurit painottavat selvästi everstejä enemmän aloitekykyä ja oikeudenmukaisuutta.

Todellisuusarvioista ehkä mielenkiintoisin ero vallitsee vanhempien ja nuorten välillä hengen suhteen. Vanhemmat

upseerit, varsinkin everstiluutnantit, arvioivat hengen selvästi paremmaksi kuin nuoremmat. Toisaalta havaintoa voidaan selittää tunnettujen lainalaisuuksien avulla: nuoren upseerin asema organisaatiossa on sellainen, että hän tuntee ja havaitsee herkemmin hengessä olevat säröt.

Kenraalit korostavat muita useammin avoimuutta ja rohkeutta. Heidän mielestään näiden arvojen tulisi ilmetä eri ikäisten upseerien kanssakäymisessä nykyistä enemmän. Upseerin korkeimpana hyveenä on historiallisesti usein korostettu juuri rohkeutta. Kenraalit näyttävät olevan lähes samaa mieltä. Rohkeus on tunnetusti kuitenkin piirre, joka ei upseerin normaalityössä aina tule esiin.

Asenteet pysyvät reservissäkin

Vakinaisessa palveluksessa olevien ja evp-upseerien välillä odottaisi olevan käsitysero-

ja, jotka johtuisivat siitä, että jälkimmäisillä on siviilielämässä ollut aikaa asennoitua uudelleen ja arvioida kriittisesti upseeriuttaan. Yksilövastauksista ei tällaista eroa voida kuitenkaan todeta. Evp-upseerit pitävät eri piirteitä yhtä tärkeinä kuin vakinaisetkin upseerit. Tämä osoittanee niiden tehokasta sisäistymistä ammatillisen sosiaalistumisen eri vaiheissa. Upseeri pysyy upseerina reserviin siirryttyäänkin.

Sama johtopäätös voidaan tehdä myös vallitsevan todellisuuden arvioinneista. Evp-upseerit tosin korostavat asemaa yhteiskunnassa ja rohkeutta hieman enemmän kuin vakinaiset upseerit. Evp-upseeri ilmeisesti havaitsee sosiaalisen asemansa selvemmin kuin palveluksessa oleva.

Vastausten erittely mahdollisesti myös eri joukko-osastojen ja sotilasopetuslaitosten upseerien mielipiteiden vertailun. Selvitys osoittaa, että upseeristo on tässä mielessä hy-

Kuva 2.

ASTEIKOT Tärkeysaste

Piirre on upseerin kuvassa

- 1 = vähemmän tärkeä
- 2 = melko tärkeä
- 3 = tärkeä
- 4 = hyvin tärkeä
- 5 = erittäin tärkeä

Todellisuus

Piirre toteutuu tämän päivän upseereissa

- 1 = huonosti
 - 2 = melko huonosti
 - 3 = kohtalaisesti
 - 4 = hyvin
 - 5 = erittäin hyvin
- Vastauksiin edellytettiin hajontaa siten, että ne jatkautuisivat sekä tärkeysasteen että todellisuuden osalta vähintään kolmen numeron alueelle.

Kuva 3.

UPSEERIN KUVA HENKILÖKOHTAISTEN VASTAUSTEN MUKAAN

Piirre	Tärkeys Todellisuus	
	Keski- arvo	Keski- arvo
Aloitekyky	4.2	3.1
Asema yhteiskunnassa	3.4	2.7
Avoimuus	3.8	3.1
Henki	4.1	3.2
Henkinen ryhti	4.4	3.3
Itsekuri	4.1	3.2
Kansainvälinen turvallisuus	3.1	3.1
Kansallinen turvallisuus	4.5	3.9
Kuuliaisuus	4.1	3.7
Käytös	3.7	3.0
Luotettavuus	4.7	3.6
Oikeudenmukaisuus	4.5	3.4
Osaaminen	4.3	3.6
Rohkeus	4.0	3.3
Tahto	4.1	3.3
Tehokkuus	4.2	3.2
Vastuuntunto	4.3	3.5
Voima	3.4	3.1

vin yhtenäinen. Sotakorkeakoulun upseerit arvioivat upseerin kuvan lähes samanlaisiksi kuin vaikkapa Helsingin Laivastoaseman upseerit.

Kansallinen turvallisuus korostui ryhmävastauksissa

Vakinaisessa palveluksessa olevat kokoontuivat henkilökohtaiset vastauslomakkeensa täytettyään ryhmiksi, jotka oli muodostettu joko arvoluokitain (esiuupseerit, kapteenit, yliupseerit) tai, kuten Sotakorkeakoulussa, sotilasarvoittain. Ryhmätyövaiheessa lomake täytettiin uudestaan, mutta vaiheen tarkoitus oli ennen kaikkea herättää keskustelua ja pohdintaa upseerin ammatin moraalista. Metodisesti enakoitiin, että ryhmän vaikutus pyrkii yhdenmukaistamaan käsityksiä. Ryhmien vastaukset eivät siis olisi enää yhtä "rehellisiä" kuin henkilökohtaiset. Menetelmä saattaisi paljastaa, mitä upseerit odottavat toisten upseerien pitävän tärkeinä piirteinä, ja vahvistaisi siten tällaisten "hyväksyttävien" piirteiden painoarvoa.

Ryhmävastaukset osoittavat, että kansallisen turvallisuuden tärkeys on selvimmän korostunut. Muita piirteitä pidetään suunnilleen yhtä tärkeinä kuin yksilövastauksissa. Vallitsevan todellisuuden arvioissa ei voida havaita olennaista muutosta.

Ryhmätyövaiheen oppimistuloksen arviointi ei enää kuulunut selvityksen piiriin. Todennäköisesti mukanaolleet ainakin pysäytettiin hetkeksi miettimään omaa ammattiaan vähän etäämmältäkin.

Yhteiskunnan odotukset olisi selvitettävä

Suomalainen upseeri näyttää pitävän kuvassa 1 esitettyjä piirteitä tärkeinä. Luettelo so-

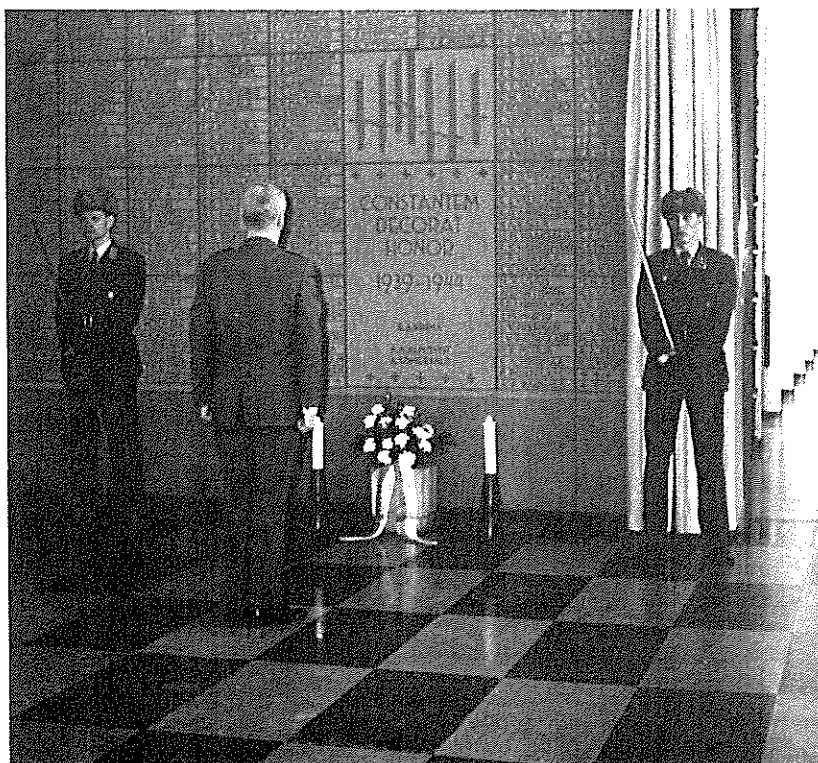
veltuu siis upseerien itsensä mielestä osaksi upseerikasvatuksen tavoitteita. Yleisemmästä näkökulmasta tärkeitä piirteitä voisi olla muitakin. Selvitys ei siis pysty vastaamaan kysymykseen, onko nyt tutkittu kuva tärkeä esimerkiksi yhteiskunnan kannalta. Tätä voitaisiin jatkotutkimuksissa selvittää.

Puolustusvoimien on arvosuksensa säilyttääkseen otettava huomioon myös ne odotukset, joita ympäröivä yhteiskunta pitää tärkeinä. Näistä osa heijastuu upseereita sitovaan muodolliseen normistoon, osa saatetaan ilmaista vain siinä jatkuvassa vuorovaikutuksessa jota upseerin ja muiden kansalaisten välillä on eri tilanteissa. Upseerin kuvan määrittelyn mielenkiintoisin osuus saattaakin olla edessä päin.

Kysymys saattaisi tällöin kuulua: millainen on hyvä upseeri suomalaisten mielestä? Pitäisikö upseereilla olla joitakin sellaisia piirteitä, jotka ovat tarpeellisia vain sodan oloissa?

Helsingin kadettiopin arvotyöryhmän puheenjohtajana oli majuri evp Pertti Huhtanen ja jäsenenä eversti Seppo Tanskanen, everstiluutnantit Kaarle Ruutu ja Matti Salovaara, majurit Martti Haavisto ja Arto Nokkala sekä kapteeni Sakari Honkamaa. Työryhmä sai arvokkaita neuvoja kadettiopin puheenjohtajalta, eversti Asko Sivulalta ja Kadettikunnan toiminnanjohtajalta, everstiluutnantti evp Mikko Virrankoskelta. Kyselyaineiston tietokonekäsitelyssä avustivat FL Ari Tuomainen ja LuK Vesa Kuikka. Työryhmän sihteerinä oli rouva Margit Orlamo.

Selvityksestä laaditaan täydellinen raportti, joka luovutetaan Kadettikunnalle. □

"...Vakaumus ja kutsumus sekä vahva kansallistunne ja usko itsenäisyytemme oikeutukseen ovat olleet riittävä henkinen pohja."

125 uutta luutnanttia

TASAVALLAN PRESIDENTIN PUHE KADETTIEN YLENTÄMIS- JA NIMITTÄMISTILAISSUUEDESSA

Kadetit!

Onnittelen Teitä nyt päättyvien opintojen ja suorittamanne upseerin tutkinnon johdosta.

Nimitän Teidät puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen luutnantin virkoihin ja ylennän Teidät luutnanteiksi. Toivotan Teille menestystä tulevilla vaativilla tehtävissänne.

Maamme haluaa edistää rauhaa ja turvallisuutta sekä kansojen välistä yhteisymmärrystä. Tämä ja valtiollisen itsenäisyytemme turvaaminen on ulkopoliittikkamme keskeinen tavoite. Määrätietoinen maanpuolustuskyvyn kehittäminen ja ylläpitäminen on tärkeä osa turvallisuuspolitiikkaamme. Maanpuolustustyö on työtä rauhan turvaamiseksi.

Suomalaisten jatkuva käyttö rauhanturvatehtävissä on eräs selkeä osoitus kansainvälisestä luottamuksesta, jonka luomisessa Suomen puolustusvoimilla ja sen upseereilla on ollut merkittävä osuus.

Nuoret upseerit!

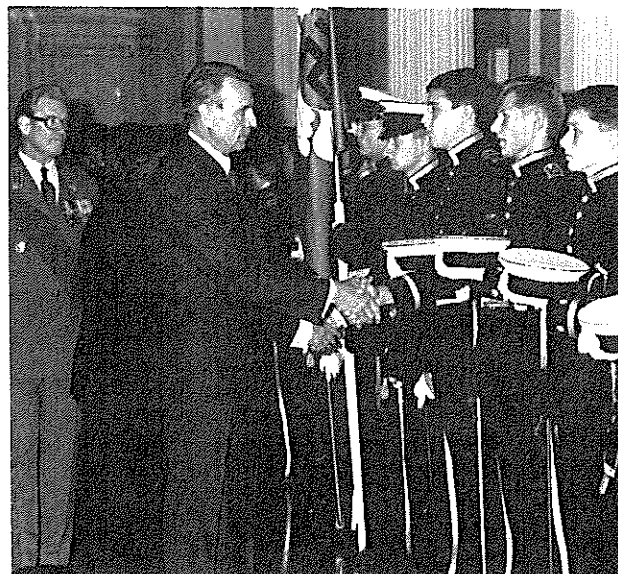
Kolmen vuoden tiiviin opiskelun aikana Te olette saaneet hyvän tiedollisen ja taidollisen valmiuden tehtäviinne ja itsenne jatkuvaan kehittämiseen.

Te saatte nyt johtoonne ja koulutettavaksenne asevelvollisuuttaan suorittavia varusmiehiä ja reserviläisiä. Upseerin vaativassa tehtävässä on oikea asennoituminen edellytys onnistumiselle. Osaava, innostunut, oikeudenmukainen ja hyväkuntoinen esimies saavuttaa johdettaviensa luottamuksen sekä joukolleen asetetut koulutustavoitteet ja muut suoritustavoitteet. Kansalaisten kuva puolustusvoimista muodostuu suurelta osin niistä vaikutelmista, joita asevelvolliset saavat nuorista upseereista, ja jotka he välittävät myös lähiympäristöönsä. Työnne tulokset heijastuvat siten reservin koulutustasoon ja kansalaisten maanpuolustusasenteisiin.

Herrat upseerit, sotilaan ura on antoisa, mutta samalla se on vaativa. Olkaa kunniallasi Suomen puolustusvoimille ja koko isänmaalle.

Sotilasopetuslaitosten johtajat ja opettajat!

Kiitän Teitä upseerikoulutuksen hyväksi tehdystä työstä ja toivotan Teille menestystä palveluksessa isänmaamme parhaaksi.

26.8.1988 luutnanteiksi ylennetyt

Maavoimat

Panssariprikaati:

Jouni Veikko Pitkonen
Kimmo Juhani Hartikainen
Ilpo Olavi Kleemola
Jari Petri Tunturi
Kalle Risto Mikael Virtanen
Mats Mikael Feldt
Juha-Petri Luntinen
Mika Matti Tapani Hyytiäinen
Esa Juhani Hourula

Uudenmaan Prikaati:

Kim Kenneth Gabrielsson
Vladimir Panschin
Harri Kalevi Savolainen
Pasi Jouko Pasivirta

Hämeen Rykmentti:

Jukka Ilmari Parvinen
Timo Kalevi Saarinen

Kaartin Pataljoona:

Ahti Olavi Kurvinen
Esko Ilmari Sirén

Uudenmaan Jääkäripataljoona:

Harri Tapani Westerlund
Matti Juhani Pihlajamaa

Jääkäriprikaati:

Kari Olof Danielsson
Esa Petteri Makkonen
Martti Heikki Rautanen
Jukka Jorma Sakari Laine
Jari Tapani Ahlroth

Kainuun Prikaati:

Ismo Juhani Juutilainen
Asko Kustaa Olavi Muhonen
Kai Henrik Nyman
Jyrki Matti Ryhänen
Markku Kalevi Koski

Pohjan Prikaati:

Timo Juhani Mäki-Rautila
Jari Pekka Juhani Haataja
Esko Tapani Liimatta

Karjalan Prikaati:

Uula Aarno Kari
Antti Juhani Lehtisalo
Vesa Pekka Juhani Halinen
Ilkka Harri Antero Saari
Heikki Juhani Taavitsainen

Savon Prikaati:

Hans Ragnar Julius Forsman
Pentti Tapio Korppinen
Jari Juhani Nupponen
Jouni Sakari Peltonen
Jukka Kalevi Väisänen
Jari Erkki Sakari Särnä

Kymen Jääkäripataljoona:

Veli-Matti Pekurinen

Uudenmaan Rakuunapataljoona:

Markku Tapani Niemi

Porin Prikaati:

Marko Tapani Lahtinen
Juha Petteri Soini
Kari Johannes Toivonen
Veli-Matti Viitanen
Tapio Jaakko Johannes Vuorinen

Karjalan Jääkäripataljoona:

Kimmo Antero Lindberg
Juha Tapani Manninen
Eero Juhani Pakarinen
Juha Tapio Ruohonen
Matti Heikki Meriläinen

Karjalan Tykistörykmentti:

Juha Erik Kalevi Lemminki
Pekka Taavetti Purtonen
Timo Mikko Ilmari Soikkeli

Satakunnan Tykistörykmentti:

Jari Tapani Haavisto
Petri Tapio Kopra

Pohjois-Karjalan Patteristo:

Jari Pekka Ruskela
Juha Tapio Tikka

Rannikkotykistökoulu:

Petri Kalevi Hietasalo

Suomenlinnan

Rannikkotykistörykmentti:
Heikki Olavi Jantunen
Jarmo Ensio Partanen

Hangon Rannikopatteristo:

Petri Olavi Parviainen

Kotkan Rannikopatteristo:

Tarmo Reino Korhonen
Jussi Pärtyyli Voutilainen

Turun Rannikkotykistörykmentti:

Jari Tapio Pullinen
Jyri Petri Vikström

Vaasan Rannikopatteristo:

Timo-Pekka Tapio Ikonen
Juha-Pekka Kokkonen

Helsingin Ilmatorjuntarykmentti:

Pertti Sakari Kuokkanen
Arto Ensio Ikonen
Jarmo Juhana Sinkkonen

Rovaniemen Ilmatorjuntapatteristo:

Tero Kalervo Repo
Risto Tapani Riihiaho
Jarkko Anssi Sakari Toivola

Salpausselän

Ilmatorjuntapatteristo:
Lauri Heikki Juhani Sulkio
Jorma Antero Toivanen

Turun Ilmatorjuntapatteristo:

Jari Matti Räsänen
Pertti Juhani Kelloniemi

Kymen Pioneeripataljoona:

Lauri Pekka Olavi Airaksinen
Ari Juhani Henttonen
Harri Juhani Veijola

Keski-Suomen Pioneeripataljoona

Jukka Tapio Kentala

Viestirykmentti:

Raimo Kalevi Hyle
Matti Ensio Ikonen

1. Erillinen Viestikomppania:

Raimo Kalervo Raunama
Yrjö Sakari Seppänen

Keski-Suomen Viestipataljoona:

Erkki Antero Eerikäinen
Antti Lauri Jalmarin Laajavaara

Merivoimat

Rannikkolaivasto:

Pekka Valteri Poutanen
Anssi Henrik Hatakka
Petri Kalevi Heilanen
Kari Tapani Huhtala
Timo Eero Juhani Korpela
Stefan Alexander Sivaro
Topi Juhani Tuukkanen

Helsingin Laivastoasema:

Olli Jukka Järvinen
Risto Juhani Korhonen
Kaj Olavi Malmivaara
Kimmo Ari Mikael Toivola

Ilmavoimat

Lapin Lennosto:

Timo Marko Kostiainen
Leo Veikko Ryytäinen
Toivo Markku Kalevi Valolahti

Satakunnan Lennosto:

Mika Olavi Jakonen
Jari Juhani Ranta
Aki Yrjö Olavi Reijonen

Karjalan Lennosto:

Sampo Ilmari Eskelinen
Jyrki Olavi Myyryläinen
Markku Valteri Oksanen

Rajavartiolaitos

Ismo Sakari Kurki K-SR
Juha Olavi Martiskainen K-SR
Antti Juhani Hartikainen P-KR
Juha Antero Uusikartano KR
Vesa Ilmari Partanen KR
Pasi Juhani Tolvanen LR
Ari Viljo Heikki Perkkä SLMV
Harri-Petteri Leppänen SLMV
Mikko Tapio Salo SMMV
Ari Pekka Pellinen SMMV
Mikko Petteri Pinola PLMV

Vartiolentue

Aarne Klaus Ilmari Helminen
Antti Sakari Pesari

Enemmän kuin
ravintola

Tampereella

- * ruhtinaaliset puitteet
- * 250 asiakaspaikkaa
- * A-oikeudet

- * hää-, merkkipäivä-, pikkujoulu-
ym. tilaisuudet
- * kansainvälisen tason a la carte

FINLAYSONIN

PALATSI

Kuninkaankatu 1, 33210 Tampere, puh. (931) 125 905

Asevelialennus!

20%

(Tulet joko yksin tai seurueen kanssa!)

KANKAANPÄÄN OSUUSPANKKI

Torikatu 11, 38700 Kankaanpää
Puh. 930-234 20
Niinisalon konttori puh. 930-874 36

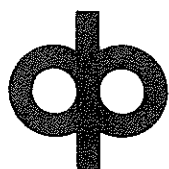
PÄLKÄNEEN OSUUSPANKKI

36600 Pälkäne
Puh. 936-3336

YPÄJÄN OSUUSPANKKI

32100 Ypäjä, puh. 923-238 71

ETELÄ-SUOMEN OSUUSPANKIT

**LAAKSOJEN
MAITOKUNTA**

Savisilta 4
84100 YLIVIESKA
Puh. 983-22 115

JKT-TUOTANTO

21120 RAISIO puh. 921-797 979

RAVINTOLA ZIVAGO

Anders Pub
Saaristonkatu 12, Oulu
Puh. 981-223 886

PEXEPO

Tiilitie 1, 15560 NASTOLA
Puh. 918-623 838

rakennusliike

INSINÖÖRIVOIMA OY

Ainonkatu 7, 53100 Lappeenranta
Puh. 953-53 000

POTILAN TIILITEHDAS

39100 Hämeenkyrö
Puh. 931-715 081, 714 445

Huonekaluasioissa Hattulaa ympäristöineen palvelee

KALUSTE PELTONIEMI

Vanhankirkontie 49-51, Hattula
p. 917-732 91

PEREL OY

Kehäkuja 6, 05830 Hyvinkää
Puh. (914) 216 00

KALUSTE-VALMISTE OY

PL 16, 15551 NASTOLA 2
PUH. 918-631 344

**ISÄNNÖITSIJÄ
KARTIO KY**

Pakkahuoneenkatu 20 A, 90100 Oulu
Puh. 981-226 621

**Menopaikka kaikille
RAVINTOLA SILTAHOVI**

Siltakatu 1, 32800 Kokemäki
Puh. (939) 360 864

**RAKENNUSLIKE
EINO ARONEN OY**

Takojanenkatu 2
33540 Tampere
puh. (931) 615 825

PIRKANTORI

Kyöstintie 4, 33960 Pirkkala
Puh. (931) 681 199

Pohjatutkimuksia, Kunnallistekniikkaa, Kartoituksia
Insinööritoimisto Pohjatekniikka Oy

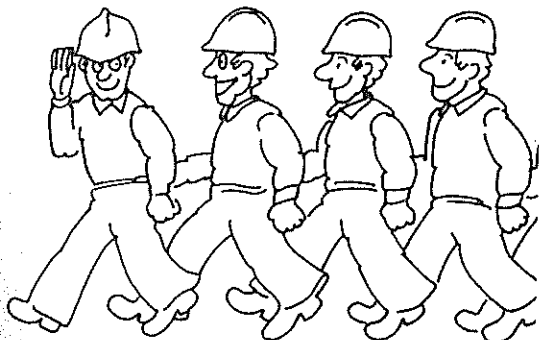
Vattuniemenkatu 12, 00210 Hki
Puh. 90-672 227

HAKKARAINEN KY

72300 Vesanto
Puh. (971) 650 111

**PUOLIMATKAN
TÖISSÄ ON
RAKENTAVA HENKI**

PUOLIMATKA

SÄRKKEEKÖ SELKÄÄ?
HARTIOITA, NISKAA TAI JALKOJA?

**RENTOUTTAVA
ACU-HIERONTA AUTTAA**

SELKÄVOITTO OY

KIRKKOHERRANTIE 10 00650 HELSINKI ☎ (90) 721 695

AUTOM. ESITEPALVELU PUH. (90) 752 2103

*Selkää kuntouttavia ja kunnossapitäviä laitteita.
Ammattikäyttöön • Työpaikkakäyttöön • Kotikäyttöön*

PS. Toimittamiamme laitteita myös puolustusvoimien
käytössä.

**AUTO-
TARVIKKEIDEN
EDULLINEN
OSTOPIIKKA**

T:mi Ossi Holopainen

Isoympyräkatu 6,
49400 Hamina
952-40505

AAMUNA

- täydellistä munapakkaamopalvelua

**RAUTA
MAATALOUSKESKUS
ISOMÖTTÖNEN KY**

Puh. 989-3191
93600 KUUSAMO

**SÄHKÖSUUNNITTELU
LAURI PYYHTIÄ KY**

LÄNTINEN RANTAKATU 27 A 4
20100 TURKU 921-500222

Huipputekniikkaa. Taidolla ja tiedolla.

Käytännössä toimiva kokonaisuus alkaa meillä jo suunnittelupöydältä.

Alusta loppuun osaaminen on ollut kohta 30 vuotta Instrumentointi Oy:n toiminnan johtotähti. Olemme mukana huipputekniikassa ja -automaatioissa monella alalla – joillakin jopa – maailman huipulla.

Tästä meidät tunnetaan myös tulevaisuudessa: huipputekniikkaa. Taidolla ja tiedolla.

INSTRUMENTOINTI OY
Sarakuulmankatu 20, 33900 TAMPERE
puh. (931) 659111

Teologian tohtori **Seppo Alaja** on Seurakuntaopiston lapsityön instituutin johtaja. Hän osallistui Taistelukoulun järjestämään TOUKO -88 harjoitukseen.

Kovanpehmeä johtaminen

Kuulun niihin ihmisiin, jotka harvoin saavat kirjatun kirjeen kotiinsa. Siksi ei ollut suuria erehtymisen mahdollisuuksia, kun alkuvuodesta 1988 marssin postitoimistoomme ajatellen mahdollista kutsua kertausharjoituksiin. Pelkoni osoittautui oikeaksi, sillä kirje oli kutsu TOUKO 88 -harjoitukseen. Saapuminen sitten aikanaan Taistelukoululle, tutustuminen esikuntamme upseereihin ja kouluttajiin sekä kaksiviikkoinen koululla ja maastossa muodostivat minulle, esikunnan papille, vähintäänkin positiivisen kokemuksen. Sain olla tekemisissä hienojen ihmisten ja taitavien johtajien kanssa. Kirjatun kirjeen saapumisen säilytys oli muuttunut syväksi tyytyväisyydeksi.

Työyhteisöni, Seurakuntaopisto, toimii lähinnä kasvatuksen sektorilla. Minun kurssilaiseni työskentelevät kirkon ja yhteiskunnan lapsityössä. Suurin osa heistä, niin kuin työtoverini, ovat naisia.

Ainakin ensi katsannolta voisi olettaa, että sotilaan saappaisiin hyppääminen vie täysin toisenlaiseen tilanteeseen, yhteisön ja johtamiskulttuurin keskelle, jossa keskeisiä asioita ovat esim. aseet ja niiden tulivoima, kylmät realiteetit ja luja järjestys. Jos näin kaavamainen ja pinnallinen luonnehdinta sallitaan, voisi edellistä yhteisöä ja sen johtamista kutsua ”pehmeäksi”, jälkimmäistä taas ”kovaksi”.

Näine pohdintoineni saavuini siis Taistelukoululle yhtenä tarkoituksena katsella myös sitä, ”miten täällä johdetaan”. Tämä kiinnostukseni oli seurausta siitä, että olin jonkin aikaa ollut yhteisöni kanssa tunnetun konsulttitoi-

miston johtamiskoulutus- ja työyhteisön kehittämisprojektissa mukana.

Toinenkin seikka pani minut pohtimaan ”kovan” ja ”pehmeän” johtamisen suhdetta. Tunsin itseni sotilasoppina nimenomaan jälkimmäisen markkinamieheksi ”kovan” sotapelin keskellä.

Johtaminen on aina ihmisten johtamista

Jos jotakin luulen lähes rannatonta johtamiskirjallisuutta selatessani ja johtamiskoulutukseen osallistuessani ymmärtäneeni, on se nykyaikaisen johtamisen painopisteen sijoittuminen – vanhaa jakoa noudattaakseni – asioiden johtamisen sijasta ihmisten johtamisen puolelle.

Ne tulokset, jotka yhteisöme tai yrityksemme aikoo tehdä, ovat paljon varmemmin saavutettavissa, jos minulla on ammattitaitoista, motivoi-

tunutta ja toimintaideamme sisäistänyttä väkeä henkilökunnassani. Minun tehtäväni johtajana on lähinnä luoda edellytyksiä tälle asenteelle. Henkilökohtaisesti ajattelen, että paljon riippuu tällöin siitä, olenko näille alaisilleni – ihmisille – työtoveri. Työn ilo, motivaatio ja jopa itsensä likoonpanemisen mieli löytyvät, jos pystyn purkamaan ”yläpuolella-alapuolella” -asenteen suhteessa työyksikköni ihmisiin. Kukaan ihminen ei toivo hiostajaa ja rähisijää ja käskijää, jonka kanssa sitten elää yhdessä ja tehdä työtä.

Upseerinkin, kuten Kylkiraudan 1/88 pääkirjoituksessa todetaan, on ”osattava myötäelää, kannustaa, rohkaista, jopa lohduttaa”. Tai kuten ilokseni luin samaan suuntaan ”pehmeästä” johtamisesta Puolustusvoimain komentajan päiväkäskystä Taistelukoulun seinältä:

”Suomalaisen sotilasjohtajan on syvällisesti tajuttava yksittäinen sotilas – ihminen. Taistelukoulun opetustoiminnassakin on korostettava alaisista huolehtimista ja vastuun tuntemista yksittäisen sotilaan tarpeista.”

Ajattelen, että tässä ajatuksessa, joka on helpommin sanottu kuin tehty, on yhtä hyvin sotilasjohtajien kuin meidän siviilisektorilla työskentelevien jatkuva opettelemisen ja ”kilvoittelun” paikka. Minun on jatkuvasti pohdittava oikeaa asennettani alaisiini. Eräältä kannalta johtajana jou-

dun tällöin pohtimaan, miten oikealla tavalla yhdistää asenteeseeni etäisyyttä ja läheisyyttä.

Mitkä arvot ohjaavat johtamistasi?

Nykyaikainen ihmisten johtaminen on aina arvosidonnaisista johtamista. Ratkaisumme, jotka johtajina teemme, takautuvat aina meille tärkeisiin, joko lausuttuihin tai lausumattomiin arvoihin. Lienee yllättävää, että oman työyhteisömme, Seurakuntaopiston, kehittämistyössä olemme toistuvasti törmänneet juuri tähän ongelmaan. Olemme luulleet, että meillä kristillisenä opistona on omasta takaa arvopohja, jonka varaan toimintamme rakentuu. Jossakin määrin tämä pitää tietysti paikkansa. Mutta sitten huomasimme, että yhteisiä, joka-aikaista työskentelyä yhteisössä ohjaavia periaatteita ei ollutkaan nimenomaan yhteisesti kirjattuina. Emme olleet yhteisesti sitoutuneet tiettyihin periaatteisiin, joita jatkuvasti haluaisimme noudattaa.

Tällä hetkellä ymmärrän, että seuraava lista, jonka oma toimintayksikköni, Lapsityön instituutti, on keskuudessaan kirjannut, on huoneentaulu, jota ilman emme tule toimeen.

Ihmisten johtamisessa tarvitaan yhteisen arvopohjan lisäksi yhteisesti sovitut – kirjatut – toimintaperiaatteet.

- keskinäinen luottamus,
- tasa-arvo,
- yksilöllisyyden kunnioittaminen,
- yhteistyö ja toisten tukeminen,
- kristillinen usko ja elämäntapa,
- omassa itsessä, työtovereissa ja koko yhteisössä olevien resurssien jatkuva kehittäminen.

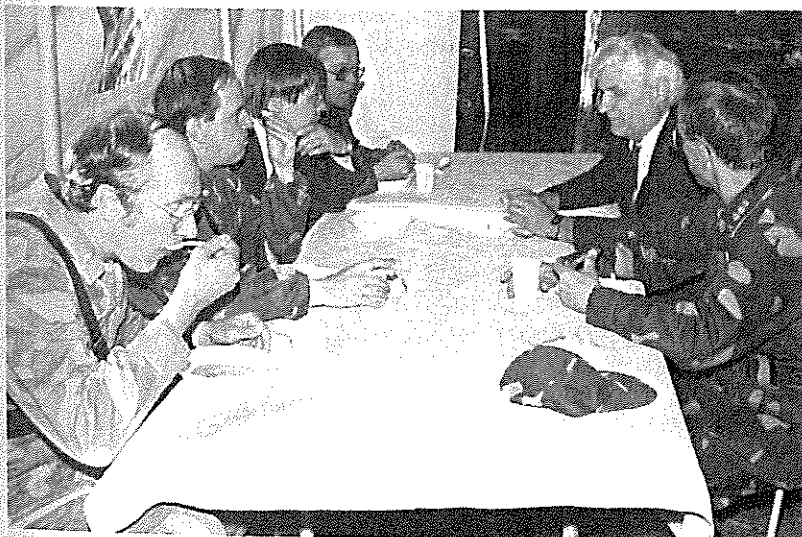
Korostan sitä, että tämä on minun ja työtoverieni laatima huoneentaulu, jonka mukaan me haluamme ponnistella yh-

teisten tulosten saavuttamiseksi. Jonkun toisen ryhmän tai yhteisön arvot poikkeavat tästä. Jokainen työyhteisö tarvitsisi tällaisen ”huoneentaulunsa”. Mielummin kirjoitettuna ja yhteisesti sovittuna, koska muuten eletään ehkä lausumattomien ja toisistaan poikkeavien käytäntöjen ja arvojen mukaisesti. Ihmisten johtaminen ei tule silloin onnistumaan.

Summa summarum

Olen saanut sen käsityksen, että suomalaiset sotilasjohtajat ovat ammattitaitoisia ja johtamisen realiteetit, kylmät ja kovat tekijät hallitsevia. Kukin paikallaan eri aselajeissa ja yksiköissä. Aivan niin kuin meillä siviilisektorillakin työskentelevillä on oma tietotaitomme. Asian hyvä puoli on se, että tämä kaikki on useimmiten koulutuksella ja muulla satsaamisella hankittavissa.

Kirjoitukseni on pyrkinyt antamaan pari näkökulmaa, joissa tähän kaikkeen yhdistyisi johtamisen ”pehmeä” puoli, joka kuitenkin on tulosten saavuttamisten kannalta vähintään yhtä tärkeä, kuin ”kovat” realiteetit. □

”Kovan” ja ”pehmeän” johtamiskulttuurin edustajat saman pöydän ääressä TOUKO-88 harjoituksessa. Kirjoittaja vasemmalla.

Kasvatustieteen lisensiaatti **Juha Varila** toimii tutkijana Helsingin yliopiston kasvatustieteen laitoksella.

Koulutustarve taittuu yksilöön

Koulutus on inhimillisen massan tavoitteellista, tiettyyn päämäärään suuntautuvaa muotoilua. Muotoilu onnistuu parhaiten silloin kun massa on muotoiluvalmis. Inhimillinen massa on muotoiluvalmis vasta silloin kun jokaisella koulutettavalla on selkeä näkemys siitä, mihin hän on menossa ja minkä vuoksi. Toisin sanoen, koulutettava tarvitsee kartan, jonka avulla suunnistaa. Jos kartta puuttuu, jää koulutuksen vaikuttavuus sattuman varaan.

Käytännön koulutustoiminnassa tämä usein unohdetaan. Kuitenkin kouluttajan ammattitaito paljastuu nimenomaan siinä, miten hyvin hän kykenee paikantamaan koulutettavat kokonaisuuteen ja perustelemaan kokonaisuuden muodostavien osien tarpeellisuutta ja mielekkyyttä.

Koulutus on väline. Toki koulutuksella on myös itseisarvonsa. Sen pitäisi laajentaa ja avartaa koulutuksessa olevan yksilön näkemyksiä. Kuitenkin, kun tarkastellaan koulutusta laajemmasta näkökulmasta, havaitaan selvästi sen välineellinen luonne: yhteiskunta, organisaatio tarvitsee tietyn määrän tiettyjä valmiuksia ja asenteita omaavia yksilöitä.

Käytännön kouluttajan näkemys koulutustoiminnasta on usein rajoittunut. Koulutusta suunnitellaan ja toteutetaan jo kauan sitten muodostuneiden perinteiden varassa: "ollaan kuin koulutettaisiin ja ollaan kuin opittaisiin".

**Koulutustarve –
makrotasolta
mikrotasolle**

Koulutussuunnittelun tulee perustua mahdollisimman täsmällisesti selvitettyyn koulu-

tustarpeeseen.

Koulutustarve on monitasoinen ilmiö. Yleisesti puhutaan yhteiskunnan, organisaation tai yksilön koulutustarpeesta. Vastaavasti voidaan luonnollisesti puhua puolustusvoimien, joukko-osaston tai komppanian ja varusmiehen koulutustarpeesta.

Yhteiskunnan ja organisaation koulutustarpeet määritellään osana makrotason koulutussuunnittelua. Siinä selvitetään koulutuksen sisällölliset painopistealueet ja eri aloille koulutettavien lukumäärä. Koulutussuunnittelussa edetään asteittain tarkentuen niin, että lopulta jokaisen organisaation tai jopa osaorganisaation koulutustarve on selvillä.

Mikrotason koulutussuunnittelu jatkuu siitä, mihin makrotason koulutussuunnittelu päättyi: koulutustarve taiteetaan yksilöön ja tällä pyritään siihen, että koulutus mahdollisimman tehokkaasti tukisi or-

ganisaation toimintaa, sen sisäistä kehittämistyötä ja sille asetettujen tavoitteiden täyttämistä.

Mikrotason koulutussuunnittelua tekee jokainen käytännön kouluttaja suunnitellessaan, miten hän tämän tietyn koulutustilanteen toteuttaa.

Kun makrotason koulutussuunnittelu perustuu yhteiskunnan ja organisaation koulutustarpeisiin niin mikrotason suunnittelu perustuu – tai sen pitäisi perustua – yksilöiden koulutustarpeisiin.

Koulutuksen suunnittelun lähtökohtana on usein yhteiskunnan – tai esimerkiksi puolustusvoimien – koulutustarve, jota asteittain tarkennetaan. Lopulta se voidaan taiteuttaa koulutettavaan; suunnittelu etenee yleisestä yksityiseen.

Sitä vastoin jos tarkastellaan koulutuksen vaikuttavuutta tai tehokkuutta, on tarkastelun suunta toinen. Mikäli yksilö ei koulutuksessa muutu, ei kyetä myöskään vastaamaan organisaation ja yhteiskunnan koulutustarpeisiin.

**Koulutettava muuttuu
– koulutus vaikuttaa**

Koulutus on vaikuttavaa, jos yksilö muuttuu koulutuksen kuluessa tai sen seurauksena. Ellei yksilö muutu niin koulutus ei ole vaikuttanut ja on siten tehotonta.

Koulutuksen vaikuttavuustutkimuksissa on vaikuttavuus usein jaettu viiteen eri tasoon. Ensimmäinen koulutuksen vai-

kuttavuuden taso on yksilön reaktiot koulutusta kohtaan – millaiseksi hän koulutuksen kokee. Koulutus voidaan kokea kielteiseksi tai myönteiseksi, tärkeäksi tai vähemmän tärkeäksi. Yksilön reaktiosta koulutusta kohtaan ei kuitenkaan voida päätellä sitä, onko yksilö myös oppinut koulutuksessa.

Oppiminen muodostaakin koulutuksen vaikuttavuuden toisen tason. Mikäli yksilö muuttuu niin hän myös oppii. Kuitenkaan oppimisen ei välttämättä tarvitse näkyä yksilön käyttäytymisessä. Liioin oppiminen ei aina ole toivotun suuntaista; koulutus on vaikuttavaa mutta sen tulokset kielteisiä.

Kolmas koulutuksen vaikuttavuuden taso on **yksilön käyttäytymismuutokset**: miten koulutus on muuttanut yksilön käyttäytymistä.

Vaikuttavuuden neljäs taso muodostuu siitä, **ovatko yksilön käyttäytymismuutokset toivotun suuntaisia** ja edistävätkö ne siten organisaation tavoitteiden saavuttamista. Koulutettava voi koulutuksen ansiosta muuttaa käyttäytymistään, mutta muutosten ei välttämättä tarvitse olla organisaation kannalta myönteisiä.

Viides ja viimeinen koulutuksen vaikuttavuuden taso on **saavutettava perimmäinen hyöty**. Tämä on myös kaikkein vaikein arvioitava. Koulutettavan oppiminen ja käyttäytyminen voivat olla toivotuja; mutta hyödyttääkö se ketään. Kasvatuksen ja koulutuksen perimmäiseksi tavoitteeksi on toisinaan asetettu hyvä elämä. Koulutuksen vaikuttavuuden perimmäisen hyödyn arvioiminen edellyttää siten myös koulutusorganisaation tavoitteiden mielekkyyden arvioimista.

Koulutuksen vaikuttavuus on monitasoinen ketju, joka alkaa yksilön reaktioista ja päättyy koulutuksen tuottamaan perimmäiseen hyötyyn. Koulutuksen tuottamat muutokset eivät suoraan merkit-

see sitä, että koulutus on saavuttanut tavoitteensa.

Koulutuksen vaikuttavuus on turvattava

Makrotason koulutussuunnittelussa määritellään yhteiskunnan ja organisaation koulutustarpeet sekä koulutussäiltöjen ja -prosessien yleislinjat. Nämä muodostavat käytännön kouluttajan toiminnan reunaehdot ja koulutustapah-tuman vaikuttavuuden arvioinnin perustan.

Mitä käytännön kouluttaja voi tehdä turvataksaan oman koulutustoimintansa toivotun vaikuttavuuden kaikilla esitetyillä tasoilla? Tyhjentävää vastausta kysymykseen ei voida antaa. Myöskään niin sanottujen nyrkkisääntöjen tarjoaminen ei ole mielekästä. Koulutus on ainutkertaista toimintaa, jossa työstetään arvokkainta mahdollista massaa – inhimillistä massaa. Nyrkkisäännöt ehkäisevät helposti koulutustilanteen arvokkaan elementin, luovuuden ja ainutkertaisuuden toteutumista.

Koulutus saavuttaa sille asetetut tavoitteet vain jos yksilö muuttuu toivotulla tavalla. Muutostoiminnan lähtökohtana on yksilön kokemaa koulutustarve. Sitä voidaan arvioida kolmesta eri suunnasta:

1. Pätevyys: Millaisia pätevyysvaatimuksia yksilölle asetetaan nyt ja tulevaisuudessa?
2. Riittävyys: Millainen on yksilön nykyisten valmiuksien riittävyys?
3. Kiinnostuneisuus: Kuinka halukas yksilö on opiskelemaan häneltä vaadittavia tietoja, taitoja ja asenteita?

Usein pätevyystavoitteet asettaa organisaatio tai yhteiskunta. Niitä vasten arvioidaan yksilön nykyisten valmiuksien riittävyys. Mikäli poikkeama on suuri, on myös yksilön koulutustarve suuri.

Kuitenkin, jos yksilö ei ole kiinnostunut poistamaan kou-

Koulutusta suunnitellaan ja toteutetaan jo kauan sitten muodostuneiden perinteiden varassa: ”ollaan kuin koulutettaisiin ja ollaan kuin opittaisiin”.

lutustarvetta, on koulutuksen vaikuttavuus usein vähäistä. 'Ei kannettu vesi kaivossa pysy' sanoo sananlasku. Tilannekohtaisten motivoitien tai niin sanottujen porkkanoiden vaikutus on lyhytaikainen ja häilyvä.

Kiinnostuneisuutta kyetään pitkäjänteisesti lisäämään perustelemalla yksilölle koulutuksen merkitys. Tämä voi tapahtua esimerkiksi siten, että osoitetaan yksilölle miten hänen muuttumisensa on toivotujen koulutusvaikutusten edellytys. Jos yksilö hyväksyy koulutuksen peruspäämäärät (tavoiteltavan perimmäisen hyödyn), siitä johdetut organisaation tavoitteet ja näin hänen itseensä taittuvan koulutustarpeen, on hän todennäköisesti kiinnostunut oppimaan häneltä vaadittavia tietoja, taitoja tai asenteita.

Koulutettavan on koko ajan kyettävä mieltämään oppimisensa osaksi laajempien koulutusvaikutusten ketjua. Jos hän ei tähän kykene niin oppiminen muodostuu irrallisten tiedon ja taidon sirpaleiden kartuttamiseksi – koulutukselta puuttuu yksilön kannalta perimmäinen mielekkyys. Liioin asetettujen pätevyysvaatimusten mielekkyyttä ei ymmärretä vaan koulutus koetaan turhauttavaksi, raskaaksi ja jopa kiusalliseksi. Onnistuneen koulutustoiminnan pohja on siten poissa.

Sitä vastoin jos yksilö ymmärtää koulutuksen perimmäisen tarkoituksen ja hyväksyy sen, hän kykenee koko ajan arvioimaan edistymistään, saavuttamaan oppimisesta palkitsevia kokemuksia sekä motivoitumaan pitkäjänteisesti. □

Erikoistoimittaja **Aino Suhola**, Keski-suomalainen, kävi maanpuolustuskurssin – ja palautteessa löytyy! Muistamme hänen edellisen kirjoituksensa (Kylkirauta 1/88), jossa hän yllytti kirjoittavia upseereita ”siviilirohkeuteen” ja ”itsensä mokaamisen uskallukseen”.

ALUE, JA KUINKA SITÄ PUOLUSTETAAN

Alueellinen maanpuolustuskurssi ei ole puolustusvoimien propagandaviikko, pikemminkin se on saumoistaan pullisteleva turvallisuuspolitiikan tietopaketti.

Mutta ainakin Keski-Suomen läänin alueellinen maanpuolustuskurssi 24/88 osoitti erinomaista kurssikestävyyttä saaden kiitettävät arv sanat ainakin kalvonsietokyvyssä, kriittisessä kuuntelussa ja keskusteluaktiivisuudessa.

Maanantai, helmikuun kahdeksas Keuruulla oli jotakin, johon olimme varautuneet. Oli arvokas aamukahvitilaisuus, varuskuntasoittoa, herra maaherran sijaista ja herra kenraalia. Ja uteliaina toisiaan tarkkailevia silmäpareja.

Tunnissa putosimme arkeen ja aloimme totutella vaihtuvien herrojen, kalvojen ja luentomonisteiden virtaan.

Tiedosta raskaana

Kurssivahvuus oli 15 naista ja 40 miestä, eikä kukaan moittinut järjestäjiä tiedon panttaamisesta. Pikemminkin kurssi oli tiedosta raskaana ja rohkenimmekin kurssikritiikissä kysyä, että pitääkö se kaikki tieto viimeisiä yksityiskohtia myöten yrittää kaataa kerralla ymmärtämättömän päähän.

Tiedon vastaanottokyky kun on kuitenkin rajallinen.

Silti osasimme erottaa sirpatiedon joukosta oleellisen ja

meille alkoi hahmottua yhtä hyvin maailman sodankäynnin kuva kuin Suomen sotilaspoliittinen asema ja turvallisuuspolitiikka.

Opimme, että konventionaalisen sodankäynnin merkitys on pikemminkin kasvava kuin vähenevä. Kurssimme rohkeneekin epäilemään, ovatko ydinaseiden rajoittamisopimukset pelkkää mielenrauhonhoitunäytelmää, jossa maailman huomio kiinnitetään ydinaseisiin ja samanaikaisesti konventionaalisen sodankäynnin varustelu vahvistuu...

Ankaraa kalvotautia

Suomalaisen virkamiehen perusteellisuus näkyy myös hänen tavassaan sulloa tietoa kalvoihin. Organisaatio-kaaviokalvot toisensa jälkeen rikkoivat sullomisennätyksiä. Jos niistä jotain suuren salin perälle näki, niin ei kuitenkaan käsittänyt.

Kovin monesta esitelmästä jäimme kaipaamaan lyhyttä, täsmällistä, konkreettista esitystä siitä, kuinka kyseisen hallinnonalan järjestelyt poikkeusoloissa hoidetaan. Siviilit vastasivat tähän haasteeseen huomattavasti sotilaita huomnommin.

Poikkeusoloista totta

Yleensä ryhmätyöt ovat kohdassa välttämätön ohjelman-

täyte ja niiden muoto on ”yksi tekee ja viisi lepää”. Pahat mielessä valmistauduimme tämänkin kurssin ryhmätyöhön, mutta toisin kävi.

Nimenomaan ryhmätöissä selvitimme kukin oman alueemme kriisiajan toimintatavat ja tulimme tietämään, mitä tässä maakunnassa todella tapahtuu, kun poikkeusoloista tulee totta.

Monilla hallinnonaloilla havaitsimme erinomaista valmiutta, mutta yhtä moniin suunnitelmiin kurssilaisilla oli perusteltuja muutos- ja täydennysehdotuksia. Kenttätyökokemus kun suunnitelmien teossa on pelkästään eduksi.

Ryhmätöiden purku oli maakunnan kriisivalmius päikinänkuoressa.

Tietämättömät naiset

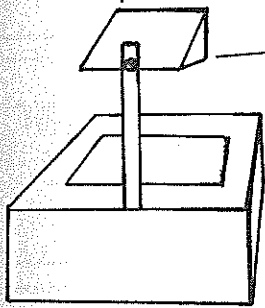
Jo kurssin alkupäivinä, mutta etenkin toiminnanjohtaja Pirkko Heinosen luennon jälkeen tuli todeksi, kuinka vähän naiset tietävät turvallisuuspolitiikasta ja poikkeusolojen aikaisesta toiminnasta.

Naiset ovat kiinnostuneita tiedosta, mutta eivät tiedä, mistä sitä löytäisivät. Eikä tietokaan tiedä, mistä löytäisi naisen.

Kuka ottaa vastuun naisten tietämättömyydestä? Millaisin toimenpitein turvallisuuspoliittista tietoa voitaisiin nykyistä tehokkaammin lisätä naisten keskuudessa?

Keski-Suomen alueellisen maanpuolustuskurssin osanottajat kouluttajineen. Kirjoittajamme kurssin emännän, Ulla Nevaluoman ja kurssin oltermannin, Matti Malisen takana.

Siinä kurssin tärkeät kysymykset, joihin on löydettävä paiksi vastaajat ja vastuunkantajat myös toimeksipaniijat.

Miksi ei maitopurkki?

Järjestöt ovat avainasemassa monen tiedon jaossa, mutta miten tavoittaa ne, jotka ovat järjestötoiminnan ulkopuolella? Vaaran uhatessa heidänkin pitää osata suojautua.

Aanelossaasteeseen tukahutuva kansa heittää opasmonisteet roskeen, kuivat, perusteelliset lehtiartikkelit eivät kiinnosta, valistustilaisuudet eivät vedä väkeä, teemaviikot ovat menettäneet tehonsa...

3/1988

Miksi viranomaiset nukkuvat onnensa ohi? Miksi ei heti jälkeen Tshernobylin isketty suojautumisen tietoiskua? Imua olisi ollut.

Miksi ei etsitä uusia tiedottamisen muotoja? Esitin kurssin johdolle konkreettisen ehdotuksen: laitetaan maitopurkin kupeeseen sarjakuvanomainen, humoristinen ihmisläheinen tietoiskusarja ja tehdään se niin hyvin, että ihmiset alkavat odottaa, mitä hän seuraavassa purkissa lukee.

Kurssilaisissa kun oli tiedon ja tiedottamisen taitajaa ja Valion markkinoinpäällikkökin.

Puheenjohtajisto lupasi vastauksen kurssin päättyessä, mutta ei koskaan sitä antanut.

Onko siviili- ja sotilasjohdossa sittenkin liikaa leinolaisia laulajia, niitä ”joilla on tahto, ei voima”.

Henki kesti, ruumis heikkeni

Kurssihenki oli erinomainen ja yleisenä pääsyllisenä sii-

hen pidettiin Sisä-Suomen sotilasläänin komentajaa, kenraalimajuri Seppo Räisästä.

Keskustelimme, kritisoimme, jopa nauroimme.

Näimme kassut, sotkut, punkat, pinkat ja taisteluharjoituksenkin.

Kurssin kuljetusupseeri, majuri J-P Suutarinen korjautti henkilökohtaisen kulkuvälineen eli saappaani korkolapun. Uskoni puolustusvoimien toimintakykyyn vahvistui.

Henki meissä lepatti lievästi vielä perjantainakin, ruumis oli ilmoittautunut fyysisesti seminaarirajoitteiseksi jo keski-
viikkona.

Päivät olivat liian pitkiä ja tiiviitä, ihmisiin tutustuminen, yhteyksien luominen jäi ilta-yön tuntien varaan. Käytimme päivämme yötä myöten ja tämä kurssi olikin muistitiedon mukaan ensimmäinen, joka kurssin päättyessä sopi syyskuun kokoontumispäivän.

Lauantaina huomasin tullessi riippuvaiseksi kalvoista. Minulla oli vierotusoireita. □

ILMA-SEKTOR OY

Levysepänkatu 3, 04400 JÄRVENPÄÄ
Puh. (90) 280 549
ILMASTOINTILAITTEIDEN MYYNTI,
URAKOINTI JA HUOLTO

TURUN yksilöllinen
PARK HOTEL
Rauhankatu 1 Puh. (921)
20100 Turku 617 000

Muskeli JUHAKOSKI KY
– Kuntosalivälineet –
Kauhatie 6, 40320 Jyväskylä
Puh. 941-284 244

SÄHKÖLIIKE SYRJÄLÄ

Lahjatie 5 21800 KYRÖ
Puh. 921-862 443
Puh.autoon 94040-22443

SUOMEN UUTISET – LUKUUN OTETTAVA.

TILAA
Puh. 90-790 299

OY HJ HOLMSTRÖM Ab

Mariankatu 22, Loviisa
Puh. 915-52 511

– Aseliike SURDEX OY

35700 VILPPULA
Puh. 934-440 22

ETELÄ-SUOMEN SANOMAT

– Maakunnan ykköslehti –
LAHTI

KÄYTTÖPUU OY

Sopenkorvankatu 24, 15800 LAHTI
Puh. 918-238 22

KOUVOLAN SANOMAT

KAJOTE OY

Orvokintie 9
06100 Porvoo
Puh. 915-149 422

RAKENNUSLIIKE

Yrjö Savelius
Suvitie 9 – 90800 OULU
Puh. 981-391 222
RAKENTAA UUTTA • KORJAA VANHAA
• URAKALLA JA LASKUUN

JCC markkinointi Juhani E. Carvala oy

Härsiläntie 14, 62100 LAPUA
☎ 964-387 816, 332 816, autopuh. 949-262 843
telefax: 332 817

AUTOVUOKRAAMO

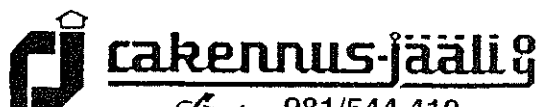
interRent
Puh (90) 755 6133

POSION LEIPOMO

Konditoria-kahvio
97900 Posio – Puh. 960-421 031

KEMINMAAN PITO-PULLA

Pastilankuja, 94400 Keminmaa
Puh. 9698-520 609

rakennus-jääliig

981/544 410

Patteritie 7, 90530 Oulu

pakkaukset Öhman

Oy K.G. ÖHMAN Ab

HELSINKI

Oy Hercofinn Ab

Mannerheimintie 14 A, Vaihe 641 945
(Tehd. Kalkku 931-430 444)

Oy Hercofinn Ab

Mannerheimvägen 14 A, Växel 641 945
(Fabr. Kalkku 931-430 444)

RANI MUOVI OY

68700 Teerijärvi
Puh. 968-752 22

ARKKITEHTITOIMISTO
JUKKA AITTOLA – EERO MELANEN OY

Vaakatie 7, 00440 Helsinki
90-562 5566

VILLALANKOJA JA VILLAKUDONNAISIA
MUHOKSEN VILLA

MUHOS
981-431 125

**LAPPEENRANNAN
LÄMPÖVOIMA OY**

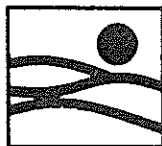
Mertaniemi

PRESSUJA

KAIKKIIN TARJOITUKSIIN

NOORMARKUN MUOVI KY

29600 Noormarkku Puh. 939-550 159

LAPIN MATKAILU OY

Maakuntakatu 10
96100 Rovaniemi
Puh. 960-160 52
telex 37288 lapma SF

HYVÄN RUUAN TALOSTA:

– Pihvit – Pizzat
– Lounasruuat
– Jäätelöannokset
Tulkkilantie 9, 32800 Kokemäki
Puh. 939-610 19
A-OIKEUDET

OY EPILÄN NAHKA AB

Nahkatehtaankatu 3
33270 Tampere
Puh. 931-440 600

ROWEMA KY

Palkkatilankatu 7, 00240 Helsinki
Puh. 90-145 877
telex 125026 PREMA SF

**PUUTYÖ
HERNEKOSKI OY**

Riipiläntie 50, 01760 Vantaa
Puh. 897 459

K & H ANNALA OY

LANKILANKOSKI
62100 LAPUA
Puh. 964-388 922

Nykyaikainen
SUUR-LEIPOMO
Lapin Pakari Oy
96320 ROVANIEMI
Teollisuustie 11 Puh. 960-318 131
PAKARIESTA PARHAAT TUOTTEET

**Keskusosuuskunta
Oulun Seudun Sähkö**

Kajaanintie 38, 90100 OULU
Puh. 981-226 266

Lapinleimu Oy

PL 6 37801 TOIJALA puh. (937) 210 80
telex 22 380 kilsa sf telefax (937) 227 15

**ERIKOISTAPETIT
MATTI RITOLA**

Viipurintie 4, HÄMEENLINNA
Puh. 917-169 765

**VIHTORI VILJANEN OY
LEIPOMO**

Hämeenlinna, Ahokatu 26
Puh. 917-232 63

– Sähkösuunnittelua –
**INSINÖÖRITOIMISTO
MAUNO AHONEN OY**

Rajamännynkuja 5 B, 02710 Espoo
Puh. 90-595 044

LEIPOMO LÄMPIMÄISET

Lastutie, 51200 Kangasniemi
Puh. 959-2361

**ARKKITEHTUURITOIMISTO
OSMO LAPPO**

Rauhankatu 3, 00170 Helsinki
Puh. 177 241

SUOMEN TUULILASIMYYNTI OY

Juvan Teollisuuskatu 25 C
02920 Espoo
Puh. (90) 844 144

Arkkitehtitoimisto
HANNU NIEMINEN OY

Olavinkatu 46 B, 57100 Savonlinna
puh. 957-236 28

RÄIHÄ KY

Murtokatu 5 Järvenpää
Puh. 90-287 495

INSINÖÖRITOIMISTO

sulin Ormuspellontie 18
00700 Helsinki
puh. 90-354 500

**LAHDEN MAANSIIRTO
J. UNELIUS KY**

Vapaudenkatu 14 A. 15110 Lahti
Puh. 918-255 01

MACHINERY OY

Erikoisryhmä, Special Products Division
Helsinki, Teollisuuskatu 29, PL 56, 00511 HKI
tel puh + 358 (9) 0 77221, tlx 121620 amoe sf
Fax + 358 (9) 0 7722474

Pikaterä

**PUREE
PAREMMIN**

47400 KAUSALA puh 951 61 244, 61 784

RAKENNUTTAMISTEHTÄVIÄ JA
PROJEKTINJOHTOA VUODESTA 1963

TERASTO OY

LAADIMME MYÖS KIINTEISTÖSTRATEGIANNE
Kimmeltie 1, 02110 Espoo
Puh. 90-469 7800

RAKENNUSVASARA OY

Varpeenaukio 11, 21200 Raisio
Puh. 921 – 783 035
Rantakatu 5, 23500 Uusikaupunki
puh. 922 – 235 03

**Asianajotoimisto
Risto Kärjä**

Sibeliuksenkatu 23 C 26 04400 Järvenpää
Puh. 90-2911 922

PIRTANAUHA OY

Sukkula 12700 Loppi
Puh. 914-40 024

RAKENNE-RAASSINA KY

Alakattojen erikoisliike

Harvakkalantie 9, 08500 Lohja as.
Puh. 912-820 70

– VARATTU –

OY FORCIT AB

HANKO

FINNREG OY

Laaksokatu 9, 18100 Heinola
Puh. 910-570 07

Finnhydraulic

Karolin-Invest Group

Teollisuustie 65610 Mustasaari
Puh. 961-221 700

KARJALAN PULTTI OY

Joensuu, Kuurnankatu 29
Puh. 973-29550 ja 29580

HÖCKERTIN SEURAAJAT OY

Kaivokatu 14
94100 KEMI

PUISTON SÄHKÖ

Ylitie 20 a, 20810 Turku
Puh. 921-350 340

– TIMANTTI HYLLYSTÖT –
P. Rotola-Pukkila Ky

Puh. 963-11433
61800 Kauhajoki kk

ENVIC OY

Lemminkäisenkatu 14-18
20520 TURKU
puh. 921-514 400

– Tilausajoihin –

Kajaanintie 150 OULU
Puh. 981-338 233

JURVAN TERAHIONTA Ky

66300 Jurva, puh. 961-631 458

telefax 631 845

H – STEEL OY LTD

PL 15 62301 Härmä
Puh. 964-848 620

Osakeyhtiö Rakentaja Lestitehdas

38100 KARKKU
Puh. 932-343 81

Kuivamaito Oy
NASTOLA

Majuri **Pentti Hintsala** toimii Kadettikoulun liikuntakasvatuksen pääopettajana. Tätä ennen hän oli Pääesikunnan koulutusosaston liikuntakasvatustoimistossa kehittämässä mm. marssikoulutusta.

Kunnon kadetteja

Jo Kadettikouluun tullessa on kadetin kunto kova. Cooperin testissä hän päihittää keskivertovarusmiestä yli 300 metriä. Ja koulun aikana kunto vain kovenee. Ensimmäisen vuosikurssin ”nuorukainen” jää samassa kuntotestissä 50 metriä jälkeen vuotta vanhempaa kadettia. Kolmannen vuosikurssin ”kaaderin” kunto on parantunut samaa vauhtia.

Kadettikoulun liikunta ei ole pelkkää juoksemista. Monipuolisuus ja syvälinen paneutuminen fyysisen kunnan salaisuuksiin oikeuttaa puhumaan liikuntakasvatuksesta.

Kadettikoulun liikuntakasvatuksen päämääränä on antaa kadeteille perusteet puolustusvoimien liikuntakasvatustoiminnasta sekä reservin fyysisen kunnan merkityksestä puolustusvalmiuden osatekijänä, antaa kadeteille perustiedot liikuntafysiologiasta, opettaa eri liikuntalajien tekniikkaa ja oikeat harjoitustavat, opettaa kadetit johtamaan perusyksikössä varusmiehille pidettävät liikuntaharjoitukset ja kilpailut, herättää myönteinen asenne liikuntaan sekä edistää heidän fyysistä kuntoaan ja henkistä vireyttään.

Liikuntakoulutuksen sisältöä on viimeisen vuosikymmenen aikana tarkistettu kaksi kertaa. Viimeisessä v. 1985 suoritettussa tarkistuksessa otettiin huomioon vuosikymmenen alkupuolella tarkistettun varusmieskoulutuksen asettamat vaatimukset.

Liikuntakasvatuseirit järjestetään Vierumäellä opiston opettajien johdolla viikon kesäpäivinä sekä kesällä että talvella. Leireillä täydennetään kadettien opetusta ja herätetään erityisesti myönteistä asennoitumista liikuntaan.

I opintovuoden tunnit johtaa liikuntakasvatuksen opettaja.

II ja III opintovuoden tunneista pääosan pitävät kadetit ja ne arvostellaan kouluttajakoulutuksena.

Ratsastuksesta hengenvpelastusuintiin

Teorian tunneilla opetetaan perusteet fysiologiasta, anatomista ja urheiluvallmennuksesta sekä painotetaan eri yhteyksissä liikunnan merkitystä kunnan, terveyden ja työkyvyn kannalta.

Kuntotestauksessa selvitetään testimenetelmät ja niiden käyttö sekä annetaan perusteet liikuntatutkimusten suorittamiselle. Osa tunneista käytetään kadettien kunnan määrittämiseen.

Hiihtokoulutus painottuu perinteisen hiihdon opettamiseen unohtamatta kuitenkin luistelutyöliä. Hiihtokoulutuksessa annetaan perusteet myös ampumahiihdosta.

Itsepuolustuskoulutus toteutetaan judoharjoitteluna sekä lähitaisteluharjoitteluna ilman asetta.

Kuntoharjoittelukoulutus

painottuu kuntovoimistelu-, kuntopiiri- ja esterataharjoitteluun. Kuntoharjoittelukoulutuksesta on 16 tuntia ratsastusta, joka annetaan tällä hetkellä jokaiselle maavoimien kadetille.

Maastajuoksu- ja yleisurheilukoulutuksessa sekä sotilas-3-ottelukoulutuksessa keskitytään perusteiden opettamiseen. 3-ottelukoulutuksella pyritään luomaan mm. valmiuksia kadettien osallistumiselle eri kilpailuihin.

Palloilukoulutuksella, tekniikan ja taktiikan ohella, tuodaan vaihtelua ja virkistystä jokapäiväiseen palvelukseen. Palloilulajeina ovat lentopallo, koripallo, jalkapallo ja uutena lajina sähly.

Suunnistuskoulutuksessa edetään perusteiden opettamisesta aina ampumasuunnistuksen harjoittamiseen saakka.

Uintikoulutuksessa paneudutaan perusuintitapojen opettamiseen ja harjoittamiseen, sekä hengenvpelastusuintiin.

Sotilaallisen kunnan testi

Perustestien ja kilpailujen ohella suoritetaan II opintovuoden syyskaudella sotilaallisen kunnan testi, jonka tarkoituksena on ylläpitää ja parantaa kadettien fyysistä kuntoa, lisätä vapaa-aikana tapahtuvaa liikunnan harrastusta sekä määrittää kadetit neljään eri kuntoluokkaan (M-lk – III lk).

Erittäin vaativa testi muo-

dostuu seuraavista osasuorituksista

- ilmakivääri ja rynnäkkökiivääriammunta,
- 200 m uinti,
- yleisurheilu (200 m juoksu, pituushyppy, kuula)
- marssisuunnistus
 - 10 km pikamarssi, 3 km kartanluku, 5 km suunnistus, pikataival (käsikrheitto, amm),
- esterata
- 12 minuutin juoksu sekä
- lihaskuntotesti.

Minimivaatimuksena on III luokan suoritus.

Jalkapallossa historiallinen voitto.

Kilpailut keskittyvät pääosin perinteisiin lajeihin; hiihtoon, suunnistukseen, ammuntaan, uintiin ja juoksuun eri muodoissaan.

Vaativimpina kilpailuina ovat Javarus-vaellus (40 km) kesäleirillä ja erilaiset partookilpailut. Kilpailutoiminnassa näyttelee merkittävää osaa osallistuminen puolustusvoimien ja Etelä-Suomen sotilasläänin mestaruuskilpailuihin.

Erittäin merkittävänä tapahtumana ovat kadettipäivät,

mitkä pidetään vuosittain eri pohjoismaissa. Viimeiset kadettipäivät olivat keväällä 1988 Kööpenhaminassa.

Valmentautuminen em. kilpailuihin tapahtuu pääosin vapaa-aikana. Sen lisäksi järjestetään johdettua valmennusta hiihdossa, suunnistuksessa, ammunnassa, 3-ottelussa, yleisurheilussa, jalkapallossa ja judossa ryhmiin nimetyille kadeteille kaksi kertaa viikossa.

Kilpailutoiminnassa ovat tulokset olleet varsin hyviä. Viime vuonna oli KadK:n partio (ylil Halonen, kadalik Mättölä, kad Koski ja kad Oksanen) pv:ien suunnistusmestaruuskilpailuissa kolmas. Lisäksi kadetit voittivat useita Sotilasurheiluliiton ja sotilasläänin mestaruuksia. Kadetti Koski suunnistuksessa sekä kadetti Minkinen judossa ovat kuuluneet puolustusvoimien edustusvalmennusryhmiin.

Erinomaisena saavutuksena on pidettävä pohjoismaisten kadettipäivien ylivoimaista voittoa Kööpenhaminassa toukokuussa 1988. Kilpailuissa kadetit voittivat suunnistuksen ja ammunnan sekä ensimmäistä kertaa myös jalkapallon! Ruotsi kaatui jatkoajan jälkeen suoritetussa rangauspotkukilpailussa 6-5.

Loppupisteet:

1. Suomi 17 pist.
2. Norja ja Tanska . . . 11 pist.
3. Ruotsi 11 pist.

Merkille pantavaa on, että Ruotsi jäi viimeiseksi.

Asennekasvatus onnistunut liikuntaharrastus elää

Vapaa-ajan liikunta keskittyy omaehtoiseen harjoitteluun ja erilaisten kilpailujen järjestämiseen, minkä kadettioppilaskunta on toteuttanut hyvin. Viime syksynä oppilaskunta järjesti mm. joukkueiden välisen sählysarjan, mihin osallistui 15 joukkuetta.

Viime aikoina on ulkoisia edellytyksiä pyritty parantamaan. Santahaminaan on perustettu varuskunnan urheiluseura, jonka toimintaan myös kadetit voivat osallistua. Syksyllä 1987 järjestettiin mm. perusyksikköjen välinen jalkapallosarja, missä kadetit saavuttivat kaksi ensimmäistä sijaa. V. 1987 saatiin kadettien käyttöön sykemittarien (Sport-tester) lisäksi laseresilaitteisto, joka lisännee kadettien ampumaharrastusta. Viime vuonna rakennettiin majoitustiloihin myös kuntomoduli vapaa-ajan lihaskuntoharjoittelun tehostamiseksi. Laitteisto on ollut erittäin kovassa käytössä.

Par'aikaa suunnitellaan karate (vast) tilan sekä golfin peruslyöntipaikan rakentamista.

Vapaa-ajan runsas liikuntaharrastus antaa perusteita väittämälle, että kadettien asenne liikuntaan on pääosin myönteistä ja aktiivista. Jatkossakin on kiinnitettävä suurta huomiota yksittäisten liikuntaharjoitusten ohella juuri asennekasvatukseen, jotta kadetit sisäistäisivät entistä paremmin liikunnan merkityksen koko puolustusvalmiuden osatekijänä. □

Pikamarssi mittaa sitkeyttä ja peräänantamattomuutta.

Kirjoittavista upseereista Kylkiraudan viime numerossa kertonut eversti **Arvo Lauri** on itsekin ahkera kirjoittaja – ei kuitenkaan niin ahkera, etteikö hirvimetsälle ehtisi!

Kaadereita hirvijahdissa

Eri upseeripolvia yhdistää yhteinen harrastus, yhteiset vaivat ja rasitukset, kun he lähtevät hirvimetsälle syksyiseen luontoon.

Kajaanin upseerimetsästäjien hirviporukka kokoaa myös Kajaanissa aiemmin palvelleita vuosi toisensa jälkeen yhteisille tulille. Tätä yhteydenpitokutsua noudatetaan varmasti paremmin, kuin juhlapäivälliskutsuja konsanaan.

Oli jälleen lokakuun ensimmäinen päivä, jolloin hirvijahdi alkaa täällä pohjoisessa. Aamu valkeni kirkkaan aurinkoisena ja tyynenä. Eilistä lukuunottamatta tuollaisia päiviä ei ole tänä syksynä ollutkaan eikä liiemmin koko oikullisena sadekesänä. Kokoontuminen oli määrätty Sirviönlehtoon Sotkamo – Nurmes tien varteen. Ajaessani paikalle loimuisivat poikien kahvitulet jo vanhalla tutulla kumpareella. Kahvitulet ovat täällä yksi yhteenkuuluvaisuuden ja yhdessäolon katalysaattori. Suorastaan symboliksi ne ovat muodostuneet **Pekka Taussille**, joka on saanut tulet palamaan ja on hakemassa pakillaan kahvivettä jo ennenkuin toiset ehtivät kunnolla edes taukopaikalle.

Tervehdykset, terveiset ja tärkeimmät kuulumiset vaihdettiin nopeasti. Meitä kauempaa tulleita evp-jäseniä oli **Erkki Koivisto** ja allekirjoittanut, entisiä prikaatin komentajia sekä **Heikki Korhonen** seuran perustajia ja ensimmäinen vetäjä, joka muutaman välivuoden jälkeen palasi nyt juurilleen. "Kantajoukko", jonka pääosan muodostavat palveluksessa olevat majurit ja kapteenit, oli säilynyt melko ennallaan.

Hannes Kotanen oli ottanut seuran puheenjohtajuuden

vastaan **Tuomo Korkalalta**. "Nuorisoketjussa", joka on hoitanut vaikeita ajotehtäviä hurtin huumorin voimalla, oli luonnollisesti tapahtunut monia muutoksia, mutta esimerkiksi **Matti Karjalainen** oli järjestänyt loma-asiansa tullen Lappeenrannasta saakka mukaan. Uusina vahvennuksina "nuorisoketjuun" olivat **Markku Luomanen** ja **Esa Makkonen**. Metsästysalueen asukkaita, siis "todellisia" siivileijä, ei nykyisin ole seurueessamme valitettavasti enää kuin yksi. Onneksi hän on todellinen "peruskainuulainen" **Hannes Kananen**, jolla lienee nuoruusvuosien kokemuksia "hivikyttänä".

Jahtipäällikön puhuttelu

Siinä tervehdysten seassa näytettiin voimassa olevat luvat, kortti hirvikokeen suorittamisesta, aset ja patruunat.

Sitten oli jälleen aika hiljentyä kuuntelemaan jahtipäällikön alkupuhuttelua. Jahtipäällikkönä on "Vote" **Leinonen**, "paljasjalkainen" kainuulainen ja monivuotinen prikaatin partion vetäjä. Jahtipäällikön teksti oli jämerää, pääosin ennestäänkin tuttua, mutta joka syksy toistuvaa tekstiä. Turvallisuusnäkökohdat päällimmäisinä, mihin saa am-

pua ja milloin, miten käyttäytytään, jos hirvi ei "jää", käyttäytyminen passipaikoille mennessä, ajoketjun tultua passien tasalle, merkkilaukaukset jopa sakkotuomiot mahdollisista "törmäilyistä", loppukevennyksenä pientä leikkiä keltaisesta ja punaisesta kortista. Tälle vuodelle olimme saaneet luvat kuudelle hirvelle ja neljälle vasalle.

Kyttäys alkaa

Pojat olivat käyneet viikkoa aikaisemmin raivaamassa ampuma-aukkoja, passipaikat oli valmiiksi merkitty ja olipa passiketjun kulmaukseen pystytetty kaksi uutta tornia.

Tilanne tuntui jo mukavalta. Latasin aseensa ja istahdin reppujakkaralle. Katselin auringon leikkiä kuuraisten sammalmättäiden, suopursujen ja vaivaiskoivujen oksilla. Yöllä oli ollut sen verran pakkasta, että suo-ojankin pohjalla oli ohut jääkerros. Oli täysin tyyntä ja syksyinen Kainuu parhaimmillaan. Alueen koillis-kulmalta kajahtivat ajoketjun ensimmäiset huudot ja melkein heti pamahti passiketjun länsisiiveltä laukaus ja hetken kuluttua vaimeampi varmasti ns "armonlaukaus". Heti perään tuli kauempaa jo kolmas laukaus ja sitten vasan merkit ja kauempaa ison merkit. Seppä oli käynyt äkkiä.

Yksisilmäinen uros

Myöhemmin selvisi, että **Pekka Valtanen** oli kuullut jo passiin mennessään vasan ääntelyä ja tiesi varautua heti ajon alkaessa. Toinen ampuja oli prikaatin komentaja **Antero Pärssinen**.

Hänen eteensä kiersi suorastaan takaapäin hieman omituisesti käyttäytyvä suuri uros. Jälkeenpäin riitti tässä hirvesä ihmettelemistä. Sen toinen sarvi oli poikki ja toisen silmän kohdalla tyhjä visvaisena ammottava kuoppa. Kyllä luonto voi olla joskus rajua ja julmaa. Urosten kiimataistelussa oli tapahtunut lipsahdus tai muu vahinko järkyttävien seurauksin. Oli todella onni, että tuollainen yksilö saatiin pois.

Seisoin samaan aikaan passipaikallani kuunnellen jännittyneenä. Ajoäänät olivat jo hieman lähempänä. Sitten suolta lähestyi selviä hirvien juoksuääniä. Pysähtyivät pahukset – jokohan kääntyivät takaisin. Jatkavat sittenkin. Vaaleita jalkoja vilahteli suomäntyjen välissä. Painuivat viistoon oikealle **Lauri Tervosta** kohti. Varmasti tulee kaato. Sitten seurasi hetken hiljaisuus. Lasse kertoi yrittäneensä vasaa, mutta vasten aurinkoa oli mahdoton ampua. Laukaisu. ”Yksitappinen” nuori mulli kaatuu neljäkymmentä metriä juostuaan. Merkkilaukaukset.

Ensimmäisestä ajosta kolme

”Renne” Karjalainen, ”Vote” Leinonen ja Pekka Taussi avaavat kirjoittajan ampumaa hirveä.

Saalis on saatu ja Rami Soininen on löytänyt reppunsa sivutaskusta jotain tilanteeseen sopivaa.

hirveä... Se tuntui tällä kulmakunnalla aivan uskomattomalta suoritukselta. Mieleen muistuvat monet ensimmäisinä vuosina mukana olleiden kertomukset. Sekin kuinka **Pertti Ylätupa** oli tärisnyt kolme tuntia räntäsateessa ja poistunut sen jälkeen passista. Tietysti se ainoa hirvi meni sen jälkeen läpi juuri siltä kohti.

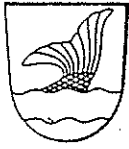
Huono paikka – hyvä kaato

Jahtipäällikkö päätti kuitenkin ottaa vielä viidennen ajon. Menimme joen länsipuolelle. Vote osoitti minulle passipaikat kukkulan rinteeltä, mutta vinkkasi hetken kuluttua alemmas suokanjoniin. Istahdin ojan reunalle reppujakkaralle ja manailin mielessäni. Eihän tuollaisessa pusikossa voisi mitään ampua. Koskikin kohisi siksi lähellä, ettei edes ajoa kuulunut. Sitten tajusin liikahduksen männikössä. Nuori uros seisoi 70 metrin päässä. Sarvet näkyivät hyvin, mutta pusikko esti ampumisen. Sitten hirvi siirtyi kaksi metriä. Kylki näkyi nyt hyvin ja minä istuin jakkarallani hievahtamatta tähdäten ja puris-

taen hitaasti liipasinta. Laukaus. Hirvi horjahti ja syöksyi eteenpäin kaartuen pusikossa vasempaan. Mieleeni ei tullut hetkeksikään, etteikö se kaatuisi. Vastarinteeltä kuului ähinnää ja rusahtelua. Läksin varovasti liikkeelle. Samassa vedin itseäni kyyryyn, sillä kolme laukausta soi korvissani. – Pekka – perhana – ampui merkkilaukauksia. Pääsin lopulta hirven luo.

Annoin kokeneempien avata sen ja hämmästyin. Luoti oli repäissyt sydämen kahtia, mutta silti tuon voimakkaan eläimen lihakset kuljettivat sitä yli viisikymmentä metriä.

Noista muisteloista oli helpo palautua nykypäivään. Vaikka huumori on tässä joukossa ollut hyvä lääke vaikeina hetkinä, se hersyi näin hienona päivänä kuin itsestään. Seuraavana päivänä voi edessä olla paluu arkeen ja vitsien jyrkkään vähenemiseen kunnes vastoinkäymisten ja vaikeuksien jälkeen on edessä helpotuksen laukeaminen kahvitulilla. Täällä luonnon keskellä ja yhteisen harrastuksen parissa löytyy todellinen kaaderihenki parhaimmillaan. □

**VANTAAN
KAUPUNKI**

MOBITELE OY

Korjaamonkatu 1, 33840 Tampere, puh. (931) 656 600
Satakunnankatu 24, 33210 Tampere

FINNBOARD

PL 36, 00131 Helsinki
puh.vaihde (90) 132 51

**KATTILA
LINJA KY**

Sileäsuonkatu 12
33330 Tampere
Puh. 931-433 757

**HAMMASLABORATORIO
AARNO KOIVUNEN**

Savonkatu 10
74100 Iisalmi
Puh. 977-12 668

SUINUU OY

Torikatu 17, 80100 Joensuu Puh. 973-292 51
Kauppakatu 21 -126 971

SUINUUN FYSIKAALINEN HOITOLAITOS

Siltakatu 20, 80100 Joensuu
Puh. 973-255 50

**JOUSI PAITA
juhlaan ja arkeen**

Hyvin istuvia sotilasvirkapaitoja, joita voit kysyä lähimmästä sotilaskodista.

LUJITUSTEKNIikka OY

Läntinen teollisuuskatu 3
02920 Espoo, puh. (90) 840 324

• Ruiskubetonityöt • Pulttityöt •
Injektointityöt • Betonirakenteiden
korjaustyöt • Siltakorjaustyöt

VAAHTERAKATU 24 MIKKELI
PUH. 955-366 533, 365 611

**RAKENNUSLIIKE
URHO SORVI KY**

82600 Tohmajärvi
Puh. 973-621098

HÄME-HYDRO OY

Koikkurintie 6
30300 FORSSA
Puh. 916-20406

**AUTOONNE
VAHVAT LÄNNUKILASI**
Langless

Vehmaistenkatu 5, 33730 Tampere
Puh. 931-645 200

SUOMALAISTA LAATUTYÖTÄ

Valmistamme lumenraivauskalustoa autoihin ja traktoreihin. Rakennusten julkisivujen huoltohissit.

vikmet oy

00560 Helsinki, Hernepellonkuja 4, ☎ 90-799 233

Myyntivirta Oy

Seripainatukset & Muovityöt
40800 Vaajakoski
puh. (941) 262 411

KARJALA-lehti

Isänmaan asialla
Tillaa Siekiil
Puh. 953-11700

**ORIVEDEN
SANOMAT**

PL 33, 35301 Orivesi, puh. 935-7333

RAVINTOLA LAPINPAULA

Hallituskatu 24, 96100 Rovaniemi
puh. 960-158 38

POHJOIS-KYMEN HUOLTOKESKUS OY

Kotkakallionk. 25 45120 Kouvola
Puh. 951-174 41

MAKURUOKA KY

KALEVANTIE 17 20520 TURKU
PUH. 921-542 424

SUOMUSSALMEN VESI JA LÄMPÖ KY

89600 Ämmänsaari
Puh. 987-13005

ISÄNNÖINTIÄ LAHEX OY

Kuusitie 14 01800 Klaukkala
Puh. 90-879 6766

SUOMEN VUOLUKIVI OY

83940 Nunnanlahti
Puh. (976) 72850

RAAHEN RENGAS JA LAITE KY

RAAHE PUH. 982-633 88

RENKAITA JA VANTEITA JOKA LÄHTÖÖN.
MAAHANTUONTI JA TUUKKUMYYNTI.
MYÖS KÄYTETTYJÄ.

SÄHKÖTOISSÄ
TARVITAAN
ASIAANTUNTIJAA

JETI-SÄHKÖ KY

PORVOO Yrittäjätie 1
Puh. 155 222

KALLION SÄHKÖ OY

- A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIJA -
Korkeavuorenkatu 29 00130 HELSINKI
Puh. 90-626 192

AKKUUHUOLTO JÄÄSALMI OY

Vaahterakatu 13, 50120 Mikkeli
Puh. 955-13 359

RAKENNUSTOIMISTO Makanpää ky

28400 ULVILA, FRIITALA
PUH. 939-388 878

IRPOLA KY

Murtomaantie 5
20300 Turku
Puh. 921-311 320

PORIN METALLI OY

- ERIKOISKONEITA
- KONEISTUSTA
- TERÄSRAKENTEITA

Uusniitty 28760 Pori, puh. 939-486 725

Tammerkosken Teollisuus

Multisilta, Tampere

VAIHDE 931-671 244

Suojapeitteitä kaikkiin tarkoituksiin. Tavarapeitteitä.
TIR-kuomut.

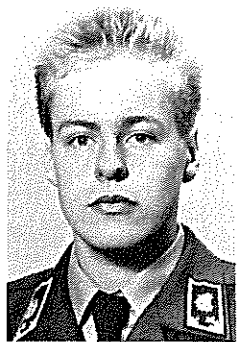
KUHMON PUUJUNNU KY

Suvantotie 16, 88900 Kuhmo
Puh. 986-520 696 Halli -521 888

SORVIHIRSITUOTTEITA EDULLISESTI
AVAIMET KÄTEEN

DAYTON VAAKA OY

Kilonkallio 1-3, 02610 Espoo
Puh. 90-594 144

Kadetti Juha Lehtinen

66 päivää valtameripurjehdusta

Huhtikuun 16. päivänä sateisessa ja koleassa säässä koitti monelle merisotilaalle jo kauan odotettu hetki. Kenelle tuo sitten ollut unelmien täyttymys, kenelle kauhistus. Tosiasia oli kuitenkin, että jälleen eräs koulutuspurjehdus oli alkamassa, tällä kertaa vain pidempänä kuin koskaan sitten Suomen Joutsenen. Liekö ollut vihmova sade, mikä kastelee monen saattajankin silmäkulman?

Aluksella oli omaa henkilökuntaa 39, kadetteja 30, joista nuorempia ja miltei ensikertalaisia 14, ja varusmiehiä 54. Heti matkan aluksi merten jumalat testasivat kokemattomat multavarpaat varsin reippaalla merenkäynnillä. Sunnuntaina 17. päivänä vieraili aluksella Itämeren herra Ukko Hoburg kastaen maakravut merimiehiksi. Näin pestiin pois mullanhaju tulevista merenkäyntäjistä.

Ensimmäiseen vierailusatamaansa Englannin Falmouthiin Merisotakoulun koululaiva, miinalaiva Pohjanmaa, saapui 21.4. Tuo pieni kaupunki lounais-Englannissa oli omiaan tutustuttamaan meidät englantilaiseen ympäristöön ja ilmapiiriin. Englantilainen ystävällisyys havaittiin selkeimmin eri tutustumiskäynneillä, mm. lounas HMS Seahawk'in vieraana pelastuslentolaiivueen tukikohdassa oli eräs mieleenpainuvimmista kokemuksista tällä matkalla.

Vahtivuorot, opiskelu, auringonotto

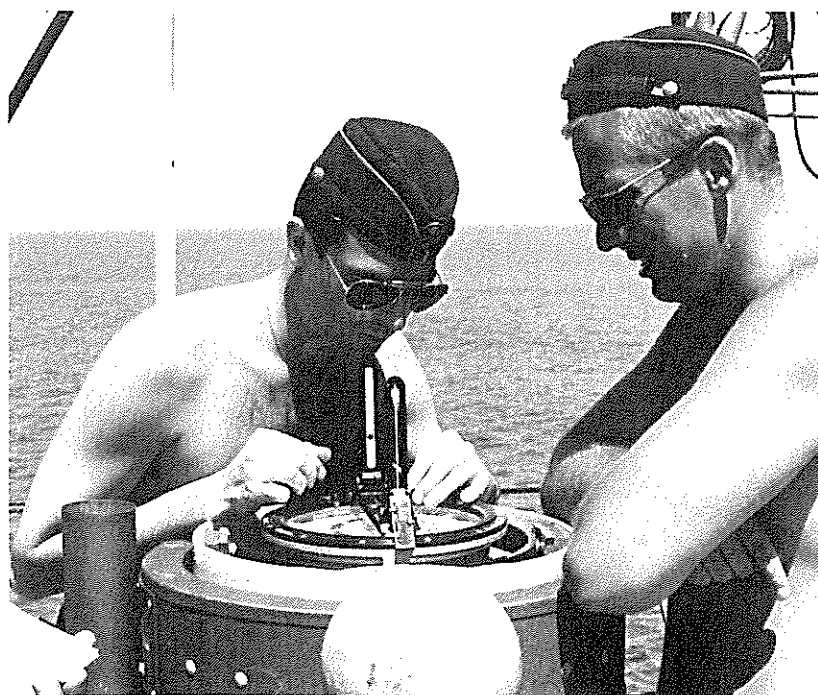
Päiväohjelma aluksella noudatti tarkasti laivapalvelusoh-

jesääntöä. 0600 herätys ja aamutoimet. Käskynjaon jälkeen alkavat aamupäivän opitunnit ja harjoitukset. Ruokailun jälkeen oli helppo yhdistää lepo ja opiskelu peräkannella aurinkoa ottaen; ainakin Jamaikalla se oli hyvinkin helppoa. Iltapäivän käskynjaolta 1330 1700 asti opiskelimme milloin luokassa, milloin aurinkoisella säällä peräkannella esim. merenkulkua. Merivahtivuorot pyörivät säännöllisesti, tosin opiskelutahdin kiivauden vuoksi nuorempi merikadettikurssi osallistui siihen vain öisin. Satamaa lähestyttäessä oli alus saatava edustuskuntoon, joten laivatyöt valtasivat suurimman osan päiväohjelmasta ja yönunelmista.

Matkalla Philadelphiaan koimme varsin kovaa merenkäyntiä. Aluksemme kallistui parhaimmillaan jopa 40°. Tällöin olivat aluksen wc:t hyvin ahkerassa käytössä. Koulutusta pystyimme kuitenkin jatkamaan aivan ennakkosuunnitelmien mukaan.

Sea Finlandia Philadelphiassa

Philadel피아an saavuimme juhlistamaan Sea Finlandia -näytelyä paikallisen palokuntalaivan vesitykkien saattelemana. Osa meistä sai osallistua suomalaisen siirtolaisuuden 350-vuotisjuhlaan jalkapallojoukkueemme saadessa tulikastettua toisaalla. Suurena huomi-

"Otetaan tästä nyt suuntima vaikkapa Azoreille"

01 naamioitunut Jamaikan palmujen katveeseen.

onosoituksena voidaan pitää pääministeri Harri Holkerin ja hänen vaimonsa vierailua aluksella.

Kaupunki oli iso, niinkuin odotimmekin, mutta silti se sai muutaman meistä suomalaiseseen rauhallisuuteen totuneista oppimaan sen vasta kantapään kautta.

Matkan aikana vanhempi merikadettikurssi opiskeli kansainvälistä merenkulkua ja tähtimerenkulun kiemuroita. Nuorempi merikadettikurssi opiskeli eri merenkululaitteiden käyttöä ja laivapalveluksen perustaitoja. Myös perinteistä merimiestaitoa köysien ja solmujen kanssa harjoiteltiin päiväohjelman pirstyksenä ja yleismerisotilaallisena perustaitona.

Jalkapalloa Jamaikalla

No Problem – This is Jamaica -lausahdus tuntui olevan enemmän kuin totta Kingstonissa. ”Aitoa” kultaa oli kaupan runsaasti, samoin puuveistoksia ja bambukaiverruksia. Saapa moni suomalaistytty juhannusterveiset Bamboo Man’iltä, joka ikuisti laivamme kuvia bamburuo’on pätkään.

Kaupunki sataman lähellä oli likainen ja köyhä, mutta uudessa Kingstonissa tai ylempänä vuorilla vauraamman elämän parissa saattoi nähdä vilauksen valkoihoisestakin paikallisesta asukkaasta.

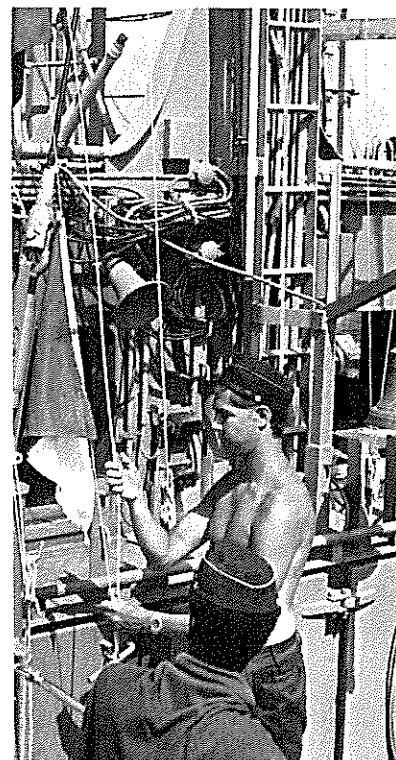
Kadulla kävellessä huomasi minkälainen jumala Bob Marley oli heille ollut. Jos ei muuta, niin jalkapalloa Jamaikalla ainakin osattiin. Sen sai jalkapallojoukkueemme kokea otelussa paikallista rannikkovartiostoa vastaan.

Azorien idylliä

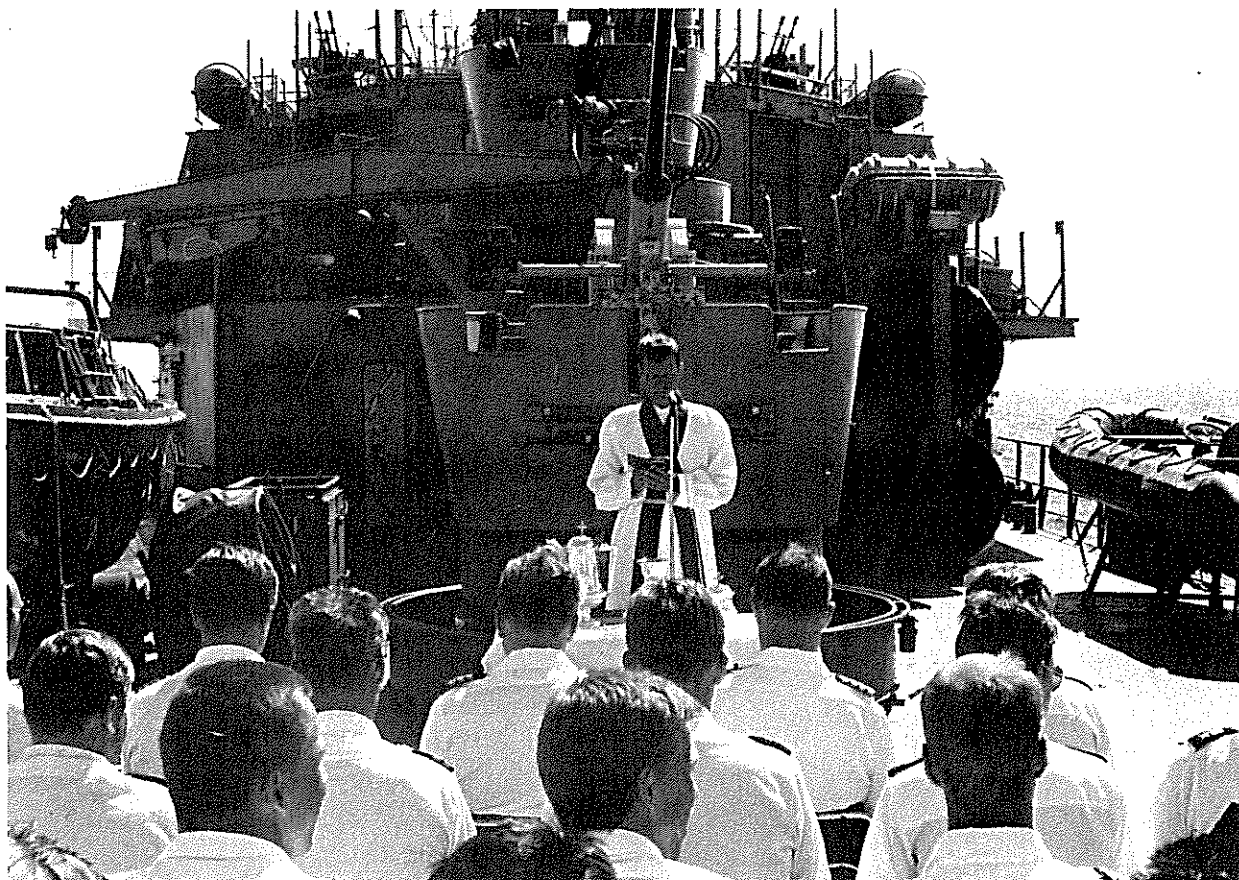
Pitkähkön osuuden jälkeen Pohjanmaa lipui Azorien saariryhmän pääsaaren, St. Miguelin, satamaan. Sää oli hehkeä ja korkeita vuorenhuippuja ympäröivät utuiset pilvet. Olimme juuri saapuneet vanhalle ja idylliselle saarelle. Paikallinen ruoka oli hyvää ja halpaa. Moni kokeili myös nähtävyyksien katselemista kiertämällä saarta vuokraamallaan moottoripyörällä tai vespalla.

Iltaisin oli aluksen punttisali ja juoksumatto kovassa käytössä. Useimmat lienevät olleet pitkällään omassa punkassa, mutta joskus jollain riitti energiaa koneopinkin kouke-

roihin. Satamissa vapaavahdin ohjelma oli tarkoin suunniteltu. Mielenkiintoisten tutustumiskäyntien jälkeen ohjelma jatkui cocktail-kutsuilla tai vapaamuotoisen hauskanpidon

Juhaliputus viimeistelee laivan edustuskuntoon ennen satamaan tuloa.

Ehtoollisjumalanpalvelus aavalla merellä oli miltei kaikille ennenkokematonta.

merkeissä messeissä. Yleensä myös kaupunkien discot ja tanssipaidat olivat hyvin merimieshenkisiä, ainakin asustukseltaan.

Takaisin Eurooppaan

Matkan puoliväli oli taittunut jo hyvän aikaa sitten. Tuo maa mikä jo näkyi, oli Belgia ja satama Brügge. Jo ensimmäisen visiitin jälkeen tuntui kaupunki uhkuvan tyypillistä eurooppalaista kulttuuria niin rakennustaiteessa kuin yleensäkin katukuvassa. Vaikka kaukaiset etelän satamat olivat eksoottisia, tuntui Brügge kuitenkin ehdottomasti mukavimmilta.

Hoburgin kasteelta kravun kääntöpiirille

Palveluksen lomassa oli laivala normaalin palveluksen keventämiseksi järjestetty erilaisia ohjelmanumeroita. Ukko

Hoburg kävi avaamassa esityskauden. Perästä seurasi jo perinteeksi muodostuneet peräkansishow't. Perin ikimuistettava päivä oli toukokuun 15., jolloin Pohjanmaa ylitti kravun kääntöpiirin ja purjehti lännempänä kuin yksikään muu suomalainen sota-alus sitten purjelaiva-aikakauden ja Suomen Joutsenen. Harvoin on monikaan polttanut jalkojaan ja hartioitaan istuessaan jumalanpalveluksessa. Tuona helteisenä päivänä sekin onnistui.

Nyt on Kielin kanavakin takanapäin ja pian purjehdimme kotoisia vesiä. Ensimmäinen kontaktimme kotimaahan ja kavereihin oli tänään 17.6., kun kohtasimme tykkivene Turunmaan Tanskan ja Saksan välisessä Fehmarnbelt-salmessa.

Tämä koulutuspurjehdus oli pitkä, mutta sitäkin enemmän koimme. Ei varmasti ikinä normaalioloissa yhtä lyhyessä ajassa opita ja opetella yhtä

paljon asioita ja erikoistaitoja. Tästä kiitos tiiviille ja tehokkaalle koulutukselle. Unohtumaton matka tämä oli varmasti jokaiselle, eritoten varusmiehille. Seuraava yhteinen kokemuksemme on merikadettipäivät Tanskassa. Tällä hetkellä tosin ajatus kotiinpaluusta lämmittää sydäntä enemmän ja ehkä siksi reissumiestä laulattaa. □

20. kadettikurssi viisikymmenvuotias

Hymy-Esterin päivä eli toukokuun kuudestoista koitti vuonna kahdeksankymmentäkahdeksan yhtä aurinkoisena kuin viisikymmentä vuotta sitten. Kadettikurssimme aloitti arvokkaan juhlapäivänsä laskemalla Hietaniemessä seppeleet Suurelle ristille sekä Marskin ja ainoan Hietaniemeen haudatun sankarivainaja-kadettitoverimme Veikko Armas Kallion haudoille. Tämän jälkeen linja-auto vei meidät Temppelelaukion kirkkoon, missä vietimme hiljaisen hetken. Siellä jokaisella oli omaehtoinen mahdollisuus irtaantua nykyhetkestä ja antaa ajatusten viivähtää menneiden aikojen tapahtumissa ja joukostamme poistuneissa kadettitovereissa.

Kirkosta lähdimme Munkkiniemeen ja otatimme itsestämme kuvan vanhan corpuksemme portaila. Siitä kun viimeksi olimme niillä seisleet samassa tarkoituksessa oli kulunut 20 vuotta. Tutut olivat portaat ja olihan seinällä pieni vaatimaton kilpi kertomassa siitä, mikä tärkeä opinahjo oli itsenäisyytemme tärkeinä vuosina tässä muistoista niin rikkaassa rakennuksessa mailla.

Ikuistamisen jälkeen Olympia-laiturille, mistä moottorivene vei meidät kahdessa erässä Valkosaarelle. NJK:n paviljongissa nautimme pikulämpimiä ja virvokkeita. Siinä toista kuljetusta odottaessa suuntautui katse kauppatorille, joka silloin tasan viisikymmentä vuotta sitten oli täynnä paraatiin järjestäytyviä Vapaussodan veteraaneja. Näitä muistellessa palautui mieleen Pohjois-Espaa pitkin kohti Presiden-

tinlinnaa marssiva 20. kadettikurssi. Torvien levähtäessä kuului rumpujen soitto. Niillä oli kerrottavana sanoma: "Kaaderi marssii presidentinlinnaa, kaaderi marssii upseeriks....." Tätä samaa sanomaa rummut ovat kertoneet seitsemänkymmentä vuotta ja kertovat edelleen. Kertovat sen, että aktiiviupseeriksi tullaan kadetin kulkemaa tietä.

Moottoriveneen tullessa noutamaan seuraavaa erää kuvat häipyivät, ei näkynyt veteraaneja kauppatorilla eikä sähköviä säiliä Espalla,

mutta rumpujen ääni soi jossakin.

Valkosaarella kadettiväpelimme lausuessaan meidät tervetulleiksi johdatti ajatukset menneeseen todeten, että 89:stä on 32 vielä elossa keski-ikänsä ollessa 74 ja puoli vuotta.

Illan vietimme Kalastajatorpalla siinä vanhassa salissa, jossa meillä oli silloin tällöin tapana istuskella. Joukossamme oli myös kummikurssin edustaja daameineen. Olkki Lehti piti juhlapuheen, jossa hän mainitsi meitä yhdistävästä nuoruuden aikaisesta ystävydestä, sotavuosina syntyneestä aseveljeydestä ja yhteisistä kohtalon vuosista. Eräänä kurssimme testamenttina nykyisille kadettipolville voidaan mainita hänen vaatimuksensa, että itsenäisyytemme turvaamiseksi tehty työemme ei saa unohtua ja että kokemuksistamme pitää uskaltaa kertoa oikeassa hengessä nuorisollemme.

Vakiintuneen tavan mukainen sillilounas seuraavana päivänä aloitti uuden kauden kohti seuraavaa vuosikokouksemme.

Viisikymmentä vuotta on aikojen kulussa kukonaskelta lyhyempi kausi. Mutta kaiken koetun jälkeen joutuu kysymään, onko se myös ihmisen elämässä ohitse vilahtava hetki? Kun muistelee silloista juhlatunnelmaa upseerivaloineen ja ohimarsseineen niin tuo kaikki tuntuu varsin läheiseltä. Se voi johtua siitä, että tapahtumat muuttivat puolesta toista vuodessa todeksi sen uhan, jonka maamme puolustamiseen vihkiytyneet nuorukaiset olivat niin voimakkaana aistineet.

Kadetti 1457

Kenraaliluutnantti Mikko Siston ja kauppaneuvos Aki Marten johdossa ollut "pääpöytä" eli B:n barhaat bojat daameineen (Jv II B).

"Pera" Tapaninen ja "Timi" Merjola suojaavat itseään Ahvenanmaan polttavalta auringolta, jälkimmäisen yrittäessä samalla tehdä päätöstä, pitäisikö paikallista tarjontaa käyttää hyväksi uusissa sotavarusteluhankinnoissa.

Kulttuuriskandaalin uhka poistui

Vaikka ensimmäiset ihmiset saapuivat Ahvenanmaalle jo 5000 vuotta sitten, 42. maa- ja lento- sekä 28. merikadettikurssi rantautuivat Svi-byvikenin satamaan vasta kuluvan vuoden toukokuussa. Kulttuuriskandaalin uhka väistyi siis viime hetkillä.

Kaikesta havaitsi, että kyseessä oli ilmeinen vuosisadan vierailu. Aikojen saatossa Övernäsän pikkukylästä oli kehitetty kukoistava Maari-

anhaminan kaupunki ja asukasmäärä oli nostettu 33:sta lähes 10 000:een. Kurssin paikallinen virallinen edustaja S-B "Uffe" Ulfsson oli hyvin tehokkaasti levittänyt tietoa kansan keskuuteen odotettavissa olevasta tapahtumasta. Niinpä kaupungin alueelle oli vähitellen siirtynyt lähes puolet saarivaltakunnan asukkaista.

Siirtymä on kunnioitettava, kun otetaan huomioon, kuinka monet

ovat joutuneet soutamaan. Muodos- tuuhan valtakunta yli 6000:sta erilai- sesta vesijättölämpäreestä.

Asukkaat olivat myös koristelleet kaupunkinsa juhlan kunniaksi istu- tamalla katujen varsiin ja puistoihin tuhatkunta lehmusta. Valmistelujen hienoaromista viimeistelyä kuvaa myös päättäjäispäivän herätys: Ho- telli Savoy'n edustalle oli Norjasta saakka tilattu 30-40 henkinen soit- tokunta.

Turistitilastot paljastavat, että meistä suomalaisista on hieno- a matkustaa ulkomaille. Ahvenan- maalle mentäessä matkalla on oma hehkunsa, tarjoaahan se mahdolli- suuden ulkomaan matkaan koti- maan rajojen sisäpuolella. Tilanne on vielä sikäli erikoinen, että kun täällä Suomen niemellä ollaan vain osana Euraasian mannerta, Ahven- nanmaalle siirryttäessä päästään myös eri mantereelle. Tämä yllättä- vä totuus selviää valtakunnan esitte- lylehdisten sivuilta.

Valtakunnassa on 15 kuntaa. Nii- den joukossa on myös yksi niistä harvoista maailman paikallishallin- toalueista, jotka meidän Herramme on nimellisesti merkinnyt omak- seen. Se on Jomalän (lue: Juma-

laan) kunta, jonka kirkkoherraksikin kurssi sai havaita Hänen asettaneen todella mahtavaäänisen edustajan. Osoittautui myös, että Hän oli muutenkin toiminut kaukoviisaasti, antamalla valitsemansa arkkitehdin oivaltaa, että pyhäkön tuli paivella myös puolustuksellisia tarpeita. Jomalalan ampumaluukudesign oli siirtynyt useisiin muihinkin valtakunnan 17:stä kirkosta.

Suuren maailman moraalisaäntöjen mukainen ensin-työ-sitten-leikki-idea oli toteutettu myös ohjelmajärjestelyissä. Niinpä virallinen kurssikokous pidettiin jo menomatalla laivassa.

Tosin vaihtuvien maisemien talon antimien sekoittuva viihde pyrki vakavasti häiriköimään kokousmenojen vakavuutta. Antero "Aku" Karvisen, kadettiväpelin, rautaisessa johdossa saatiin kuitenkin päätetyksi, että

– kyseessä on kokoontumisten ennätys 69:ine osanottajineen,

– "Aku" toimii edelleen nokkamiehenä ja Esko "Nenä" Nieminen – tosin vasta juntauksen tuloksena – sihteerinä,

– taulutoimikunta on saanut työssä päätökseen kaikkien kurssivieljien päästyä miehen ikään ja alkuperäinen Ilppo Voutilaisen teos voidaan sopivin menoin luovuttaa Kadettikoululle,

– ennen seuraavan viisivuotisjakson umpeutumista järjestetään välikokous Helsingissä, jolloin käydään myös Kadettikoulussa, järjestäjinä Jorma "Joppa" Kaarnola ja Mikko "Vilkastus" Virrankoski,

– 35-vuotisjuhlat juhlietaan Lappeenrannassa, "Akun" valitessa toimijat,

– Ilppo valmistelee 60-vuotislahjaksi kurssivieljille annettavan uuden taulun ja

– laivasta ei poistu mies, joka ei ole Kadettikunnan jäsen. (Pääsihteerin ilmoitusasia)

Satamaan purkaututtua havaittiin, että kukaan ei ollut jäänyt laivaan. Mukaan ilmestyi myös ilmoitukse paikalle kiirehtinyt matkan pääorganisaattori "Kale" Usva. Ruljanssi pyörähti käyntiin. Kun kurssi kahden päivän kuluttua jälleen seisoi samassa paikassa, se tiesi paljon asioita ja pureskeli niitä mielessään kauan Turkuun saapumisen jälkeenkin. Se oli kierrellyt pääsaaren läpikotaisin, nähnyt maapäivien salit ja kuullut paikalla valtakunnan edustajaa. Se oli nauttinut niin Sallyvarustamon kuin Arkipelagin antimista. Se uskoi ymmärtävänsä paremmin, kuinka kauhea Oolannin sota oli ollut ja mitä kokee merenkulkija ammatissaan.

Mutta ennen kaikkea kurssi oli

viettänyt riemukkaan juhlan, joka oli saanut osanottajikseen lähes kaikki, mukaan luettuna perinnehenkilöstönsä, josta jäätin kaipaamaan vain vanhan kaaderin jäyhää olemusta. Se oli kuullut juhlaansa aikana myös ikäpresidenttiänsä, jo lähes 40:n kirjan julkaisemiseen ehtineen Pentti H "Starikka" Tiikkasen päiväkäskyn ja herkistynyt kuopuksensa, "Ykä" Antero Maunulan puheesta naiselle, ystävälleen. Näitä kainaloisia oli edellinen ilta pyöritelty pitkin Arkipelagin liukasta parkettia.

Jätettiin jäähyväiset isäntäväelle, "Uffelle" rouvineen. Vielä kerran oli tilaisuus katsella ohi lipuvien saarten maisemaa pöydän antimien sä-

vyttäessä Ukko-Pekka "Pietro" Nykäsen isännöydessä paluutunnelmaa.

Ahvenanmaa osoitti verrattomuutensa kurssikokouksen työssijana. Ainutlaatuisen maiseman sylissä mieli avartui ymmärtämään alueen asukia ja hänen pyyteitään, tutki erikoisia luonnon aikaansaannoksia, osasi antaa tunnustuksen ihmisenkin töille. Tehkääpä perässä!

Mutta jos teette, muistakaa aina välillä vilkaista varpaitanne, ettette vahingossa astu kosteikkoon ja lyö otsaanne vastapäisen saaren rantakallioon.

3642:s kadetti

57. Kadettikurssi ja 42. Merikadettikurssi 15 vuotta

Raikas merituuli puhalsi jo kun kokoonuimme ryhmäkuvaan luokkatalon portaille. Kuva P. Korhola.

Olemme teini-iässä. Maaliskuun 21. päivänä tuli kuluneeksi 15 vuotta kurssimme valmistumisesta. Merkkipäivänämme kolmetoista kadettiveljeä kokoontui juhlistamaan tapausta ja nauttimaan Kari Siikin järjestämistä kahveista Kadettikoululle. Tilaisuudessa laskimme kukkalaitteen sankariaulassa kunnioittaaksemme menneiden kadettipolvien muistoa.

Varsinainen kurssijuhla oli kuitenkin risteily 23.4.1988. Pääosa kurssistamme kokoontui lauantai-ilta-päivänä Kadettikoululle, jonne Timo Lehtonen oli järjestänyt monipuolista evästystä. Kadettikoulun johtaja, eversti Matti Lukkari esitteli upseerikoulutuksen tulevaisuuden näkymiä.

Hyväntuulisina siirryimme 48 henkilön ryhmänä Katajanokalle, jossa nousimme Sally Albatrossiin. Tapahtumarikas risteily alkoi. Sunnuntaisessa kurssikokouksessa päätimme jatkaa vuosittaisten tapaamisten sarjaa kokoontumalla Riekkisen Raukin isännöydessä Rovaniemellä v. 1989.

Risteilyn järjestelyistä huolehti vakuuttavalla tavalla Mäkisen Mikko, joka lupautui järjestämään taas seuraavan päätapahtuman eli 20-vuotiskokouksen. Kiitos kaikille muillekin järjestelyihin sekä juhlaan osallistuneille. Nähdään taas.

Harri

00 00 PÄÄSIHTEERIN PALSTA

Kadettikunnan esite

Elokuussa se valmistui! Nyt sitä saa kadettipiireistä tai suoraan Kadettikunnan toimistosta. Ulkoasu on pääasiassa komentajakapteeni Tapani Talarin käsialaa ja tekstisisältö hallituksen monta kertaa läpikäymä.

Ohjekirja II Turvallisuuspolitiikan opetus

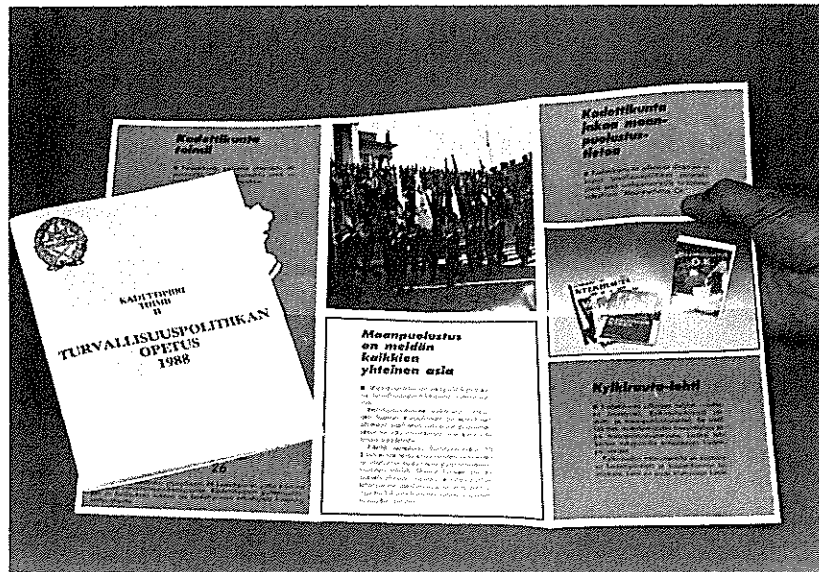
Tämä 36- sivuinen kirjainen valmistui kesäkuussa ja sitä on lähetetty kullekin kadettipiirille alkutalveksi. Lisää saa meiltä henkilökohtaiseenkin käyttöön. Ohjekirja on hyvin hyödyllinen kaikkien yhteistoimintaan koulujen ja kouluviranomaisten kanssa.

Ohjekirjan käsikirjoituksen ja taiton on tehnyt majuri Pekka Rapila.

Kadettien jäsenyys

Kadeteille pidetään 1. tiedotustilaisuus Kadettikunnasta I vuosikursin kevättalvella ja samalla halukkaat voivat liittyä Kadettikunnan jäseniksi. Heiltä ei peritä jäsenmaksua. Silti Kylkirautaa lähetetään ilmaiseksi kadettijäsenten koteihin. Lisäksi lähetetään kadetteja koulutaviin sotilasopetustilaisuuksiin Kylkiraudan vapaakappaleita luettavaksi myös opiskelupaikassa. Kadettiopipilaskunta muodostaa yhden kadetti-piiriin ja sille lähetetään sama posti, mm. hallituksen kokouspöytäkirjat, kuten muillekin piireille. Toinen tiedotustilaisuus Kadettikunnasta pidetään III vuosikursin yhteiskoulujaksolla muutama päivä ennen luutnantiksi ylenemistä. Tällöin on viimeinen mahdollisuus liittyä kadettiin jäseneksemme.

Juuri valmistuneilla kadettikursseilla jäsenyysaste oli kiitettävän korkea eli 122/125. Tämä osoittaa, että ainakin tällä hetkellä Kadettikoulusta, Ilmasotakoulusta ja Merisotakoulusta valmistuu järjestöme tarkoitusperät – kadettivelje-

den ja maanpuolustusaatteellisen työn hyväksyviä luutnantteja lähes 100 %:sti. Jos jäsenyysaste vuosien kuluessa pienee, niin syy on – missä?

Tervetuloa herrat luutnantit innolla mukaan Kadettikunnan kentätööhön.

YTE 40 vuotta

Upseerijärjestöjen Yhteistoimintaelin (YTE), johon kuuluvat Jääkärisäätiö (25.2.1988 saakka Jääkäri-liitto), Upseeriliitto, Suomen Reserviupseeriliitto ja Kadettikunta, vietti Puolustusvoimien 70-vuotisjuhlan vuoden lippujuhlapäivää ja oman toimintansa 40-vuotisjuhlaa Katajanokan Kasinolla 4.6.1988 illalla. Juhlapäivän aamuna järjestöt olivat osallistuneet seppeleenlaskutilaisuuksiin Hietaniemessä ja Mannerheimin ratsastajapatsaalla.

Juhlailalliselle osallistui myös korkea-arvoinen kutsuvierasjoukko. Ohjelmasta mainittakoon YTE:n puheenjohtajan, hallintotieteen tohtori Waldemar Bühlerin puhe, Mannerheimin-ristin ritarien säätiön puheenjohtajan, jalkaväenkenraali Adolf Ehrnroothin saatesanat Marskin ryypylle sekä puolustusvoimain komentajan, kenraali Jaakko Valtasen kiitospuhe kutsuvieraiden puolesta.

Valtuuskunnan kokous 11.-12.11.1988

Muutaman vuoden tauon jälkeen pidetään valtuuskunnan kokous taas kaksipäiväisenä. Tarkoitus on alustusten ja ryhmätöiden avulla selvittää perusteet ja laatia tavoitteet Kadettikunnan 1990-luvun ohjelmalle, mikä esitetään aikanaan vuosikokouksen käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi.

Kokouspaikka on Keuruun uusi ja edustava Varuskuntakerho. Kokoukseen on kutsuttu valtuuskunnan jäsenet ja varajäsenet, hallituksen jäsenet ja ne kadetti-piirien puheenjohtajat, jotka eivät ole valtuuskunnan jäseniä.

Evästäkää siellä piireissä kokousedustajanne! Heille on postitettu ryhmätötehtävät.

Tukimaksu

Vuosikokouksen päätöksen mukaisesti lehden mukana lähetetään tiililepanokortti vapaaehtoista tukimaksua varten. Varat käytetään Kadettikunnan maanpuolustusaatteellisen työn hyväksi. Tavoitteena on 10.000 mk, mihin on päästy useana edellisenäkin vuonna.

KADETTIKUNNAN HENKILÖ- JA OSOITETIETOJA

HALLITUS

Puheenjohtaja kenrm Antero Karvinen SKK, PL 266, 00171 HKI 90-177791
Varapuheenjohtaja ev Niilo Palmén Vemmelsäärent. 6 B 7, 02130 Espoo 90-464413

VALTUUSKUNTA

Puheenjohtaja kenrm Matti Vanonen Isokaari 8 A 16, 00200 HKI 90-679619

TOIMISTO

Pääsihteeri evl Mikko Virrankoski Töölönkatu 35 B, 00260 HKI 90-490932
Toimistonhoitaja rva Marjukka Lehtinen 90-490759

KADETTIPIIRI

Helsinki kapt Matti Orlamo
Itä-Uusimaa ltn Kai Mutka
Lahti ylil Raimo Raivio
Hämeenlinna maj Jukka-Pekka Mustonen
Länsi-Uusimaa ylil Matti Hovi
Riihimäki ylil Reima Luiro
Turku kapt Aarno Arponen
Niinisalo ylil Ossi Eskola
Säkylä ylil Petteri Rokka
Pirkka-Häme maj Juhani Salmenpohja
Keski-Suomi maj Seppo Liettu
P-Kymenlaakso ylil Harri Kauppinen
Etelä-Karjala ylil Olavi Veijalainen
Mikkeli ylil Hans Ehrnrooth
Savonlinna kapt Kari Kalinen
Hamina ylil Eero Pyötsiä
Kuopio maj Pertti Louni
Pohjois-Karjala ylil Arto Muhonen
Vaasa ylil Jukka Ranta
Seinäjäoki kapt Erkki Nurmiranta
Kokkola maj Tuomo Dufva
Oulu kapt Eero Heikkinen
Kainuu ylil Tero Kinnarinen
Etelä-Lappi ylil Pekka Helasterä
Pohjois-Lappi ylil Tero Ukonaho
Kadettioppilas-
kunta kad Esa Saaristo

SIHTEERI

OSOITE

PEknto-os, PL 919, 00101 HKI 90-625801
HellTR, PL 5, 04301 Hyrylä 90-255233
HämR/KuljK, 15700 Lahti 918- 40811
PsPrE, PL 5, 13701 Parolannummi 917- 7101
UudPr, PL 5, 10641 Dragsvik 911- 13760
AUK/ESVP, ViestiR, 11310 RMK 914-712111
Luolavuorent. 32, 20840 TKU 921-373333
SatTR, PL 5, 38841 Niinisalo 930- 36050
PorPr, PL 5, 27911 Huovinrinne 938- 70200
TamSpE, PL 37, 33541 Tampere 931-615440
Tyyppälänt. 8 A 5, 40250 JKL 941-674501
PionK, PL 180, 45101 Kouvola 951- 21161
UudRakP, PL 5, 53901 LPR 953- 12900
/SavPr, PL 5, 50151 Mikkeli 955- 10222
SaviSpE, PL 12, 57101 SLN 957- 22704
RUK, PL 54, 49401 Hamina 952- 43020
SKSLE, PL 80, 70101 Kuopio 971-222422
AUK, 80790 Kontioranta 973- 7381
VaaRPsto, PL 61, 65101 Vaasa 961-114361
SeiSpE, PL 100, 60101 SJK 964-143983
AseK, PL 24, 67101 Kokkola 968- 14466
OulltPsto, PL 335, 90101 Oulu 981-503011
KaiPr, PL 5, 87601 Kajaani 986- 25751
RovitPsto, PL 5, 96961 ROI 960-323111
JPR, PL 5, 99791 Jääkärintangas 9693- 12951
KadK, PL 7, 00861 HKI 90- 68601

Merkkipäiväluettelo 1989

Seuraavassa Kylkiraudessa julkaistaan luettelo Kadettikunnan jäsenistä, jotka vuonna 1989 täyttävät 95, 90, 85, 80, 75, 70, 60 tai 50 vuotta.

Niitä, jotka eivät halua syntymäpäivätietoaan julkaistavan, pyydetään siitä ilmoittamaan Kadettikunnan toimistoon (90-490 759) 7.11.1988 mennessä. Luetteloon voidaan toivomuksen mukaan merkitä asianomaisen kohdalle; matkoilla, ei vastaanottoa tms.

Pääsihteeri

I VUOSIEN VARRELTA

"Paratiralli"

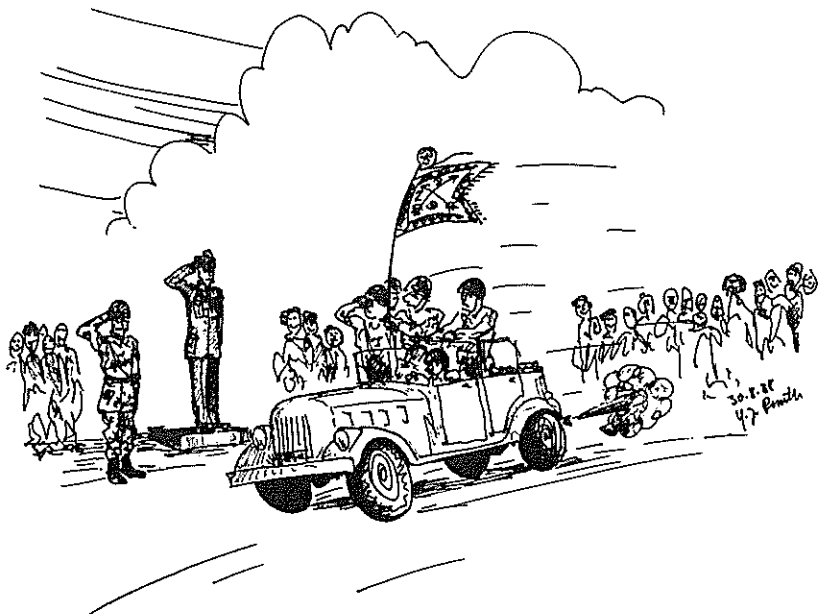
Toimin 6.12.1980 Uudenmaan Jääkäripataljoonan lippukomppanian päällikkönä. Paraatipäivän aamuna minulle varattu vanha radioauto ei useista suostutteluista huolimatta halunnut käynnistyä.

Terhakka UudJP:n autoalan hallimestari järjesti Kadettikoululta uutuuttaan hohtavan ja oikein suoja-kaarilla varustetun neuvostovalmisteen Uazin. Lähdössä naureskelimme urheilullisille turvakaarille, mutta kyllä hymy hyytyi...

Ohimarssiin valmistauduttaessa kuljettaja kaasutteli moottorin lämpimäksi hyvissä ajoin ennen lähtökynnykselle siirtymistä. Pataljoonan komentaja, everstiluutnantti Olli Heiskanen varoitteli: "Pojat, muistakaa pitää oikeat ajoneuvoetäisyydet ja sitten katsotte paraatin vastaanottajaa suoraan silmiin ja..."

Pataljoona lähti liikkeelle ja everstiluutnantti Olli Heiskanen käsi kohosi tervehdykseen. Komensin rai-kuvalla rintaäänellä: "Lippukomppania huomio, katse oikeaan päin!" Kuin komennosta pelästyneenä automme moottori pysähtyi. Siinä sitten seistiin silmätysten sotilasläänin komentajan, kenraaliluutnantti Jukka Pajulan kanssa, yleisön seurattessa kiinnostuneena tilannetta... ja kuljettajan kanssa käymääni keskustelua:

- "Pankkaa valot pois päältä!"
 - "Startatkaa!" - turhaan
 - "Käsikaasu täysille ja startatkaa!" - turhaan
 - "Vetäkää ryppy päälle ja startatkaa!" - ei tulosta
 - "Kääntäkää varatankille!" - "Mistä?"
 - Vipu etupenkkiä välissä!
- Käsi alkoi jo vavista ja mieleen juolahti jalkautua lippuvartion ja lipun kanssa autosta, mutta jos kuitenkin vielä...
- "Maastovaihde päälle, kytkin

ylös ja ajetaan startilla edes vastaanottokorokkeen ohii!

Myös kadun varren täyteinen yleisö antoi ilmaisia neuvoja. Everstiluutnantti Olli Heiskanen auton perävalot kääntyivät jo Kisahallilta Mannerheimintien suuntaan.

- "No startatkaa! Nyt on kiire!"

Kuljettaja starttasi ja auto TODEL-LAKIN lähti käymään. Pari pamausta pakoputkistosta ja sitten menttiin ja mentiinkin kuin kiihdytyskisoissa konsanaan täysin kierroksin.

Turvakaarista ja hatusta kiinni pidellen vilahdimme paraatin vastaanottajan ohii. Pataljoonan lippu suo-

raksi silittäytyneenä ja renkaat ulvoen saavutimme pataljoonamme komentajan, jolle me lippuautossa olleet (ylil Markku Rantanen, vanhempi lippu-upseeri Niilo Kärki, nuorempi lippu-upseeri Mika Peltonen ja lipunkantaja, sotilasmestari Ahti Lahtinen) totesimme tähes yhteen ääneen, että ohimarssi meni ainakin nopeasti, mutta kyllä katsottiin varmasti sotilasläänin komentajaa suoraan silmiin.

*Kapteeni
Markku Rantanen*

Sotilasasiamies

Tapahtuma-aika ja -paikka. Varhaiskevät 1945 Lahden Hennalassa henkilökunnan asuintalon vieressä oleva lasten hiekkalaatikko.

Henkilöt: päähenkilö 4 vuotta täyttänyt ujo miehenaiku hiekkalaatikossa lapioineen linnojen ja teiden rakennuspuuhissa.

Sivuhenkilö: demobilisaation tultua suoritetuksi AKE:aan komennettu majuri (31 v), joka oli saanut vuokrata tilapäisboksia päähenkilön ystävällisiltä vanhemmilta. Lahdessahan vallitsi tuolloin ankara asuntopula, jota vielä kiristi kotiutettujen reserviläisten ja myös luovutetulta alueelta, etenkin Karjalan kaupungeista Lahteen sankoin joukoin hakeutuneet evakot.

Sivuhenkilö oli jo muutamana aamuna yrittänyt menestyksestä rakentaa keskustelua päähenkilön kanssa mennessään hiekkalaatikon ohi matkallaan AKE:aan. Kun sivuhenkilö sattui olemaan lapsista pitävää tyyppiä, häntä vähän ihmetytti – suuttuttikin – päähenkilön selvästi

osoittama haluttomuus keskinäiseen mielipiteiden vaihtoon. Sivuhenkilöä, jonka omakin henkinen rakenne oli karjalaisperäinen, alkoi suorastaan hämmästyttää päähenkilön ujous ja puhumattomuus; Tämä poikkesi täydellisesti sisarestaan, jonka "karjalaisperimä" oli jo ensitapaamisessa ollut niin silmin kuin korvinkin havaittavissa.

Kun keskusteluyritykset jäivät kovin yksipuolisiksi, sivuhenkilö lopulta kyllästyi ja ennen kuin poistui häviönsä tunnustaneena areenalta vielä viimeisenä yrityksenään kysäisi: "Kuulehan – mikäs sinusta tulee isona?" ... Ei vastausta vielääkään, sensijaan selvästi havaittavaa ankaraa miettimistä ja itsensä kanssa kamppailua siitä, kannattaisiko noin uteliaalle sedälle lainkaan vastata. Lopulta, kun sivuhenkilö jo oli valmis tappion kärsineenä jatkamaan työmatkaansa, päähenkilö kohotautuikin seisoaalleen ja selväääänisesti vastasi: "Sotilasasiamies!" Sivuhenkilö maltoi onneksi pitää

pärstänsä peruslukemilla tämän pikkuvanhan nelivuotiaan harkitun vastauksen kuultuaan...

Kun sivuhenkilö n. 25 vuotta myöhemmin kesämökillään avasi matkaradionsa iltapäivä uutisia kuunnellakseen, hän ihmeekseen sai kuulla, että edellä muistellun tarinan päähenkilö oli kirjaimellisesti puhunut totta Hennalan hiekkalaatikkokeskustelussa keväällä 1945. Uutisissa mainittiin mm., että tarinan päähenkilö oli nimitetty apulais-sotilasasiamieheksi Moskovaan.

Herrat nuoremmat, ottakaa oppia pitkän tähtäyksen suunnittelusta ja suunnitelman sinnikkäästä toteuttamisesta!

Saanan samalla esittää 4.6.88 tapahtuneen toistaiseksi viimeisen ylennyksen johdosta lämpimät onnitteluni 43 vuoden takaiselle keskustelukumppanilleni! kadetti N:o 4029:lle!

Kadetti N:o 1335

SÄRKKEEKÖ SELKÄÄ?
HARTIOITA, NISKAA TAI JALKOJA?

**RENTOUTTAVA
ACU-HIERONTA AUTTAA**

SELKÄVOITTO OY

KIRKKOHERRANTIE 10 00650 HELSINKI ☎ (90) 721 695

AUTOM. ESITEPALVELU PUH. (90) 752 2103

*Selkää kuntouttavia ja kunnossapitäviä laitteita.
Ammattikäyttöön • Työpaikkakäyttöön • Kotikäyttöön*

PS. Toimittamamme laitteita myös puolustusvoimien käytössä.

**sinä
voit
auttaa
luovuta
verta**

**SUOMEN PUNAINEN RISTI
VERIPALVELU**

Talvisodan Mikkeli pommituksissa

Kalevi Salovaara:
Päämajakaupunki
pommituksessa.
Mikkelin Painos Oy,
Mikkeli 1986, 90 sivua.

Majuri Kalevi Salovaara on syntyperäisenä mikkelliläisenä ja kaupungissa lähes 30 vuotta palvelleena – viimeksi Savon Prikaatin koulutustoimiston päällikkönä – tutkinut päämajakaupungin kohtaloita talvisodassa.

Paikallishistoriallisestikin merkittävä muistitietous Mikkeliä kohdanneista rajuista ilmapommituksista on nyt taltioiduksi yksin kansiin ilmeisesti aivan viime hetkillä, sillä tapahtumistahan on aikaa jo lähes 50 vuotta.

Eri arkistoista osin vaikeasti löydettävissä ollut pommituksia käsittelevä aineisto on myös varsin tarkoin sisällytetty lähteistöön laajan kirjallisuuden ohella. Lähdemateriaalin mittavuutta kuvannee pelkästään haastattelujen lukumäärä – 57. Toisaalta muistitiedon arvoon puoli vuosisataa tapahtumien jälkeen on suhtauduttava kriittisesti. Työssä ei ole käytetty lähdeviitteitä, mikä on vahinko siitäkin huolimatta, että luettavuudesta olisi ehkä jouduttu hieman tinkimään.

Kirjoittaja toteaa alussa, miten henkilöstön heikko koulutustaso ja osin välinpitämätönkin suhtautuminen ilmatorjuntakalustoon pudottivat ilmatorjunnan taistelutehon lähes nolnaan.

Salovaaran mukaan myös Päämajan tulo kaupunkiin lisäsi osaltaan vaarallista turvallisuuden tunnetta: "Kertovat, ettei Marskikaan mene suojaan hälytyksessä".

Kirjan kerronta etenee kronologisesti siten, että alussa kuvataan pai-

Päämajakaupunki pommituksessa

Punalentäjien hyökkäykset Mikkelin v. 1940

kallisen ilmatorjunnan ja väestönsuojelun valmiuden kehittyminen syksyllä 1939.

Tätä seuraa ensimmäisen yllätyshyökkäyksen – loppiaisaattona 1940 – kuvaus ja sen yksityiskohtainen analysointi. Kirjoittaja selvittää hyökkääjän konemäärät, lentoreitit ja ilmapommitusten suorituksen perusteellisesti arvioiden myös kriittisesti oman ilmatorjuntamme ja väestönsuojelun toimintaa.

Kirjan painopiste ainakin sivumääräisesti on ensimmäistä pommitusta käsittelevässä osassa. Tosin samalla perinpohjaisuudella kirjoittaja käsittelee jatkossa pimeäpommituksia 20.2. ja 2.3.1940. Tällöin tuodaan mielenkiintoisena yksityiskohtana esille vihollislentäjien avustaminen maasta valomerkeillä.

Seuraava suurempi pommitus 5.3., jossa Mikkelin lääninsairaala kolmannen kerran pommitusten kohteeksi joutuessaan kärsi melkoiset henkilötappiot, muodostaa oman jaksonsa. Sairaalan katolle oli selvästi maalattu Punaisen Ristin tunnus, jonka liput myös liehuivat sairaalan edustalla. Näillä ei kuitenkaan ollut silloin merkitystä.

Talvisodassahan vaurioitui 17 sotasairalaalaa ja kuusi muuta lääkintähuoltomuodostelmaa ilmapommituksissa. Näissä kuoli yhteensä lähes 100 potilasta ja hoitohenkilökuntaan kuuluvaa haavoittuneiden määrän oltua vieläkin suuremman. Pommitukset kohdistuivat sekä Punaisen Ristin merkein merkittyihin että merkittömättömiin sairaaloihin.

Vain kaksi päivää ennen sodan päättymistä suoritettua viimeistä pommitusta käsitellään kirjan viimeisessä jaksossa.

Yhteenvedossa Salovaara toteaa ilmeisen oikeaan osuneet johtopäätökset niistä syistä, jotka johtivat Mikkelin pommitusten henkilötappioiden nousun pudotettuun pommitusmäärään nähden sodan suurimmaksi.

Kirjan asiatekstin kerronnan katkaisee aika ajoin petiitillä painettu oletettu tapahtumain kulku. Nämä elävästi kirjoitetut kohdat tempaavat lukijansa suoraan keskelle tapahtumia.

Heinäkuussa Jalkaväkimuseon johtajaksi siirtyneen Salovaaran julkaisu on historiankirjaksi harvinaisen mielenkiintoisesti kirjoitettu. Se on myös mitä erinomaisinta paikallishistoriaa. Kirjan pienestä painosmäärästä johtuen sitä on varmin saatavissa Mikkelin alueen kirjakaupoista tai suoraan tekijältä.

Tapio Niitynperä

Hyökkääjän tie, puolustajan muistot

U.E. Moisala, Pertti Alanen:
Kun hyökkääjän tie suljettiin,
Sotatieteen Laitos, Helsinki,
1988, 302 s

Veteraanitutkimus Kannaksen torjuntataisteluista on valmistunut. Kapteeni evp, titulus Pertti Alanen tarkastelee torjuntataisteluja neuvostoliittolaisten lähteiden kannalta. Dosentti U.E. Moisala puolestaan analysoi kevään 1944 taisteluihin osallistuneiden kokemuksia. Työ perustuu yli 2000 veteraanin haastatteluun. Sellaisena se on suurin Suomessa tehty sotilassosiologinen tutkimus.

Tyylikäs johdanto

Kahden tutkijan yhteistyössä Pertti Alanen selvittää tapahtumien historiallista taustaa. Alanen on valinnut tarkasteltavan, jossa hyökkäystä katsotaan neuvostoliittolaisin silmin. Lukija saa loogisen ja ymmär-

rettävän kuvan suurvallon tavoitteista ja niiden perusteista. Näkökulma ei ole uusi mutta julkisessa keskustelussa se on ollut harvoin esillä.

Karjalan kannaksen kokemukset ovat suomalaisille yhä traumaattisia. Haastatellut ihmettelevät miksi suomalainen johto ei reagoinut hyökkäyksen tuloon. Puhutaanpa rintamakenraalien suojelustakin. Taustalta kuuluu myös Marsalkka Mannerheimin tuskastunut kysymys: "Miksi suomalaiset eivät taistele". Myyttiä Kannaksen halkijuokusta ei ole unohdettu.

Pertti Alanen asettaa tapahtumat oikeisiin mittasuhteisiinsa. Perääntymisvaihe kannaksella kesti 12 päivää, rintaman taipumisvaihe 10 päivää ja tilanteen vakauttaminen 17 päivää. Kolme neljänestä torjuntataistelusta käytiin VKT-asemassa, joka piti. Torjuntavoitto oli kiistaton.

Alasen teksti miellyttää sotilaita. Se on selkeää ja isänmaallista puhetta, jossa ikäviä yksityiskohtia ei kaivella. Tuloksena on yhteenveto, joka ei vähättele. Viitekehys veteraanitutkimukselle syntyy tyylikkäästi. Pelkistäminen ja puuttuvat lähdeviitteet tuovat tekstiin kuitenkin häivän popularismia.

Alkuperäislähteet?

Dosentti U.E. Moisala on tutkinut rintamasotilaiden asennoitumista Kannaksen torjuntataisteluihin. Mitkä henkiset tekijät saivat miehet kestämään? Minkälaisia olivat sotilaiden ja rintamanaisten kokemukset suurhyökkäyksen jaloissa?

Tutkimus perustuu haastattelukysymykseen, jossa veteraanien tuli asettaa torjuntataistelun kestävyysvaikutteita tekijöitä tärkeysjärjestykseen. Tulokset pohjautuvat siten veteraanien mielipiteisiin vuonna 1987. Muistot ovat kultautuneet ja tutkijan ote samoin – niin ainakin luulisi omantunnon sanovan. Tutkimusasetelma kaipaa mittaria, jolla vuosien vaikutus määriteltäisiin. Alkuperäislähteitä ei ole yhtä helppokäyttöisessä muodossa kuin tietokonekysely. Se ei silti riitä puolustamaan • vertailuaineiston laiminlyöntiä.

Tutkimus tuottaa yhtymien taistelutahtotekijöiden profiilit. Suurtaistelun kestämiseen vaikuttaneita seikkoja tarkastellaan myös ikäryhmittäin ja sotilasarvoittain. Tilastollisilla menetelmillä on kyetty luokittelemaan • neljä taistelija-tyyppiä, joiden motivaatiotekijät ovat erilaiset. Kaikki tämä on hyödyllistä ja hyvää tietoa sotilaille. Siitä huolimatta lukijalle jää nälkä.

Moisala on esimerkiksi pohtinut

missä määrin esimiesten koventama kuri karkureiden teloituttamiseen on lisännyt taistelutahtoa. Veteraanien haastatteluissa puolestaan mainitaan teloitusten masentaneen. Mitalilla on siis kaksi puolta ja lopputulos saadaan vasta kun lasketaan plussat ja miinukset yhteen. Onko nyt laskettu vain plussia...

Tutkimuksen arvo

Suomen sotilassosiologinen tutkimus ei ylpeile laajuudellaan. Dosentti U.E. Moisalan kohde on hyvin valittu. Meillä ei ole loputtomiin aikaa tietojen kokoamiseksi veteraanillemme. Väinö Linnan Tuntematon jälkisyntyisine elokuvineen ei voi korvata tieteellistä tutkimusta.

Sotatieteen laitoksen rooli tutkimuselosteen julkaisijana on ymmärrettävä. Puolustusvoimat hyötyvät työstä jatkotutkimuksen aineistona ja johtamiskoulutuksessaan. Kummallista sen sijaan on julkaisun viimeistelemättömyys, johon Maurinkadulla ei yleensä syyllistytä. Kiire näkyy paikkoja vaihtaneina ja puuttuvina sivuina tai vaikkapa siinä että madame Kollontayn nimi kirjoitetaan milloin milläkin alkukirjaimella. Työn heikentäminen joutavanpäiväisillä virheillä on harmillista. Aikako on loppunut vai usko?

Tutkimuksesta ollaan valmistelussa yleiseen myyntiin tulevaa kirjaa. Aineksia kirjaksi asti riittää. Pertti Alasen sujuva kynä tarjoaa jo tutkimuselosteessakin nautittavaa luettavaa. Samaa ei valitettavasti voi sanoa dosentti Moisalan kielestä: "Kurin rooli taistelutahtotekijänä oli miehistöle selvästi merkityksellisempi ja alipäällystölle poliittiset tekijät".

Suunniteltu "kansanpainos" voi täyttää työtä tukeneiden maanpuolustusjärjestöjen toiveet paremmin kuin itse tutkimus. Aineistosta on vähällä vaivalla muokattavissa luettava ja kiinnostava kirja. Sitä ei saisi kuitenkaan kaupata väärällä nimellä. On ymmärrettävä, mitä Moisala tutki: Hän selvitti miten Kannaksen taistelijat muistavat kokeneensa 44 vuoden takaiset tapahtumat. Kuka tutkii miten muistot eroavat todellisuudesta?

Kalle Liesinen

Toimituskunta

Helsingin Ilmatorjuntarykmentti 1938-1988

Kuopion Liikekirjapaino Ky

Helsingin Ilmatorjuntarykmentti perustettiin 1.1.1938.

Aluksi joukko-osasto sai nimen Erillinen Ilmatorjuntapatteristo. Sen alkuperäistä henkilökuntaa olivat mm. evl Karl Schreck, majuri Juhani Paasikivi, luutnantit Antero Hurme, Antti Seppälä ja Niilo Simojoki. Tasan vuoden patteristo ehti olla alkuperäisessä kokoonpanossaan, kun se jo muutettiin rykmentiksi (ITR 1), jolloin mm. äskettäin edesmennyt Aake Pesonen siirtyi rykmenttiin kenttätykistöstä. Kenttätykistö olikin rykmentin suurimpia täydentäjiä.

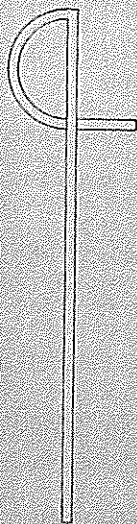
Välirauhan aikana toiminnassa oli jälleen patteristo (ItPsto 11) ja sotien päätyttyä siitä tuli taas Ilmatorjuntarykmentti 1. Vuonna 1952 ykkösen putosi pois, ja 1956 siitä tuli Helsingin Ilmatorjuntarykmentti.

Varsinaiset kannuksensa rykmentti ansaitsi sekä talvi- että jatkosodan aikana Helsinkiä puolustaessaan. Lähes jatkuvasti vihollisen ilmavoimat joutuivat pudottamaan pomminsa pääkaupungin ulkopuolelle. Asiasta olisi voinut kirjoittaa vaikka enemmänkin kuin runsaat neljä sivua!

Kirjapainolle ja taittajalle voidaan antaa julkaisun suurimmat miinukset. Ilmavuutta olisi hyvinkin voinut käyttää lukujen alussa – eikä lopussa. Sivun kokoiset kuvat: Helsingin yliopisto liekeissä, (suttuinen) Irjätulenjohtotutka sekä pyhän Nikolauksen kirkko, jotka olisivat olleet parempia pienempinä. Muutenkin kuvien taso on heikko (kirjapaino?). Latoja on lisäksi pistänyt täysin mielivaltaisesti jonkun rivin tai kappaleen lihavoinnilla, mikä tosiaan häiritsee.

Mutta kuitenkin: tällaisia kirjoja tarvitaan. Myöhemmin ne ovat tärkeitä, kun ryhdytään kokoamaan laajempia kokonaisuuksia. Hatunosto Helsingin Ilmatorjuntarykmentille!

Martti Sinerma

IN MEMORIAM

- Pankamo**
Seppo Jarmo
KAPTEENI
s. 21. 9.1939
k. 13. 3.1988
Kad.n:o 5017
51. kurssi
- Jaatinen**
Jari Gunnar Rigel
MAJURI
s. 25. 7.1919
k. 27. 4.1988
Kad.n:o 1820
24. kurssi
- Kärjä**
Urho Viljo
EVERSTILUUTNANTTI
s. 21.12.1918
k. 22. 5.1988
Kad.n:o 2484
26. kurssi
- Tirronen**
Eino Olavi Antero
EVERSTILUUTNANTTI
s. 30. 3.1908
k. 4. 6.1988
Kad.n:o 812
13. kurssi
- Sirkkiä**
Lauri Kalevi
EVERSTILUUTNANTTI
s. 14. 8.1929
k. 22. 6.1988
Kad.n:o 3276
36. kurssi
- Martikainen**
Niilo Juhani
KAPTEENI
s. 29. 6.1919
k. 8. 7.1988
Kad.n:o 1730
23. kurssi
- Liene**
Esko Kalevi
MAJURI
s. 9. 4.1941
k. 5. 8.1988
Kad.n:o 4972
51. kurssi
- Lillberg**
Väinö Sakari
KAPTEENI
s. 31. 8.1952
k. 18. 8.1988
Kad.n:o 6318
63. kurssi
- Pörsti**
Kauko Ilmari
YLILUUTNANTTI
s. 9. 7.1920
k. 23. 4.1988
Kad.n:o 2580
26. kurssi
- Jalkanen**
Urpo Erkki
KAPTEENI
s. 27. 6.1919
k. 10. 5.1988
Kad.n:o 2438
26. kurssi
- Vahla**
Martti Armas Esko
KENRAALIMAJURI
s. 30.12.1907
k. 25. 5.1988
Kad.n:o 905
14. kurssi
- von Konow**
Holger Adolf Berndt
EVERSTILUUTNANTTI
s. 8.10.1902
k. 16. 6.1988
Kad.n:o 192
4. kurssi
- Tainio**
Matti Kalervo
MAJURI
s. 22. 1.1916
k. 22. 6.1988
Kad.n:o 1589
21. kurssi
- Virtanen**
Kalle Lauri
EVERSTI
s. 22. 3.1901
k. 20. 7.1988
Kad.n:o 533
9. kurssi
- Rönköharju**
Jarko August
KAPTEENI
s. 17. 7.1941
k. 8. 8.1988
Kad.n:o 5044
51. kurssi
- Seitola**
Erkki Urho
EVERSTILUUTNANTTI
s. 13. 8.1916
k. 25. 4.1988
Kad.n:o 2155
25. kurssi
- Seppovaara**
Tor Ossian
MAJURI
s. 17. 7.1916
k. 20. 5.1988
Kad.n:o 1764
23. kurssi
- Pönkänen**
Aarne Alfred
EVERSTI
s. 14. 6.1912
k. 4. 6.1988
Kad.n:o 1276
18. kurssi
- Becker**
Karl Hardy
KOMENTAJAKAPTEENI
s. 21. 9.1902
k. 20. 6.1988
Kad.n:o 18
2. merikurssi
- Paavola**
Lauri
EVERSTILUUTNANTTI
s. 11.10.1906
k. 25. 6.1988
Kad.n:o 734
12. kurssi
- Ilmonen**
Raimo Otto Päiviö
YLILUUTNANTTI
s. 6. 9.1930
k. 29. 7.1988
Kad.n:o 3242
35. kurssi
- Pokkinen**
Veikko
MAJURI
s. 31. 7.1926
k. 10. 8.1988
Kad.n:o 3313
37. kurssi
- Piippo**
Ari Pentti Juhani
MAJURI
s. 1.7.1944
k. 28.8.1988
Kad. n:o 5452
54. Kurssi

Ylennetty kenraalimajuriksi

Merjola Timo Juhani	42.k	4.6.1988
Autio Matti Jaakko	41.k	1.8.1988

Ylennetty everstiksi

Hautamäki Jussi Kustaa	48.k	1.10.1988
Mäkipää Simo Kullervo	45.k	15.8.1988

Ylennetty kommodoriksi

Tiilikainen Raimo Taisto Johannes	31.mek	1.8.1988
-----------------------------------	--------	----------

Ylennetty everstiluutnantiksi

Tynkkynen Kai Einar	52.k	4.6.1988
Tuusvuori Martti Antero	51.k	4.6.1988
Porras Jyrki Kalevi	48.k	4.6.1988
Verronen Seppo Jorma Oskari	51.k	4.6.1988
Taskila Kauko Juhani	52.k	4.6.1988
Hurme Risto Hannu Olavi	52.k	4.6.1988
Harjunmaa Heikki Kalle Sakari	55.k	1.7.1988
Manninen Raimo Juhani	51.k	1.9.1988
Kolu Erkki Toivo Olavi	51.k	1.9.1988
Leinonen Vilho Aulis	51.k	1.9.1988
Wallander Kaj Georg	52.k	1.9.1988
Lahtiperä Raimo Einari	52.k	1.9.1988

Ylennetty komentajaksi

Nykänen Matti Juhani	36.mek	4.6.1988
Naski Erkki Ilmari	36.mek	1.9.1988

Ylennetty majuriksi

Kallioniemi Timo Juhani	53.k	4.6.1988
Naukkarinen Seppo Juhani	51.k	4.6.1988
Salminen Pekka Antero	54.k	4.6.1988
Haanpää Jorma Kullervo	61.k	4.6.1988
Repo Aarne Aulis	54.k	4.6.1988
Lanamäki Carl Henrik Kullervo	54.k	4.6.1988
Paukkunen Olli Johannes	53.k	4.6.1988
Järvinen Matti Ilmari	55.k	4.6.1988
Soininen Raimo Toivo Ensio	54.k	4.6.1988
Luukkonen Hannu Tapio Alfred	60.k	1.7.1988
Heino Hannu Pekka	60.k	1.8.1988
Kohvakka Asko Tapani	60.k	1.8.1988
Autere Jari-Matti Ensio	60.k	1.8.1988
Seppänen Jukka Tapani	59.k	1.9.1988
Storgårds Karl Gustav Mikael	60.k	1.9.1988
Telen Karl Timo	59.k	1.9.1988
Koskela Jukka Tapani	59.k	1.9.1988

Ylennetty kapteeniksi

Mäkinen Kari Olavi	65.k	4.6.1988
Huhtanen Tapio Mikael	65.k	4.6.1988
Kemppainen Mikko Aulis	65.k	4.6.1988
Haapasalo Markku Henrik	65.k	1.7.1988
Rajamäki Heikki Tapani	65.k	1.7.1988
Mättiläinen Pekka Tapani	65.k	1.7.1988
Käpyynen Ari Juhani	65.k	1.7.1988
Raatikainen Kari Juhani	65.k	1.7.1988
Jussilainen Ari Heikki	65.k	1.7.1988
Parantala Mauri Johannes	65.k	1.7.1988

Uusiin tehtäviin

Rauhanturvaajia arvostetaan

Upseereilla on näinä aikoina kysyntää YK:n rauhanturvatehtäviin. Joillekin se merkitsee myös suomalaisista ylennystä. Tässä suhteessa Simo Mäkipäällä ja Jussi Hautamäellä on mennyt hyvin. Molemmat saivat ylennyksen everstiksi. Ilman YK-komennusta ylennystä olisi tainnut saada kotvan odotella.

Sotilasurastaan huolta pitävien kannattaa suhtautua vakavasti myös Namibia-projektiin. Alkeellisten olojen vastapainoksi saattaa tehtävä Afrikassa luoda pohjaa ylempille kotimaisille viroille. Onkohan niin, että YK-komennusten arvostus on noussut.

Ilmamiehillä kysyntää

Ilmavoimien upseereilla on kysyntää myös puolustushaaran ulkopuolella. Ensin Pertti Jokinen ja Pertti Tolla siirtyivät kenraalimajureiksi Kaartin pihapiiriin ja nyt eversti Heikki Nikunen sai määräyksen puolustusneuvoston yleissihteeriksi.

Yleissihteerin paikan täyttäminen ei tainnut olla helppoa. Tätä osoittaa ainakin ratkaisun venyminen. Lennoston komentajuus, ilmavoimien

mien esikuntapäällikkyyks ja korkeakoulutasoinen siviilitutkinto antavat Nikuselle erinomaisen pohjan tehtävään. Asiantuntemuksesta on varmasti hyötyä mm. ajettaessa torjuntahävittäjien uusimista.

Mahtaako everstiluutnantti Kai Tynkkynen olla pohjoisimmassa koskaan palvellut rannikkotykistö-upseeri? Hän on joka tapauksessa siirtynyt pääesikunnasta 1.8. lukien Tervolan Varikon päälliköksi. Ties vaikka joskus saisi nimityksen Inarinjärven Rannikkotykistörykmentin komentajaksi.

Siviilihenkilöstä everstiluutnantti

Siviilihenkilön ylentäminen everstiluutnantiksi vaatii poikkeuksellisia näyttöjä. Lippujuhlapäivänä puolustusvoimien korkeimmalle lakimiehelle, asessori Kalervo Artemalle myönnettiin tämä kunnianosoitus.

Arteman sotilaspuvun väri on sininen, sillä hän on saanut varusmiehenä lentäjäkoulutuksen Ilmasotakoulussa. Hänen sotilaallisiin meriitteihinsä kuuluu lisäksi puolustusvoimien ylimmän johdon kurssin käyminen. Virka-asemansa puolesta hänet lasketaan kuuluvaksi kenraalikuuntaan kenttäpiispan tapaan.

"Tarkkailija"

Palautetta

Upseerit ovat ahkeria kirjoittamaan. Siitä kertoi eversti Arvo Laurin juttu Kylkiraudan viime numerossa. Ja näkyypä hänen sujuvan kynänsä jälkeä olevan tässäkin numerossa. On mukava toimittaa yhteistä lehteämme, kun jäsenistö on niinkin aktiivisesti mukana tarjoten kirjoituksiaan – pyynnöstä tai ilman.

Muutama peisäännön mieliinpalatus lienee paikallaan:

Kaikki jutut eivät mahdu seuraavaan lehteen eivätkä sitä seuraa-

Kainulainen Esa Ilmari	65.k	1.7.1988
Heinonen Veikko Urho Johannes	65.k	1.7.1988
Tirronen Jari-Pekka	65.k	1.8.1988
Artema Jukka Kalervo	65.k	1.8.1988
Enbom Ari Allan	65.k	1.8.1988
Kankkunen Hannu Olavi	65.k	1.8.1988
Rintala Erkki Juhani	65.k	1.9.1988
Hongisto Jouko Olavi	65.k	1.9.1988
Katisko Tuomo Aarne Armas	65.k	1.9.1988
Happonen Veli Markku	65.k	1.9.1988
Laine Markku Voitto	65.k	1.9.1988
Sandelin Matti Sakari	65.k	1.9.1988
Lehtola Harri Juhani	65.k	1.9.1988
Mäkelä Timo Tapani	65.k	1.9.1988
Haverinen Seppo Ensio	65.k	1.9.1988
Virmo Jyrki Juhani	65.k	1.9.1988

Ylennetty kapteeniluutnantiksi

Villanen Pentti Pellervo	49.mek	4.6.1988
Ek Pekka Juhani	49.mek	1.9.1988

Ylennetty yliluutnantiksi

Aikio Antti Mika Fredrik	70.k	1.9.1988
Anttila Jyrki Kaleva	70.k	1.9.1988
Ekström Marko Juhani	70.k	1.9.1988
Eskola Ossi Jalmari	70.k	1.9.1988
Flemmich Paul Dieter	70.k	1.9.1988
Grönvall Thomas Michael Roland	70.k	1.9.1988
Harjunen Reino Erkki Mikael	70.k	1.9.1988
Harjunpää Juha Esko	53.mek	1.9.1988
Hautala Jukka Heikki	70.k	1.9.1988
Hautamäki Seppo Tapio	70.k	1.9.1988
Heinonen Jyrki Erik	70.k	1.9.1988
Heiskanen Mikko Petteri	70.k	1.9.1988
Helvamo Rene Christer	70.k	1.9.1988
Hiukka Ilkka Sakari	70.k	1.9.1988
Hokkanen Arto Ilmari	70.k	1.9.1988
Holopainen Pentti Uolevi	53.mek	1.9.1988
Hoppela Jari Hannu Juhani	70.k	1.9.1988
Hämäläinen Timo Tapani	70.k	1.9.1988
Immonen Pertti Juhani	70.k	1.9.1988
Innanen Mikko Juhani	70.k	1.9.1988
Jantola Markku Juhani	70.k	1.9.1988
Jauho Risto Kalevi	70.k	1.9.1988
Juusela Juha Kalevi	70.k	1.9.1988
Juutilainen Kimmo Pekka Tapio	70.k	1.9.1988
Järvi Pekka Juhani	70.k	1.9.1988
Kaiponen Jyrki Pekka Erik	70.k	1.9.1988
Kakkola Timo Tapio	70.k	1.9.1988
Karjunen Sauli Matti Ilmari	70.k	1.9.1988
Karppinen Juha Pekka	70.k	1.9.1988
Kauppinen Harri Matti	70.k	1.9.1988
Kerttunen Mika Juha	70.k	1.9.1988
Kinnunen Toivo Erkki Johannes	70.k	1.9.1988
Kirkkola Antti Ilmari	70.k	1.9.1988
Kirvesoja Timo Kalevi	70.k	1.9.1988
Koivula Martti Matias	70.k	1.9.1988
Korhonen Jari Tapani	70.k	1.9.1988
Korpinen Jussi Sakari	70.k	1.9.1988
Koskinen Erkki Tuomas Petteri	70.k	1.9.1988
Kotilainen Martti Ilmari	70.k	1.9.1988
Kovanen Timo Kalevi	70.k	1.9.1988
Kuisma Petri Juhani	70.k	1.9.1988

Kuljukka Antti	70.k	1.9.1988	vaankaan. Jutun siirtämisen syynä ei suinkaan ole sen heikko taso.
Kurki Juha Pekka	70.k	1.9.1988	Päinvastoin, säästelemme helmiä seuraaviinkin numeroihin. Eihän sitä koskaan tiedä, milloin kirjoittajiemme runosuoni ehtyy. Ja kun se ehtyy, pitää olla iskukykyinen reservi. Toinen syy juttujen siirtämiseen on se, että yritämme koota lehdestämme lukupakettia, jossa olisi vaihtelua, painavaa asiaa, kevyttä kertontaa, ajatonta ja ajankohtaista.
Kuronen Risto Kaarlo Sakari	70.k	1.9.1988	
Kurronen Pekka Sakari	70.k	1.9.1988	
Lahtinen Pertti Juhani	70.k	1.9.1988	
Lahtinen Arto Mikael	70.k	1.9.1988	
Laitinen Jarmo Juhani	70.k	1.9.1988	
Latvala Juha-Pekka	70.k	1.9.1988	
Laurila Petri Jaakko	70.k	1.9.1988	
Lehtola Petri Tapani	70.k	1.9.1988	
Liimatainen Risto Petteri	70.k	1.9.1988	
Linden Seppo Emil	70.k	1.9.1988	
Louniala Pekka Johannes	70.k	1.9.1988	
Lukkarinen Panu Svantte	70.k	1.9.1988	
Luoma Jarmo Olavi	70.k	1.9.1988	
Luoma Tuomo Martti	70.k	1.9.1988	
Luomanen Markku Tapio	70.k	1.9.1988	
Majala Juha Petri Olavi	70.k	1.9.1988	
Manninen Jorma Tapani	70.k	1.9.1988	
Manninen Kari Tapani	70.k	1.9.1988	
Martinmäki Martti Veikko	70.k	1.9.1988	
Marttinen Tero Juhani	70.k	1.9.1988	
Mikkonen Hannu Ensio	70.k	1.9.1988	
Muhonen Arto Tapani	70.k	1.9.1988	
Multanen Jari Martti Ilmari	70.k	1.9.1988	
Myllyniemi Heikki Juhani	70.k	1.9.1988	
Mäkinen Matti Juhani	70.k	1.9.1988	
Määttä Seppo Juhani	70.k	1.9.1988	
Niemelä Kauko Kalevi	70.k	1.9.1988	
Nissinen Vesa Tapani	70.k	1.9.1988	
Ohrankämmen Olli Nikolai	70.k	1.9.1988	
Ojala Paavo Juhani	70.k	1.9.1988	
Pennala Jarmo Antero	53.mek	1.9.1988	
Pitkänen Matti Juhani	70.k	1.9.1988	
Pitkänen Jouni Päiviö	70.k	1.9.1988	
Raassina Lasse Olavi	70.k	1.9.1988	
Raivio Raimo Johannes	70.k	1.9.1988	
Rajamäki Ari Petri	53.mek	1.9.1988	
Rankila Pasi Juhani	70.k	1.9.1988	
Ranta Jukka-Pekka	70.k	1.9.1988	
Rikka Jyrki Petteri	70.k	1.9.1988	
Rokka Jari Petteri	70.k	1.9.1988	
Ruuskanen Teemu Jukka Johannes	70.k	1.9.1988	
Saarento Heikki Johannes	70.k	1.9.1988	
Saarikoski Anssi Heikki	70.k	1.9.1988	
Saharinen Juha-Heikki	70.k	1.9.1988	
Salmi Jukka-Pekka	70.k	1.9.1988	
Salomaa Kimmo Tapio	70.k	1.9.1988	
Sievänen Pekka Antero	70.k	1.9.1988	
Sihvo Jaakko Johannes	70.k	1.9.1988	
Siven Ossi Oskari	70.k	1.9.1988	
Sjöblom Max Johannes	70.k	1.9.1988	
Taskinen Ari Seppo	70.k	1.9.1988	
Taussi Mikko Pekka	70.k	1.9.1988	
Varjus Jukka Pekka	70.k	1.9.1988	
Vauhkonen Juha Sakari	70.k	1.9.1988	
Viinikainen Timo Pertti Kristian	70.k	1.9.1988	
Viitala Mikko Elias	70.k	1.9.1988	
Viitala Markku Olavi	70.k	1.9.1988	
Viskari Jarmo Tuomas	70.k	1.9.1988	
Välivehmas Heikki Ilmari	70.k	1.9.1988	
Ylitalo Jari Olavi	70.k	1.9.1988	

Kadettikunta onnittelee ylennettyjä

3/1988

Kaikki jutut eivät mahdu Kylkirautaan lainkaan. Jokaisella artikkelilla täytyy olla jokin syy olla lehdessämme mukana. Syyksi ei riitä se, että kirjoittaja pitää tarinaa ainutlaatuisena. Kylkirauta tehdään palvelemaan Kadettikunnan päämääriä. Pyrimme mm artikkelien valinnalla valottamaan lukijoille maanpuolustusta ja upseerina olemista tavalla, joka panee ajattelemaan, antaa eväitä, saa jaksamaan, virkistää. Mikäli tarjottu artikkeli ei palvele näitä päämääriä, ei sen julkaiseminen ole itsestäänselvyys.

Toimitus toimittaa artikkeleita. Toimittaminen on sitä, että artikkeliin tehdään otsikko, väliotsikot, kuvatekstit ja esittelyteksti eli ingressi. Kirjoituksesta korjataan kielivirheitä ja sitä voidaan lyhentää. Joskus artikkelista poistetaan sellaista, mitä kirjoittaja pitää tärkeänä, mutta toimitus ei. Puolueettomana tuomarina toimikoon ainoastaan lukija! Kirjoittajan tarkoittaman ajatuksen pyrimme toki säilyttämään koskemattomana.

Artikkelin toimituksellisen käsitteilyn tavoitteena on tehdä jutusta niin kiinnostava, että mahdollisimman moni aloittaisi sen lukemisen ja mahdollisimman moni malttaisi lukea sen jopa loppuun asti.

Kiitos palautteesta!

Lehteä on mukava tehdä, kun lukijat reagoivat, antavat palautetta. Aloittelevalle toimittajalle palaute on erityisen tervetullutta.

Alussa mainitusta kirjoittavien upseereitten artikkelista tuli kovasti kyselyjä miksi ei tämän tai tuon kirjoittajan nimeä mainittu. Niin artikkelin kirjoittajan kuin lehden toimituksenkin tarkoituksena oli muutamia nimiä luettelemalla osoittaa että kirjoittavien upseerien taso on korkea

ja aihepiiri laaja. Nimiluetteloä voisi täydentää kymmenillä nimillä eikä siinä vielä tarvitsisi mainita edes tämän jutun raapustajaa.

Kirjoitukset tervetulleita

Hyviä juttuja on toimituksen laati-
kossa jo melkoinen pino, mutta Kyl-
kiraudassa on vielä tilaa kirjoittajal-
le, jolla on jotain sanottavaa ja joka
osaa sen sanoa.

Mm. "Vuosien varrelta"-palstalle
otetaan vastaan pikku tarinoita.

Kirjoittelernisiin!

Toimitussihteeri

Martti Haavisto

Reserviin siirtyvät

Evl Pakarinen Martti	41.k	1.5.1988
Maj Nieminen Veli Sakari	46.k	1.8.1988
Maj Sotamaa Pekka Väinö Olavi	48.k	1.9.1988
Maj Ekman Bo-Erik Valdemar	48.k	1.9.1988
Evl Mäkelä Reino Olavi	46.k	1.9.1988
Ylil Sarvanto Kari Tapani	52.mek	1.9.1988
Ltn Granholm Johan Gustav Arne	71.k	1.9.1988
Evl Eskonmaa Osmo Tapani	46.k	1.11.1988
Maj Jauho Seppo Ilmari	48.k	1.11.1988
Maj Raitanen Tuomo Veli	48.k	1.11.1988
Kapt Keinonen Reijo Erkki Uolevi	52.k	1.11.1988
Maj Nummela Mauno Kyösti	43.k	1.12.1988
Maj Virolainen Ahti Kalervo	48.k	1.12.1988
Maj Jarva Leevi Leo Väinämö	49.k	1.2.1989
Maj Rytty Yrjö Antero	49.k	1.2.1989
Maj Lehti Seppo Johannes	48.k	1.2.1989
Maj Jääskeläinen Reijo	48.k	1.2.1989
Maj Marjasalo Aarto Juhani	49.k	1.2.1989

Kadettiupseerimatrikkeli 1920-1985

Matrikkeliä on edelleen saatavissa Kadettikunnan ja Upseeriliiton toimistoista hintaan 180 mk + postikulut.

Vasenkätiset luodikot

Nyt on vasenkätisillä metsästäjillä
mahdollisuus ampua luonnollisesti
- SAKO-luodikkoja saa myös
vasenkätisinä.

Voit valita malleista Hunter,
Deluxe, Carbine ja Handy seuraa-
vissa kaliipereissa: 25-06 Rem,
270 Win, 7 x 64, 30-06, 7 mm
Rem Mag, 300 Win Mag, 338 Win
Mag, 9,3 x 62 sekä 375 H&H Mag.

FINLAND
sako
Laadun täysosuma

TUE TOIMINTAA – TILAA

Tilauslomake palautetaan osoitteella: Kadettikunta ry, Töölönkatu 35 B,
00260 Helsinki Puhelin: (90) 490 759

ADRESSIT Korutekstaus eri maksusta.
Toimitamme halutessanne adressin
suoraan vastaanottajalle.

4-lehtinen 25,—
"Muistoa kunnioittaen"
2-lehtinen 25,—
Keinonahkakantiset 80,—
PIENOISADRESSIT
"Tunnuksella" 2,—
"Kolme kadettia" 2,—

KORTIT

Kiitoskortti
(suomen- ja ruotsinkieliset) ... 1,—
Kaksilehtinen ilman tekstiä ... 1,50
Kutsukortti 1,—
Pöytäkortti 0,50

MERKIT

Kadettikunnan
pienoismerkki 50,—
VIIRIT Kadettikunnan viiri .. 100,—
KIRJEENSULKIJA MERKKI
Kadettikunnan kirjeen-
sulkijamerkki arkki 25 kpl 25,—
kpl..... 1,—

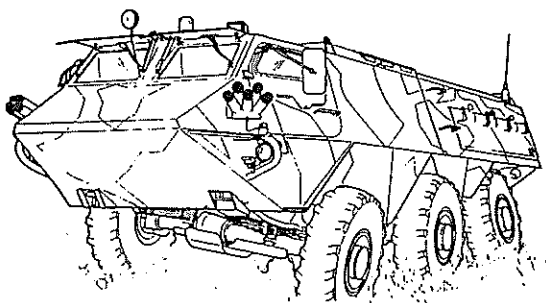
JOULUKORTIT

"Klassikko" suomen- ja
ruotsinkielisiä 2,—
"Poro" 2,—
"Kynttilä" suomen- ja
ruotsinkielisiä 2,—
"Mänty" 2,50

TILAAJA: _____

OSOITE: _____

Myyntiartikkeleita on saatavana myös kadettiipiirien sihteereiltä.

SISU SUOJAA SUOMALAISTA

SISU
Defence

Paikallislehtien Liitto ry

Arkadiankatu 18 A 11, 00100 Helsinki
puh. 441 366

SÄRRKEEKÖ SELKÄÄ?
HARTIOITA, NISKAA TAI JALKOJA?

RENTOUTTAVA
ACU-HIERONTA AUTTAA

SELKÄVOITTO OY

KIRKKOHERRANTIE 10 00650 HELSINKI ☎ (90) 721 695

AUTOM. ESITEPALVELU PUH. (90) 752 2103

Selkää kuntouttavia ja kunnossapitäviä laitteita.
Ammattikäyttöön • Työpaikkakäyttöön • Kotikäyttöön

PS. Toimittamiimme laitteita myös puolustusvoimien
käytössä.

RAUTE OY

PL 148 15141 Lahti
Puh. 918-449 11

MUOVI-BAARI

Vanha yhdystie 17 - Järvenpää - Mannilantie 43
Puh. 287 060 Puh. 287 077

SIIMESMÄKI OY

Sopenkorvenkatu 2
15800 Lahti
Puh. 918-516 77i

ATA OY

PL 120, 33101 TAMPERE
Puh. 931-620 100

Kaupunkilehti tasapuolisesti kaikille

Pohjois-Kymenlaakso

Oikokatu 3, Kouvola p. 951-172 16

VÄNSKÄ & CO OY

Hallituskatu 8
95400 Tornio
Puh. 9698-406 01

– VARATTU –

BETONIHARKKOJA maatala- ym. rakentamiseen, esim.

KINNUSBETONI

43900 Kinnula, p. 944-85 183

Harkot toimitetaan tehtaalla laadittujen
muurauskaavioiden mukaan.

SUOMENLINNAN LIIKENNE OY

Suomenlinna C 16, 00190 Helsinki
Puh. 668 591

Arkkitehtitoimisto Jouni Salokannel

Isokatu 8 B 90100 Oulu
Puh. 981-223 973

LAPINLEMMU OY

KILSA-TUOTTEET 37800 TOIJALA 937 - 210 80 Telex 22380

Savon Kunnallispesula Oy

71870 Harjamäki
Puh. 971-424 144

SAVONKATU 18, 74100 IISALMI, PUH. 977-235 11

– HOVIHALLI
Hyvän lihan kauppa
Om. SEPPÖ HOVIARO

Puh. 90-874 9019
Rekolantie 53 01400 Vantaa

TERÄSTRIO OY

Teollisuustie 10, Keuruu
Puh. 943-116 78

Millukatu 1, 48200 KOTKA Puh. (952) 14 159

Rakennustoimisto
**TURUN
 POHJA-
 URAKOINTI**
 Orikedonkatu 13 20380 Turku Puh. 921-382000

SA-RYHMÄN SÄHKÖSUUNNITTELIJA

**INSINÖÖRITOIMISTO
 TUOMO HINKKANEN**
 AURAKATU 5 A
 20100 TURKU
 puh. (921) 510360

**RAKENNUSLIIKE
 Veikko Salmenranta**
 17200 Vääksy
 Puh. 918-661 642

**INSINÖÖRITOIMISTO
 KONSULTTIKOLMIO OY**
 Larin Kyöstintie 6 00650 Helsinki
 Puh. 90-722 088
 Rakennesuunnittelu
 Rakennuttamispalvelu

Karjalan Kassa ky
 Kassa-, konitorikone- ja viihde-elektronikkahuolto
 Lappeenranta Kauppakatu 29-31, Sokos alakerta
 puh. 953-16361, 17260 ja 11900/145

**Asennusliike N. Lehtinen Ky
 Konepaja**
 26510 UOTILA Puh. 938-230 333
 Suoritamme putkiasennuksia laivoihin ja teollisuudelle.
 Levy ja hitsaustöitä.

Judenmaan Leipä
 Klaukkalantie 35, 01800 Klaukkala, puh. 879 4044
 Ma-To 8.30—17.30, pe 8.30—18.00, la 8.30—13.00

KANNONPUU OY
 43300 Kannonkoski
 Puh. 944-51 251

ROIL Oy
 Kukkumäentie 31, 40630 Jyväskylä
 Puh. 941-619 612

FARMOS-YHTYMÄ OY

KOPIOLA OY
 Ruissalontie 3
 20200 Turku
 Puh. 921-309 059

PALVELEMME
 alueella Helsinki-Lahti-Jyväskylä
 - erikoispikavuoroliikenteellä
 - pikavuoroliikenteellä
 - vakiovuoroliikenteellä
 - suoritamme tilausajoa nykyaikaisella kalustolla
 Sukulan Linjat Oy
 04680 HIRVIHAARA 915/88025

**HÄMEESSÄ
 HÄMEEN SANOMAT**

**RAIMON RAHTI OY
 KYMEN KAUPPAJAKELU KY**
 - NOPEITA KULJETUKSIA -
 Puh. 952-24 844
 Katajasuonpolku 1, 48410 Kotka

**RAVINTOLA
 KUNNALLISKLUBI**
 • ILOISTA ILTAA •
 KESKELLÄ KAUPUNKIA
 • TANSSIA JOKA ILTA •
 Tampere Keskustori 5
 Puh. (931) 123 950

TAMMEN KORU OY
 Edullisesti kulta- ja hopeakorut
 Kaurakatu 24 20740 Turku
 Puh. 921-360 080

SORA JA BETONI V. SUUTARINEN KY

Kaartotie 1, 52700 Mäntyharju
Puh. 956-22 254

Opas-Kilvet Oy

Mäkikatu 26
33960 Pirkkala
Puh. (931) 682 433

KAIVERUKSET
METALLEIHIN JA
MUOVEIHIN
– asteikot
– kirjoitusmerkinnät
– numeroinnit

MAATALOUSKONEPURKU A. HURRI KY

Vehmaskylä, 50100 Mikkeli
puh. (955) 240 70

A-ryhmän sähköurakoitsija

HÄRKÄTIEN SÄHKÖ Ky

21420 Lieto, Puh. 921-877 565

SAROKAS

VOIMAKATU 4, HÄMEENKATU 14,
TURKU
Puh. 921-374 100

KESÄLAHDEN MUOVI VELJ. SUOMALAINEN

82460 Hummovaara puh. 957-375 153

Juomaa

KANSALLIS-MEIJERI- OSUUSKUNTA

86800 Pyhäsalmi
Puh. 984-400 25

KEKSI-, KORPPU- ja RINKELITEHDAS

PIEKSÄMÄEN KESKI

PIEKSÄMÄKI
Keskuskatu 24, puh. 958-118 98

Arkkitehtitoimisto

EHOJOKI & K:ni

Eerikinkatu 28, 20100 Turku
Puh. 921-336 133

RAKENNUSSOMPPIO OY

Ojennustie 8, 99600 Sodankylä
Puh. 9693-218 32

SÄHKÖ

R. LEHMUS OY

Itäinen Pitkätie 34, 20700 Turku
Puh. 921-512 822

RAKENNUSSUUNNITTELUTOIMISTO ESKO KAMPPINEN OY

62200 Kauhava
Puh. 964-340 701

KIINTEISTÖTOIMISTO PASI VOLANEN LKV (A)

Mannerheimintie 40 C 70, 00100 Helsinki
Puh. 90-408 811
Jokikatu 33, 06100 Porvoo, puh. 915-131 232

Varpeenaukio 3
21200 RAISIO
☎ (921) 781 844

**Pohjanmaan
LIHA**
Sepänkyläntie 7
65100 Vaasa
Puh. 961-121 155

TERÄSBETONI OY

Rakennus- ja insinööritoimisto
Opastinsilta 8b B, 00520 Helsinki,
PUH. 90-140 144

NISUMÄKI OY

13720 Parola, Puh. 917-711 521

OY TURKU SHIPPING LTD

Latokarinkatu 3
20200 TURKU
Puh. 921-307 300

RISCAR -RENTCAR OY

Vanajantie 6 A, 13200 Hämeenlinna
PUH. 917-120 221

Laitaatsillantie 5
puh. 22097 ja 22162

Satamakatu 3 puh. 21597

PENTTERI KY

Hakatie 18 90440 Kempele
Puh. 981-556 633

VOIMALAITOSRAKENTAJAIN LIITTO RY

Yrjönkatu 13 A 00120 Helsinki
Puh. 90-642 811

A-PALVI OY

32400 ALASTARO
Puh. 923-415 36

HELPRINT OY

Rokkalankatu 1
50100 MIKKELI
Puh. 955-361 111

SANOMALEHTI • KIRJAPAINO

YLA-VUOKSI

IMATRA P. 954-66066

ROLAC

Salmitie 4, 02430 Masala. Puh. 90-297 6122
Sundsvägen 4, 02430 Masaby. Tel. 90-297 6122

HOTELLI

PYHÄSALMI

Ililintie 7, 86800 Pyhäsalmi, puh. 984-421 80

RIIHIMÄEN SANOMAT

RIIHIMÄEN KIRJAPAINO OY

PL 14, 11101 Riihimäki
Puh. 914-302 21

20700 TURKU

INSINÖÖRITOIMISTO OY VÄYLÄ

Joensuu puh. 973-120 130 Vantaa puh. 90-874 3044
Pori puh. 939-339 454 Kajaani puh. 986-283 73
POHJATUTKIMUKSET - KARTOITUKSET
VESIHUOLLON SUUNNITTELU

PALOHEIMO-RYHMÄ

PL 188, 11101 Riihimäki, puh. 914-7171

LEIJONA

LEIJONA TYÖPUKINE

Kokkola, Kalajoki, Savonlinna,
Ylivieska

 MYLLYKOSKI OY

 921-401 222

VAIN YKSI SOITTO

- ja saatte kaikki huolto- ja korjauspalvelut
- sähköasennukset • instrumentointi • LVI-huollot
 - koneasennus • korjausrakentaminen

SLM KUNNOSSAPITO OY
Kirjaltajankatu 2, 20240 Turku

OY KREUTO AB

RAKENNUSINSINÖÖRIURAKOITSIJA

Vattuniemenkatu 12

00210 Helsinki

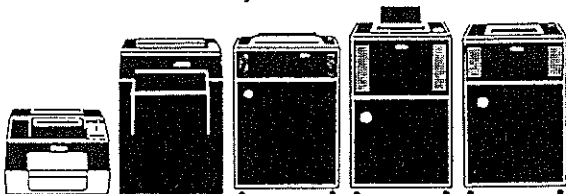
**MAANRAKENNUSLIIKE
LOUHINTAHIEKKA OY**

Tuotantotie 1, 04300 HYRYLÄ
☎ vaihde 259 377

**SUORITAMME KAIKKI
MAANRAKENNUSTYÖT**

Geha

Tehotuhoojat tiedon turvaksi.

First Office Class
ESSELTE DYMO

VAMMALA KARKKU

Päiväniemen Virkistyskeskus

Päiväniemen Virkistyskeskus, 38100 KARKKU 932 - 34 147

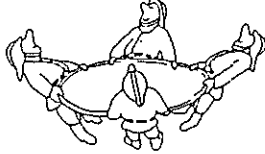
- 1-2 hengen huoneita
- Erikokoisia mökkejä + täysihoito
- Sauna
- Kokoontumistiloja, mm. kirkkosali, takkahuone
- Järjestettyä hengellistä ohjelmaa
- Sijaitsee Ellivuoren talviurheilukeskuksen läheisyydessä.

OSUUSKUNTA MAITO-AURA

TURKU - SALO

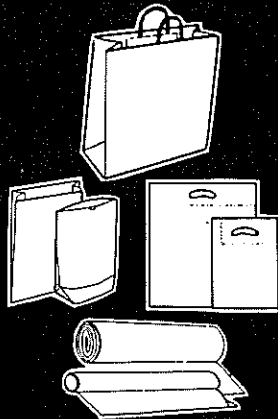
Vastuu itsestäsi
ja muista.
Siinä on vakuutuksen
idea.

SUOMEN VAKUUTUSYHTIÖIDEN KESKUSLIITTO
Bulevardi 28 00120 Helsinki
Puh. (90) 19251

MYYMÄLÄPAKKAUKSIA
MITTOJENNE MUKAAN

- Lahja- ja joulupaperit
- Muovikassit
- Paperikassit
- Lahjapussit
- Koristenaugat

Laitila-Paperi Oy
Uudenmaankatu 33, 00120 Helsinki 12
Puh. 604 052, 604 037

Kaikissa
painatusasioissa
palveluksessanne

KIRJAPAINO RAAMATTUTALO

PL 21 76101 PIEKSÄMÄKI
Puh. (958) 13 066

Vatajankosken Sähkö KI

Puh. 930-21 525

KANKAANPÄÄ, KARVIA, HONKAJOKI, LAVIA,
SUODENNIEMI, POMARKKU

VSK SÄHKÖLAITOS
PALVELUKSESSASI

**OHJAUS-
SÄHKÖ**

PÄÄKONTTORI,
JAKOKESKUSTEHDAS
JA MAAHANTUONTI:
Santaniitynkatu 3
04200 KERAVA
puh. 90-294 1100

ASENNUSOSASTO
Korsontie 7
01450 VANTAA
puh. 90-872 9033

**UUSI
PR-TALOESITE
ON ILMESTYNYT!**
**TILAA JA
TUTUSTU!**

PR-TALOMYYNTI
Ruutihaantie 17
84100 YLIVIESKA
983-206 62

Itä-Suomen metsäteollisuuden vienti-
ja tuontikuljetuspavelut

Oy Finnterminals Ab

KOTKA:
PI 224
48101 KOTKA
puh: 952-17400
fax: 952-184 340
tlx. 532 34

KUUSANKOSKI:
45700 KUUSANKOSKI
puh: 951-402 2801
fax: 951-402 2805
tlx: 522 11

JORMA LEITZINGER -

- HEUREKA – Keksijät kertovat 1. Ainutlaatuinen kirja luovuudesta, oivaltamisesta ja keksimisestä 25 suomalaisen keksijän itsensä kertomana.
- HEUREKA – Keksijät kertovat 2. Itsenäinen jatko edelliselle, nyt 19 keksijän kertomana. Heureka-sarja jatkuu!
- SOTILAS – Kahden sukupolven kokemuksiin ja ajatuksiin. Isän ja pojan yhteistyö, jossa pojan tuoreet varusmieskokemukset sekä isän muistelmat rintamilta 40 vuoden takaa.
- PELKO – Kirja pelon olemuksesta ja ilmenemismuodoista. Kirja siitä, miten pelko vaikuttaa käyttäytymiseemme. Kirja siitä, mitä meidän pitäisi tehdä, jotta voisimme olla pelottomampia, vapaampia ja luovempia. Kirja arkipäivän peloista, mutta myös sotilaspeloista, paniikista ja taistelujen rasituksista.
- TAISTELUKOULU – Psykologinen sotaromaani.
- ISKURYHMÄ A 1 – Toiminnallinen sotaromaani.
- ESPANJAN TAUTI – Kuvitettu kirja suomalaisten talviasumisesta Välimeren rannalla.
- ILOMANTSISTA ITÄÄN – Perinteinen sotaromaani.

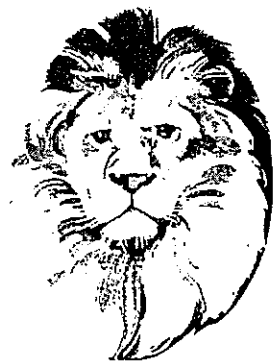
Kaikki edellämainitut kirjat tilattavissa puhelimitse (90) 640 033 á 80 mk/kpl

Dipl.ins. Jorma Leitzinger c/o
Patenttitoimisto Leitzinger Oy
Hietalahdenkatu 8 A, 00180 HELSINKI

Monta hyvää syytä valita

Postipankin paras palvelu

LEIJONATILI

- ainutlaatuinen palkka- ja eläketili
- 6%–8%:n huippukorko talletuksille
- maankuulu ilmainen maksupalvelu
- jatkuvan edullisen luoton mahdollisuus
- rajaton nosto-oikeus
- kätevä kortti valintasi mukaan

Tule Postipankkiin kuulemaan,
miksi sinunkin kannattaa avata
Leijonatili. Jo tänään!

 POSTIPANKKI OY